ALLAH ÇOCUKLARI UNUTTU

OYA BAYDAR

İNKILAP KİTABEVİ

Oya Baydar

Allah çocukları Unuttu - Oya Baydar

Oya Baydar

Oya Baydar (1940, İstanbul) Türk yazar, sosyolog. Uzun zaman sosyalist siyasetin içerisinde yer almıştır. 1924 intermot gazetesinde yazarlık yapmaktadır.

Notre Dame de Sion Fransız Kız Lisesi'nde okudu. Lise öğrencisi iken Fransız yazar Françoise Sagan'dan etkilenerek ilk öyküsünü yayımladı. Lise son sınıfta iken yazdığı Allah Çocukları Unuttu adlı gençlik romanını Hedi Hürriyet gazetesinde tefrika oldu hem de kitap olarak yayımlandı. Bu roman yüzünden neredeyse okuldan atılıyordu. Lise yıllarında yazdığı ilk romanlarından sonra yazmaya ara verdi. Uzun zaman siyasetle uğraştı. Bilinçlilik çağında yeniden edebiyatla döndü.

1964'te İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nü bitirdi ve bu bölüme asistan olarak girdi. "Türkiye'de İşçi Sınıfının Doğuşu ve Yapısı" konulu doktora tezinin Üniversite Profesörler Kurulu tarafından iki kez reddedilmesi üzerine öğrenciler olayı protesto için üniversiteyi işgal ettiler. Bu olay ilk üniversite işgali aylamı oldu. Baydar, daha sonra Ankara Hacettepe Üniversitesinde asistanlık yaptı.

İstanbul, TAN Matbaası — 1960

Akşamın, İstanbul üzerine yavaş yavaş indiği, geceyle gündüz arasındaki dakikaların tatlı hüznünü severim.

Eğer on yedi yaşındaysanız, mekteplerin açılmasına ancak yirmi gün kalmışsa, hele biraz evvel sinemada James Dean'in bir filmini görmüşseniz, bu saatlerde Beyoğlu'nda umutsuz ve inançsız dolaşırken ağlıyabilirsiniz.

Ben de öyle yaptım. Saate ve anneme boş verip, eve yürüyerek gitmek istiyordum. Herkes suratımın maskaralığını görmesin diye ışıklar yanmadan evvel çıkmıştım sinemadan.

Gözyaşları, yanaklarımdan sessizce akıyordu. Ağladıkça ağlamak geliyordu içimden. Filimdeki oğlanı bir türlü unutamıyordum. O da içimizden biriydi. Bize benziyordu. Bizim gibi sevgiye, anlayışa susamıştı. Onun için, kendim için, bütün ötekiler için ağlıyordum...

Biri "Oya" dedi, dönüp baktım. Bizim mektepten bir kızdı. Ona hiç rastlamamış olmak isterdim. Kimseyi çekecek halim yoktu bu akşam. Gülümsemeye çalıştım.

— Merhaba yahu. Nerelerdesin? Hiç görünmedin, dedi.

— Ne bileyim, olmuyor işte, diye yalan söyledim.

— Ben, seni Paris'te zannediyordum. Gitmedin mi?

Canalıcı noktama dokunmuştu bilmeyerek.

— Hayır, dedim. Bir sürü güçlükler çıktı. Pasaport, döviz meselesi, falan filân. Lâfın kısası gidemedim bu sene.

— Ya.. Vah vah.

Şu konuşmayı kısa kesse pek memnun olacaktım. Ama o inadına en çok korktuğum suali sordu.

— Kışın bir oğlanla geziyordun sen. Ne oldu o?

Şu dedikoducu kızlardan nefret ediyordum. Yine de gülümsedim. Bir sersem gibi ,ne yaptığının farkında olmayan bir deli gibi gülümsedim:

— Öldü, dedim.

İçinden bana küfrettiğini biliyordum. Kendisiyle alay ettiğimi zannediyordu. O da gülümsemeye çalıştı.

— Evet anlıyorum, dedi.

Hiçbir şey anladığı yoktu halbuki. Benim kendini beğenmiş bir sersem olduğumu düşünüyordu sadece. Ona anlatmak isterdim. Öldü, gerçekten öldü. Bir daha beni mektebin kapısında beklemeye gelmiyecek, elleri ceplerinde, dudaklarının arasında bir sigara, mahzun ve ümitsiz sokaklarda dolaşmıyacak, konuşmıyacak, gülmeyecek, ağlamıyacak, demek isterdim. Ama ne faydası olabilirdi bunun? Ha ölmüş, ha ölmemiş, bu yabancı için bir şey farketmezdi ki.

Sonra vedalaşıp ayrıldık. O kız aptalcasına bütün unutmak istediğim şeyleri hatırlatmıştı bana.

"Sen bir oğlanla geziyordun kışın. Ne oldu o?"

Sanki bu cümleden bir hüzün dalgası çıkıp etrafa yayılmış, bütün Beyoğlunu, bütün dünyayı, bütün insanları ve beni sarmıştı. Parmağımı dahi kıpırdatamıyacağım kadar dar bir hücredeymiş gibi hissediyordum kendimi. Hıçkıra hıçkıra koşmak, ne olduğunu bilmediğim, fakat beni takip ettiğinden emin olduğum birşeyden kaçmak istiyordum.

Mavi Amerikan pantolonu giymiş sarışın bir oğlan, Domani'yi mırıldanarak geçti yanımdan. O zaman yeniden ağlamaya başladım. Hemen elimin tersiyle gözlerimi sildim. Gözyaşlariyle elim arasında bir savaş başladı. Nihayet, elim üstün geldi. Çıkmaz olsaydım şu Beyoğlu'na, dedim. Aslında hastalığından memnun ihtiyarlar gibi bu derin, bu sebepsiz hüznü seviyordum ben. Kendimi pek yalnız hissettim. Sanki bu yalnızlık cisimleşmişti de elimi uzatsam tutabilecektim. Bir kere daha hiçbir şeyin beni ve benim gibileri kurtaramıyacağına inandım.

Ortalık kararmıştı artık. Işıklar yanmış, sıcak bir eylül akşamı İstanbul'u sarmıştı. Taksim meydanından, Di-

van Otelinin önünden geçtim. Bu akşam eve hiç dönmesem, sabaha kadar ne istediğimi, nereye doğru gittiğimi bilmeden sokaklarda dolaşsam ne olurdu? Caddeden bir otomobil seli akıyor, insanlar kaynaşıyorlardı. Onların arasına karışsam, kendimi unutsam, sürükledikleri yere gitsem... Ben de onlardan biriydim işte. Koskoca bir plâjdaki bir kum taneciği gibiydim aralarında. O anda hiçbiri benim varlığımın farkında değildi. Onlar için yaşamıyordum ben. Var olmamanın serhoşluğunu hissettim.

O insanlar, Engin'i de tanımıyorlardı. Onlar için Engin ölmemişti. Demek ölüm de mutlak bir gerçek değildi. Herşeyin bir hayalden ibaret olduğunu düşündüm. İnsanların hayaller peşinde koşmaları ne kadar boş ve saçmaydı.

"İçkinin yarattığı dünya ve senin dudaklarının lezzeti" derdi Engin. İşte iki gerçek. Sonra insan vücudu Kim ne derse desin, önemli olan budur. Vücutsuz bir ruh olmak istemezdim. Yaşıyorum, ne fevkalâde ve ne korkunç birşey bu! Hayatı bütün kuvvetiyle içimde hissediyorum. Korkuyorum. Tam aksini iddia etmeme rağmen hayata fazla bağlıyım. Biliyorum, lüzumsuz ve saçma bir bağ.

★

Apartmanın merdivenlerini bir nefeste çıktım. Kapıyı çaldım.

— Geç kaldın, dedi annem.

Cevap vermeden odama doğru yürüdüm. Arkamdan baktığını biliyordum. Kötü, anlaşılmaz, yarı çılgın bir kızdım onun gözünde. Yine de seviyordu beni. Bütün ümitlerini, bütün hayatını bana bağlamıştı. Bu yüzden bazan nefret ediyordum ondan. Nefret ettiğim için de kendimi suçlu hissediyordum.

Tekrar salona döndüm. Piyanonun kapağı açıktı.

Tek parmakla Domani'yi çalmaya uğraştım. On kere, yirmi kere, elli kere çaldım. Annem fenalıklar geçiriyordu.

— Şunu bırak da radyoyu aç, dedi.

Aslında radyo dinlemekten de hoşlanmazdı halbuki. Radyonun düğmesini çevirdim. Fasıl heyeti bilmem hangi makamdan şarkılar okuyordu.

— Kapa, dedi annem. Kapa şunu yoksa şimdi çıldıracağım. Bir evde iki deli fazla olur.

Radyoyu kaparken sakin sakin:

— Yok canım, diye cevap verdim. O zaman daha iyi anlaşırız.

Derin bir of çekti. Bu ofun arkasından bir nutuk geleceğini bildiğim için hemen kaçıp odama sığındım. Karşımızdaki apartımana yeni taşınan oğlan pencerenin önündeydi. Beni görmesi için ışığı yakıp pencerenin önüne oturdum. Gülümseyerek el salladı. Onu iyice görebiliyordum. On sekiz on dokuz yaşında kadardı ancak. Bütün o yaştakileri sevdiğim gibi onu da seviverdim. Büyük beyaz bir kâğıdı cama yapıştırdı. Güçlükle okudum. Orası sizin odanız mı? diye yazmıştı kâğıdın üstüne. Başımı salladım. Burası da benim odam diye işaret etti. Gülümsedim. Kafam içki içmiş gibi dumanlıydı. Her şeye boş veriyordum şu anda. Bu oğlanla dalga geçmemem için hiçbir sebep yoktu. Büyük bir boşluk, çaresiz bir yalnızlık, sebepsiz bir can sıkıntısı... Bizlere, bu mahzun çocuklar nesline göre hayatın anlamı buydu işte. Ağır, lüzumsuz, yine de hiç bir zaman sırttan atılmayacak bir yük gibi sürüklüyorduk hayatı.

Oğlana yeniden el sallayıp perdeyi çektim. Ne yapabileceğimi düşünüyordum. Roman okumak sarmıyordu artık. Önümdeki beyaz kâğıda içiçe daireler çizmeğe başladım. Birkaç dakika sonra kâğıtta hiç boş yer kalmamıştı. Annem odaya girdiği zaman hâlâ daireler çiziyordum. Annem bir bana, bir de kâğıda baktı.

— Bırak artık, dedi.

Sesi öyle tatlı, öyle hafifti ki onu seviverdim.

— Bırak, diye devam etti. Korkutuyorsun beni. Gözlerin kıpkırmızı olmuş, yüzün de sapsarı. Yapma ne olur. Bir derdin varsa söyle.

— Hiçbir derdim yok, dedim.

Yine önümdeki kâğıda baktı.

— Bir deli görmüştüm, dedi. Sabahtan akşama kadar böyle çizgiler çizer dururdu.

Kâğıdı alıp buruşturdum. Sonra tekrar açtım, tekrar buruşturdum.

— Yemek hazır mı? diye sordum.

Elini omuzuma koydu.

— Yemeği bırak. Bu fırsatı kaçırırsak bir daha hiçbir zaman konuşamayız seninle. Öyle büyük, öyle aşılmaz bir boşluk var ki aramızda. Korkuyorum Oya.

— Ben de korkuyorum, dedim. Kendimden korkuyorum.

— Senin için ne yapabilirim?

— Hiçbir şey. Ne sen, ne de başkası benim için bir şey yapamaz.

— Hiçbir şeye inanmıyorsun değil mi? diye sordu.

Sesi alabildiğine mahzundu. Cevap vermedim.

— Allaha bile inanmıyorsun.

— Allahı bırak.

— İstediğin, arzuladığın bir şey, gelecek için bir umudun da yok mu?

— Yarın ölsem veya elli yıl daha yaşasam benim için bir şey farketmez. Yarın ölmeyi tercih ederim tabiî.

Annem kapıya doğru yürüdü.

— Haklısın, dedi. Senin için bir şey yapamam. Korkarım kimse de bir şey yapamaz. Hadi yemeğe gel.

Tam kapıdan çıkarken tekrar döndü.

— On yedi yaşındasın, diye ilâve etti.

— Unutmuştum, dedim. Hatırlattığın için teşekkürler.

Yemek yemek üzere onu takip ettim.

★

— "Hayatımız öylesine boş ki yazılsa kötü bir roman olur" derdi Engin.

Omletimi yerken, bunu düşünüyordum.

— Biraz daha omlet al, dedi annem.

Sofradan kalktım.

— Şu karpuzun göbeğini yesene.

— Canım istemiyor.

— Ama çok güzel vallahi.

Güzelse kendin ye, beni rahat bırak.

— Amma inatçı çocuksun.

Kendimi tutmaya çalışıyordum. Münakaşa edecek halim yoktu, bu akşam.

— Yemiyeceğim, dedim. Ne kadar çok konuşuyorsun.

Sustu. Dargın bir susuştu bu. Ne düşündüğünü biliyordum. Benim nankörlüğüme şaşıyordu. O da haklıydı bir bakıma. Önemli olan, karnımın tok olmasıydı onun için. Fevkalâde bir anneydi kendine göre. Anneme acıdım... Onu sevebilmek, arzuladığı gibi iyi bir kız olabilmek isterdim. Saçma bulduğum konular üzerinde birkaç lâf etmek, sadece gösteriş de olsa, ev işleriyle ilgilenmek, akrabaları ziyarete mırın kırın etmeden gitmek, ona yaklaşmama yetecekti. Bu kadarcık bir şeydi benden beklediği. Bense bu ufacık şeyi ona veremiyor ,veremediğim için de kendimden nefret ediyordum.

— Bana hiç sevgin yok, dedi annem.

— Yorgunum, dedim. Odama gidiyorum ben.

Onu sofrada yalnız bıraktım. Odama girince hemen soyundum. Saçlarımı açtım. Onları Engin'in sevdiği gibi dümdüz taradım. Sonra pikaptaki plâğı değiştirip Rachmaninoff'un ikinci piyano konçertosunu koydum. Neden başka bir parça değil de Rachmaninoff'un konçertosu bilmiyorum. Elektriği söndürüp, yatağıma uzandım. Pence-

reden pek hafif bir ışık geliyordu. Odanın sessizliği ve karanlığı içinde plâğın döndüğünü görebiliyordum. Kafamın içindeki plâktaysa Engin'in yazılsa kötü bir roman olur, dediği olayların şarkısı çalınıyordu. Sonra, kopuk kopuk cümleler... Yeni bir şarkının sözleri... "Bana sarıl sevgilim, sıkıca sarıl gitmeden evvel ve tekrar döneceğimi fısılda." Anılar, yığınla anılar. Bense sadece on yedi yaşındayım.

Yirminci yüzyılın hastalığına tutulmuş çocuklar, biraz içki, bol bol ümitsizlik, yalnızlık, aşka inanmıyanların aşkı, en çok da ilkbahar sabahlarındaki sisler gibi her yeri kaplıyan derin, sebepsiz bir hüzün, unutulmuş çocukların hüznü var bu anılarda.

★

I. KISIM

Geçen sene, eylül sonunda, bir gece, apartmanın merdivenlerini koşarak inip, gecenin içine daldığım zaman, saat dokuza geliyordu.

Kafam bir meyhaneden çıkmış gibi dumanlıydı. Beynim, bin parça olmuştu sanki. Parçaları bir araya toplamağa uğraşıyordum. Otomobiller geçiyordu önümden. Farlar, karanlıkta parlıyan kedi gözleri gibi, bir yanıp bir sönüyordu.

Osmanbey'de bir an durdum. Nereye gidiyordum? Nereye gidebilirdim bu saatte? Metin geldi aklıma. Onunla konuşmak için, büyük bir ihtiyaç hissettim. Benzincinin köşesinden Nişantaşı'na saptım. Tuhaf ve güzel bir sarhoşluk içindeydim. Beni çocukluğuma bağlıyan son bağ da kopmuştu nihayet. Annemin bağırışını hatırladım: "Sen kalbsiz, hissiz bir kızsın. Kimseye sevgin yok. Senin için bu kadar fedakârlık yaptığım halde, böyle muamele ediyorsun bana."

Sonra da ağlamağa başlamıştı. Yarı sinirinden, yarı da beni utandırmak için ağlıyordu. Halbuki gözyaşları beni tiksindirdi. Ondan ve kendimden, öylesine nefret ettim ki kaçmaktan, kurtulmaktan başka birşey düşünmedim.

Şimdi, yol boyunca, kötü bir kızım ben, deliyim, serseriyim diye tekrarlıyordum. Ölsem kime zararı olur ki. Sadece annem üzülür. Ondan başka herkes çabucak unutur.

Kendimi böyle hırpalamaktan zevk alıyordum. Yanımdan lâf atarak delikanlılar geçti. Kolkola girmiş, birbirlerine iyice sokulmuş bir genç kızla bir oğlan geçti. Gülümsüyorlardı, kendi uydurdukları mutluluk masalına inanmışlardı. Sonra yaşlı bir kadın, onun arkasından da ihtiyar

bir adam geçti. O anda, ne kadar yalnız, bütün bu insanlardan ne kadar uzak olduğumu düşünmek beni korkuttu.

Metin'lerin apartmanının önünde durdum. Üçüncü katın zilini çaldım. Kapıyı Metin açtı.

— A!.. Sen misin Oya. Ne oldu? diye şaşkınlıkla sordu.

— Hiç dedim. Birşey yok. Annenler evdeler mi?

— Yoklar. Ne yapacaktın?

— Hiç, sordum.

Metin, elini uzattı, koluma hafifçe dokundu.

— İçeri girsene, dedi. Bu halin nedir? İncecik bir bluzlasın. Hava da oldukça serin.

O zaman üşüdüğümün farkına vardım. İçeri girdim.

— Annemle kavga ettik, dedim. Bir koltuğa oturdum.

— Ha şu mesele.

— Evet o mesele işte. Bu sefer her zamanki gibi değil. Kapıyı vurup çıktım. Artık tahammül edemiyorum. Sen bir sigara versene bana.

Sigaramı yakarken:

— Neden kavga ettiniz? diye sordu.

— Nasıl başladığımızı hatırlamıyorum bile. Galiba benim gelecek sene Paris'e gitmemden lâf açılmıştı.

— Mesele anlaşıldı. Annen bu lâfa her zaman ateşlenir.

— Haklı, çok haklı ama ben de haklıyım. Ben ömrüm boyunca annemin dizinin dibinde oturacak bir kız değilim, kabul et bunu.

Başını salladı. Çevremin beni nasıl sıktığını, kendi hayatımı yaşamağa nasıl ihtiyacım olduğunu biliyor, geçirdiğim kâbusları tâ içinde hissediyordu. Sudan çıkmış balıklar gibiydik dünyada. Öylesine yabancı, öylesine yalnızdık.

— Seninle kalamam anne, dedim, diye devam ettim. Beni sevip sevmediğini sordum. Sorulacak soru mu bu? dedi. Tek gayem, bağlı olduğum tek şeysin sen. O zaman hayatımda duymadığım bir sıkıntı hissettim. Bu sevgi bo-

ğuyordu beni. Birinin bana ihtiyacı olduğunu, benim için yaşadığını bilmeğe dayanamıyordum. Böyle olduğu müddetçe hür değildim. Ona benden hayır beklememesini, mesut olamadığımı, halbuki mutluluğa hakkım olduğunu anlattım. Her şeyin var, her istediğini elde ediyorsun, dedi. Tahammül edemedim. Her şeyi söyledim ona. Yapayalnız, gayesiz, inançsız olduğumu. Bir şeyleri delicesine arzuladığım halde bu şeylerin ne olduğunu bilmediğimi söyledim. Ağlamaya başladı. Bu şekilde beni yumuşatabaileceğini zannediyordu. Dayanamadım kaçtım.

Omuz silktim.

— İşte, dedim. Hepsi bu kadar.

Sigaramdan derin nefesler çektim. Duman gözlerimi yaşarttı. Şu mereti içmesini de doğru dürüst öğrenememiştim bir türlü. Perdeyi araladım. Karşı apartmanın penceresinde bir kız vardı.

— Gelsene Metin, seninki bekliyor, dedim.

Genç oğlan cevap vermedi. Koltuğa iyice yerleşti. Kıza el sallayıp pencere önünden çekildim.

— Annen merak eder, dedi Metin.

— Sen bir telefon et de burada olduğumu, biraz sonra eve döneceğimi söyle.

Metin birkaç dakika sonra odaya döndü.

— Bu iş tamam. Annen anahtarı paspasın altına koyacak.

— Sahi anahtarı almayı unutmuşum, sersem gibiyim.

— İstersen dolaşalım biraz, saat dokuz buçuk oluyor.

— İyi olur ama bana bir ceket bul önce.

Annesinin hırkasını getirdi.

— Nereye gidelim? diye sordu.

— Taksim'e doğru yürüyelim, sonra da beni eve bırakırsın.

Sokağa çıktık. Elimi avucunun içine aldı. Birden delice bir mutluluk hissettim.

— Mesudum, dedim. Şu anda mesudum işte. Ama ger-

çek mutluluk değil bu, biliyorum. Kısacık, geçici, aldatıcı bir şey. Yine de güzel.

— Ben de, dedi, ben de mesudum.

Bir sokak lâmbasının ışığında ilk defa görüyormuş gibi birbirimizi seyrettik.

— Çok büyüdün Oya, dedi, gülümseyerek.

— Sen de, dedim.

İkimiz de çocukluğumuzu hatırladık. Pek uzak değildi bu anlar. Zamanın sisleri henüz onları saramamıştı. Karanlık bir gecede yanıp sönen ışıklar gibi ümit verici, teselli ediciydiler. Şimdi uzaklarda kalmış çocuksu mutluluğumuzda alabildiğine bir keder vardı.

— O günlere dönemez miyiz Metin? diye sordum. Cevap beklemiyordum. Bir sorudan çok bir teselli ihtiyacıydı bu. Döneriz dersen yalan olur, diye devam ettim. Ama zararı yok, yalan söylesen de olur bu gece. Bir an için kendimizi mesut hissedelim yeter.

— Şimdi mesuduz, dedi.

— Her şey başka türlü olabilirdi, dedim. Başka türlü ve daha güzel. Ortada aksayan bir şey var. Usta ellere düşmemiş bir makineye benziyor hayatımız. Ne kadar önemsiz olursa olsun insan anlamayınca aksaklığı bir türlü düzeltemez.

Cevap vermedi. Bir müddet elele yaşadığımızdan memnun, dünü ve yarını düşünmemekle mutlu, yürüdük. Hilton'un önünden geçerken:

— A!.. Şu karşıdan gelen Engin değil mi? dedi birden.

— Kim?

— Sen tanımazsın, bizim sınıftan bir oğlan.

Gösterdiği çocuğa baktım. Uzakta olduğu için yüzünü seçemiyordum. Ağır ağır, elleri ceplerinde, iki tarafa sallanarak yürüyordu.

— Ne biçim yürüyor! dedim.

— Sarhoştur muhakkak, dedi üzgün bir sesle.

O zaman yarı aydınlıkta çocuğun yüzünü gördüm.

Omuzlarını kısmış, başını ceketinin yakası arasına saklamaya çalışıyordu. Saçları bir kavgadan çıkmış gibi dağılmış, kumral bir tutam alnına düşmüştü. Dünyanın bütün hüznü, bütün yalnızlığı onun gözlerinde toplanmıştı sanki. Bir şeylerden tiksinir gibi bükülmüş dudakları arasında yarıya kadar içilmiş, sonra sönmüş bir sigara duruyordu. Bütün bunlara rağmen yine de çocuksu bir ifade vardı yüzünde. İnsanı en çok etkileyen yönü de buydu herhalde. Bana melânkolinin, hayatın boşluğunun, anlamsızlığının heykelini yap deseler onu yapardım.

Tam karşımızda durdu. Metin'e sokuldum.

— Merhaba Engin, dedi Metin.

Dudaklarının arasındaki sönmüş sigarayı yere attı. Yüzü alabildiğine tatlı bir gülümseyişle aydınlandı. Gözlerimi yüzünden ayıramıyordum.

— Merhaba, dedi. Sonra çenesiyle beni işaret ederek, kim bu? diye sordu.

— Arkadaşım.

— Böyle arkadaşlıkları anlarız. Güzel mi bari? İyi göremiyorum.

— Ne söylediğinin farkında değilsin sen Engin. Sarhoşsun.

— Tıpkı babam gibi konuştun, ama o daha sert söyler. Sarhoşum tabiî. Sen hiç sarhoş olmadın mı Metin? Bir tecrübe etsene.

— Bize müsaade, dedi Metin.

— Korkma, kızı elinden almam. Kendi isteğiyle gelirse o zaman iş değişir. Hadi eyvallah.

Ceplerinde sigara aradı bulamadı. Sonra yere baktı. Attığı sigara tam benim ayağımın dibinde, yerde duruyordu. Sigarayı almak üzere eğildi. Gayri ihtiyarî arkaya doğru sıçradım. Doğrulup yüzüme baktı. Evvelkinden daha da kederliydi yüzü:

— Benden korkuyorsun, dedi. Şimdi arkamdan Metin hakkımda neler anlatacak kimbilir. Umurumda değil ama

şunu bilmeni isterim: Anlatacağı kadar kötü değilimdir ben.

Onu teselli etmek, alınan düşen kumral saçlarım okşayarak küçük bir çocuk gibi avutmak, kötü olmadığını demek isterdim. Yine de sustum. Hiçbir faydam dokunamazdı. ona. Çaresizlik içinde sadece yüzüne bakıyordum.

Metin kolumdan çekti.

— Haydi gidelim Oya.

— Allaha ısmarladık, dedim.

Cevap vermedi. Arkamızdan baktığını biliyor ve garip bir rahatsızlık duyuyordum.

Biraz uzaklaştıktan sonra Metin af dileyen bir sesle:

— Keşke hiç rastlamasaydık ona, dedi. Zavallı Engin.

— Kaç yaşında? diye sordum.

— Olsa olsa on dokuz, yirmi.

— İşin asıl korkunç tarafı da bu kadar genç olması ya! Bana ondan bahsetsene.

— Gördün işte. Az çok anlamışsındır. Eskiden böyle değildi. Bir senedir içiyor ve hayata küfrediyor. Eve uğramadığı geceler olur. Bazan da günlerce mektebe gelmez.

— Ya ailesi?

— Onlardan hiç bahsetmez. Ama çok zenginlermiş.

— Ona yardım edebilmek isterdim, dedim. Bir şeyler yapabilir miyim acaba?

— Hiçbir şey yapamazsın onun için.

— Biz de böyle mi olacağız? diye sordum.

— Bilmiyorum, dedi.

Biraz daha yürüdük. Elimi sıkı sıkı tutuyordu. Kollarımız korku ve yalnızlığımız arasında kurulmuş, bizi umutsuzluğun öte yanına ulaştıracak bir köprü gibiydi.

★

Dışarda bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu. Sınıfın en arkasında toplanmış konuşuyorduk.

— Son fizik yazılısında kaç aldın Oya? diye sordular.

— Bir, dedim gülerek.

— Ben sıfır aldım ya, dedi Gülçin, rekor yine bende. Vallahi sıfırı görünce kuş gibi öttüm. Hem de iki sayfa dolusu tıraşlamıştım.

— Desene sen de batmışsın kızım.

Yeni mi farkına vardın? Ben batalı yıl oluyor.

— Battı balık yan gider.

— Biz artık arkası üstü gidiyoruz, yan gitsek yine iyi.

Sıramın kapağını açıp örgümü çıkardım.

— Sen oldun artık Oya, dedi Ayşe.

— Eğer bir ağabeyin varsa beni kaçırma sakın.

— Maalesef ağabeyim yok.

— Benim dayım var, dedi biri.

— Ben senin altmışlık dayını ne yapayım.

— Yirmi sekiz yaşında be!

— Büyük kızım, çok büyük. Ben çiçeği burnunda delikanlı isterim.

— Canın isterse zaten o seni beğenmez.

— Bu hafta parti yok mu çocuklar? diye sordu Nuriye.

Ne zamandır sessiz sedasız roman okuyan Aylâ atıldı.

— Allahını seversen parti lâfı etme. Geçen seferki büyük rezalet oldu.

— Oh olsun size. Her çağırıldığınız yere gitmeyin, dedim. Neler yaptılar anlatın bakalım.

— Sorar mısın! Hele bir tane vardı adı Ertan'mış. Yakışıklı oğlandı, çok da güzel dans ediyordu ama öyle istifadeye kalkıyordu ki dans ederken.

— Ertan'ı ben de tanırım, dedi biri. Eline düşen kıza acırım.

— Kızlarla fazla uğraşmıyormuş, gözü kadınlardaymış, dedi Filiz.

— Ne o? Âdeta üzülmüş gibisin.

Filiz'in yanakları kızardı.

— Ertan'ın lâfını etmeyin Filizin yanında, dedi Ayla. Pek iyi idiniz o gün. Gözümüz yok ama niye olsun? Arka arkaya üç slow yaptınız.

Filiz'in güzel gözlerinde öfke pırıltıları gördüm.

— Helâl olsun kıza dedim. Sıkmayın insanı.

— Partiyi yapan oğlan amma matraktı, dedi Nuriye. Göbeğini görmeyin. Bu kadar.

— Başımı sıranın üstüne dayadım. Şimdi seslerini bir rüyadaymış gibi duyuyordum.

— Herry Belafonte kiminle sevişiyormuş?

— Benimledir muhakkak.

— Tülin ne söylüyor?

— Cleaner of cabish, diyor.

— Ne demekmiş?

— Yüz numara temizleyicisi ama Hilton'un.

— Ben büyüyünce, Cleaner of cabish olucam.

— Çocuklar hani geçen sene bizim mektepte bir kız vardı. Adı Sevim miydi neydi?

— Eee... Ne olmuş ona?

— Demin Ertan'dan bahsediyordunuz da aklıma geldi...

Başımı sıranın üstünden kaldırdım. Göz ucuyla Filiz'e baktım. Kitap okuyormuş gibi görünüyordu ama aslında konuşulanları dinlediğini biliyordum.

— İşte o kız bir zamanlar Ertan'la gezerdi. Fakat Ertan buna fazla yüz vermezmiş, kız da kuduruyormuş. Bir gün sinemadan çıkarlarken kız damdan düşer gibi, "bana bak Ertan, demiş, ben senin kendinden yaşlı, kaknem karılarla düşüp kalkmanı beğenmiyorum." Oğlan şaşırmış tabiî. Canım sana ne? demiş. Sen benim sadece arkadaşımsın. Hem ben bir genç kıza böyle bir şey teklif etmeyi aklımdan bile geçirmem." Kız ne dese beyenirsiniz, "Teklif etsen kabul etmiyeceğimi nereden biliyorsun? demez mi!

— Kıza da gel! Oğlan da harem ağası değil ya.

Filiz kitaptan başını kaldırmış dikkatle dinliyordu.

— Sonra ne olmuş?

— Oğlan önce istememiş, kız zorla razı etmiş Ertan'ı Oğlanın eniştesinin garsoniyeri varmış oraya gitmişler. Kız sonradan bunu anlatırken ne diyormuş biliyor musunuz? Garsoniyere gelince kendimi biraz naza çektim. Orada bulduğum mecmuaları karıştırmaya başladım, diyormuş.

Bir kahkaha koptu.

— Namuslu kızın hali başkadır canım!

— Oğlan tabii bunun üzerine, hadi bakalım demiş. Buraya mecmua bakmaya gelmedik. Dişi köpekliğini sonuna kadar yap.

— Oğlan haklı, dedim. Dişi köpek kuyruğunu sallamazsa erkek köpek arkasından gitmez.

— Sonunda ne olmuş?

— Olan olmuş tabiî.

Filiz kalkıp pencerenin önüne gitti.

— Ben bu kızın vaziyetini beyenmiyorum, dedi Ayşe.

Ben de kalktım. Filiz'in yanına gittim. Nelerle, ne boş şeylerle vakit geçirmeye çalışıyorduk. Mektebin avlusundaki atkestanesi ağaçlarının yaprakları dökülmüştü. Çıplak dallarda, gri gökte, yağmur altında yıkanan avluda kasvet vardı.

Filiz'le yanyana, hiç konuşmadan duruyorduk.

— Âlim misiniz, yoksa âşık mı? diye sordu yanımızdan geçen biri.

— Âşık, dedim.

Keşke gerçekten âşık olsaydım, diye düşünüyordum.

— Patlıyorum, dedi Filiz.

— Ben de.

Biri, kim coğrafya biliyor? diye bağırıyordu.

— Hepsinin canı cehenneme, dedim. Coğrafyadan bana ne?

— Ne saçma, dedi Filiz. Neden böyleyiz bilmiyorum.

Bir sıkıntı küpü gibi hissediyorum kendimi.

Zil çaldı. Sıralarımıza doğru yürüdük. Yağmur hiç durmayacakmış gibi yağıyordu.

★

O hafta cumartesi akşamüstü, Taksim'de otobüs beklerken önümde kırmızı bir Ford durdu. Arabayı Engin kullanıyordu. Başını camdan dışarı uzattı.

— Buyurun, dedi.

Nedense yüzüne bakamıyordum bir türlü. Otomobile binmeye de cesaret edemiyordum.

— Sarhoş değilim bugün, dedi. Korkmayın sizi evinize bırakırım. Bu saatlerde otobüsler kalabalık oluyor.

Kapıyı açmıştı bile. Yanma oturdum. Gülümseyerek bana baktı. O yarı çocuksu, yarı çapkın gülüşünü hemen tamdım. Gözlerinde yine mahzun bir ifade vardı. Bir tutam inatçı saç, yine o geceki gibi alnına düşmüştü. Siyah bir kazak, açık renk bir pantolon giymişti. Geçen gecekinden daha yakışıklıydı.

— Sizden af dilemek istiyordum, dedi. Anlıyorsunuz ya, geçen gece söylediklerim için.

— Ehemmiyeti yok, dedim. Ben çoktan unutmuştum.

— Metin sonradan yaptığım münasebetsizlikleri anlattı. Bilmem affettiniz mi beni? O gece sarhoştum. Çok içince berbat bir insan oluyorum.

— Herkes öyledir.

— Ben herkesten de kötüyüm galiba.

— Zannetmem.

İki elini birden yanlara doğru açtı. Az kaldı bir tramvaya çarpıyorduk.

— Beni tanımıyorsunuz ki dedi.

Gözlerinin içine bakmaya çalıştım

— Belki zannettiğinizden daha iyi tanıyorum Engin. Anlıyorum sizi. Bu daha önemlidir.

Birden sustum. Lüzumundan fazla konuşmuştum. Harbiye'nin önünden geçiyorduk.

— Burada insem ben, dedim.

— Vaktiniz varsa biraz daha kalm ne olur, diye âdeta yalvardı.

Kalmaya karar verdim. Yakışıklı bir oğlanla, güzel bir otomobilde beraber bulunmak hoşuma gidiyordu.

— Biraz daha vaktim var, dedim.

Yüzü aydınlanır gibi oldu.

— Teşekkür ederim, dedi. Konuşmamıza bıraktığımız yerden devam edelim. Her zaman, herkesle böyle konuşamaz insan. Nasıl bir oğlan olduğumu tahmin ediyorsunuz benim?

— Kendi zannettiğinizden daha iyi.

— Metin hakkımda neler anlattı size?

— Fazla bir şey değil.

— Fakat siz bazı şeyleri anladınız değil mi?

Birden otomobili hızlandırdı. Delice bir süratle Levent'e doğru gidiyorduk.

— Anladığınız nedir? diye sordu bir ara.

O anda her şeyi söylemek pek kolaydı.

— Çok yalnızsınız, dedim.

Bana hayretle baktı.

— Siz yalnızlık nedir bilir misiniz?

— Evet.

— Başka neler anladınız?

— Aradaığınız bir şey var, dedim. Belki aradığınızın ne olduğunu siz de bilmiyorsunuz. Kendi gerçeğinizi arıyorsunuz. İçki bu gerçeğe yaklaştırıyor sizi.

— Nereden biliyorsunuz bütün bunları?

— Ayni şeyleri ben de hissederim de ondan.

— Garip bir şekilde birbirimize benziyoruz o halde. Ailelerimize göre kötü çocuklarız.

Levent'in önünden geri döndük.

— Ben kötü insanları da severim, dedi. İhtimal on-

ları kendime daha yakın buluyorum da ondan. İyi insanları anlıyamıyorum bir türlü. Küçüklüğümdenberi kötü bir oğlan olduğumu o kadar çok tekrarladılar ki bu düşünce hiç de acayip ve üzücü bir şey gibi gelmiyor bana artık.

— Ben de, dedim, bazan kendimden korkarım, bazan da kötü olduğum için gurur duyarım.

— Meselâ Metin iyi bir oğlandır, dedi.

Böyle birdenbire Metin'i hatırlatması hoşuma gitmemişti.

— İyidir, dedim kısaca.

— Size birşey sormak istiyorum Oya. İstemezseniz cevap vermeyin. Metin'le münasebetinizin derecesi nedir?

— Arkadaşız, dedim. Çocukluk arkadaşı. Metin'i çok severim, çok takdir ederim. Göreceksiniz o mutluluğu bulacak. Nerede araması icap ettiğini biliyor.

— Mutluluğun gerçek olmadığını düşünürüm, bazan, dedi. Teselli edici, güzel bir düşüncedir bu. Çünkü mutluluk bir hayal olduğuna göre, bedbahtlık da gerçek olamaz. Her şey hayaldir belki de. İçki bu şekilde düşünmeye yardım eder.

— Her şeye fazla erken başlıyoruz dedim. Belki de bugünün gençliğinin dramı bu. Bizim yaşımızda mutluluğa, hayatın güzel ve anlamlı olduğuna inanılır.

— Ya siz? diye sordu.

— Sizin gibiyim, dedim.

— Allaha inanır mısınız?

— Eskiden inanırdım. İnanmak işleri kolaylaştırıyor.

— Sadece bir müddet için belki. Fakat bir gün gelir, her insan hayatın anlamsız olduğunu düşünür. Önüne geçilmez bir şeydir bu. Anlatabiliyor muyum bilmem?

— Evet, anlıyorum.

Bir sigara yaktı, paketi bana da uzattı.

— İçiyor musunuz? diye sordu.

— Arasıra, dedim. Bir sigara aldım.

Kibrit çıkarmak istedi.

— Sizinkinden yakarım, dedim. Mersi.

— Neden içiyorsunuz? diye sordu birden.

— İş olsun diye, dedim. Bir şey anladığım yok.

— Her şeyi iş olsun diye yapmak feci bir şey. Ben de öyleyim.

— Hepimiz öyleyiz galiba. Bütün bizim yaşımızdakiler demek istiyorum.

— Demin gençliğin dramından bahsetmiştik, bir sebebi de bu herhalde.

Sigaramdan derin bir nefes çektim.

— Derin mevzular bunlar, dedim. Açılma boğulursun.

Sigarasından bir nefes de o çekti. Ağır ağır üfledi. Beyaz dumanların arasından, onun sert hatlı, güzel profilini seyre daldım.

★

Eve döner dönmez telefonda Metin'i aradım.

— Demin kiminle beraberdim tahmin et, dedim.

— Ne bileyim ben.

— Engin'le.

— Kim dedin, kim?

— Geçen akşam rastladığımız, senin arkadaşın Engin.

— A... Neden icap etti bu?

— Beni otobüs beklerken görüp otomobiline aldı.

— Yine bir münasebetsizlik yapmadı ya!

— Hayır geçen akşam için özür diledi.

Telefonunu öbür tarafından öfkeli bir ses geldi.

— Namussuzun piçi.

— Neye küfrediyorsun çocuğa?

— Ne o? Bakıyorum pek koruyorsun.

— Sana ne oluyor Metin?

— Hiç, dedi. Ne olabilir bana? Hadi Allaha ısmarladık.

Sesi titriyor gibi geldi bana. Telefonu kapadım.

★

Rock, rock, rock every body rock.

Ateş gibi yanan alnımı serin cama yapıştırdım. Sokak lâmbaları yanmıştı. Yağmurlu bir sonbahar akşamı başlamak üzereydi. Vızır vızır işleyen otomobillerin farlarından dökülen ışıklar ıslak caddelerin üzerinde titreşiyorlardı. Ve...

Rock, rock, rock every body rock...

Gürültülü müzik bu arka odaya kadar geliyordu. Buraya sığınalı birkaç dakika olmuştu. Neden kaçmıştım ben de bilmiyordum. Sigara dumanlarının hafif bir sisle kapladığı salonda, bir an daha duramazdım. Asıl sebep hiç de sigara dumanları değildi halbuki. Beynimin içinde zonklayan rock and roll da, odanın ortasında tepişen, gülüşen oğlanlı kızlı kalabalık da değildi. Bardaklardan boşanırcasına yağıyordu yağmur. Caddeye baktım. Bulunduğum pencere apartımanının üçüncü katındaydı. Bir otomobil ve otobüs seli akıyordu caddeden.

Allah kahretsin, diye mırıldandım kendi kendime. Esaslı bir küfür aradım ama bulamadım.

— Allah kahretsin, diye yüksek sesle tekrar ettim ve aynı anda odanın kapısı açıldı. Müzik bir an için tekrar bütün şiddetiyle duyuldu. Kapı kapanınca hafifledi.

— Allah kimi kahretsin? diye sordu Metin.

— Beni, seni, hepimizi, herkesi. Esaslı bir küfür biliyorsan bana öğret, hayata küfredicem.

— O kadar ağırı yok.

Yine pencereye döndüm.

— Pis bir şeyim ben, dedim. Korkağın biriyim. Demin şu pencerenin önünde yalnızdım. Otomobillerin altın-

da bir an meselesiydi. Yine de yapamadım.

— Korkak değilsindir sen.

— İnsanın kendine mutluluk vereceğinden emin olduğu bir şeyi yapmaması korkaklıktır, dedim. Kurtuluşun en kolay yolu budur ama... Ama öyle işte.

İçimdekileri anlatamıyordum. Anlayamıyordum bile. Metin beni teselli edemezdi o anda. Gökten Allah inse benim için bir şey yapamazdı. Ne acayip bir histi bu. Eğlencenin tam ortasında duyulan bu sebepsiz hüzün, bu çaresiz yalnızlık... Sonra dışarda yağan şu yağmur... Her dakika ölüm lâfı ettğimiz halde delicesine bağlı olduğumuz hayat...

— İçeri gelsene, dedi Metin. İyi eğleniyoruz.

— Sen git de, ben biraz sonra gelirim.

— Yaynız ne yapaaksın burada?

Merak etme, kendimi pencereden dışarı atmam. Sadece sersem gibi söylenir dururum.

Odada yalnızdım. artık. Yağmuru dinledim. Bir sigara yaktım. Koltuklardan birine oturdum. Güzel şeyler düşünmek istiyordum ama beceremiyordum. Odanın duvarları beni eziyorlardı âdeta. Orada da çok kalamadım, yalnızlığımdan korkup, salona kaçtım.

Pikapa bir slow koymuşlardı.

Metin elinde iki dolu kadehle göründü. Birini bana uzattı. Kadehi dudaklarıma götürdüm.

— Bir şeyin şerefine içelim, dedi.

— Kendi şerefimize içiyorum o halde.

Bir yudum aldım, hoş bir içkiydi.

— Güzel, dedim.

— Dansetmek ister misin? diye sordu.

— Sevdiğim bir şarkı çalarsan, evet.

Gidip plâğı değiştirdi. Dansa başladık.

— Şimdi nasılsın? diye sordu.

— Daha iyi.

Bana daha sıkı sarıldı.

— Deymez, dedi. Deymez. Sen de pekâlâ biliyorsun bunu.

— Asıl bildiğim için üzülüyorum ya. Düşün ne boş geçiyor hayatımız. Halbuki biz doğmak istememiştik. Allah yok biliyorum. Olsaydı da nefret ederdim ondan.

— Söyleme böyle.

— Neden söylemeyecekmişim? Mesut olmak istiyorum. Hakkım yok mu?

— Tabiî var.

— O halde neden mesut değilim?

— Şu anda kaç kişi bu soruyu kendi kendine soruyor bilsen Oya. Etrafına bak biraz.

Salonda bulunanların hiçbirinin yaşı yirmiden yukarı değildi. Kızlı erkekli, koca bir gruptu bu. Dansedenler, gülenler, sessiz sedasız bir kenarda oturanlar vardı. Ayni acayip hava sarmıştı hepsini. Garip bir şekilde birbirlerine benziyorlardı. Hepsinde bir şeyi unutmak ister gibi, korkunç bir şeylerden kaçar gibi, sanki o dakika son dakikalarıymış da delicesine yaşamak istiyorlarmış gibi bir hal vardı.

— Anlatsana Oya, dedi Metin. Bir şeyler anlat bana.

— Ne anlatayım?

— Çocukluğumuzu anlat.

— Geçmişe mazi derler.

— Geleceğe de istikbal. Ya içinde bulunduğumuz an?

— Boş lâflar bunlar, dedim. Bırakalım artık. Bütün önemli gibi görünen, aslındaysa saçmalıktan başka birşey olmıyan derin konuları bir tarafa bırakalım. Yaşıyoruz, önemli olan budur, şu anda.

Ve birden en köşedeki koltukta oturan Engin'i farkettim.

— A... dedim, o da burada.

— Kim?

— Engin. Neye söylemedin geleceğini?

— Sen içerideyken geldi.

Yine o tarafa baktım. Beni gördü, gülümsedi. Yerinden kalkıp yanımıza geldi.

— Benimle danseder misiniz? Diye sordu bana.

Sonra Metin'e döndü:

— Müsaade eder misin Metin?

— Tabii. Zaten benim misafirlerle meşgul olmam lâzım.

Metin yanımızdan ayrıldı, pikaba yeni bir plâk koydu. Oldukça eski bir şarkıydı bu. "İf i give my heart to you"" "Eğer kalbimi sana verirsem."

Engin, çok güzel dansediyordu. Biraz da içmişti galiba.

— Demin salonda değildiniz, dedi.

— Evet, biraz sıkılmıştım.

— Sizinle dansetmek istiyordum. Burada olduğunuzu biliyordum. İlk olarak sizi dansa kaldırdım bugün. Ötekilerin gözü bizde. Bahse girerim ki hepsi önce kendisiyle dansedeceğimi ümit ediyorlardı.

— Kızların arasında süksenizin iyi olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?

— Evet, doğrusu süksem yerindedir. Hele otomobili pederden alabildiğim zaman.

— Kendini beğenmiş bir budala gibi konuşuyorsunuz şu anda.

— Doğru, haklısınız. Affettiniz mi beni?

Artık daha serbest dansediyorduk.

— Etrafa bakın. Nasıl bizi seyrediyorlar.

Hakikaten bütün oturanların gözleri bizdeydi.

— Galiba haklısınız, size bakıyorlar.

— Sadece bana değil, ikimize.

Çenesini hafifçe başıma dayadı. Teması hoşuma gidiyordu. Etraftan ne diyeceklerini taktığım yoktu.

— Eğer kalbimi sana verirsem ne olur? Diye sordu.

— Bilmem, dedim. Zaten böyle birşeyin imkânı yok.

— Neden?

— Ben, aşka inanmam da ondan.

— Doğrusunu isterseniz ben de inanmam.

— O halde anlaştık, dedim.

— Ama arkadaş olabiliriz Oya.

— Kabul.

— Bu anlaşmanın şerefine içelim mi?

— Çok içtiniz bugün.

— Beni ıslah etmeyi düşünüyorsanız, vazgeçin bu sevdadan.

— Islah etmeyi değil, yardım etmeyi, dedim.

Cevap vermedi. Elele içkilerin durduğu masaya yürüdük.

— Size bir kokteyl hazırlayım, dedi. Biraz sert bir ama, hoşunuza gidecek. Tesiri çabuk geçer, korkmayın.

Birkaç dakika sonra, kadehi elime tutuşturdu. Kendine de bir kadeh doldurdu.

— Çok güleceksini, beraber güleceğiz. Bana pek tesir etmiyor artık ama, gülmeye çalışacağım. Durun, içmeyin daha. Tamam, şimdi beraber içelim.

Kadehini hafifçe kaldırdı:

— Arkadaşlığımızın şerefine, dedi.

— Arkadaşlığımızın şerefine, diye tekrarladım.

Kadehi bir yudumda bitirdi. Ben yavaş yavaş içiyordum.

— Sizinle bir vals yapmak isterdim, dedi.

— Pek romantik olmaz mı?

— Ne söylersek söyliyelim, hepimiz biraz romantik değil miyiz? En vurdumduymaz görünenimiz bile... Aşk, fedakârlık, kahramanlık gibi sözlerle alay ediyoruz... Bol bol içki içip müzik dinleyerek ölümden konuşuyoruz. Bu da yirminci asrın romantizmi.

Kadehimi masanın üzerine bıraktım. Domani çalıyordu pikapta. Bir saniye sonra onun kolları arasındayım.

— Güzel vals yapıyorsunuz, dedi.

Güldüm. İçkinin güldürdüğünü düşününce daha da çok güldüm.

— Tesir etmeye başladı, dedi.

— Tesir etsin istiyorum.

O da güldü. Bana sıkıca sarıldı. Onunla dansetmek, alkol kokan nefesini yüzümde hissetmek hoştu. Her şey fırıl fırıl dönüyordu etrafımda. Ayağımı yere basmadığıma yemin edebilirdim.

— Öyle hafifsin ki, tüy gibisin.

Yine güldüm. Gülmek içimden geliyordu. Kendimi tutamıyordum. Bir ara Metin'i görür gibi oldum, fakat etrafımdaki her şey gibi o da sisler içinde kayboldu. Sislerin arasından sadece Engin'in yüzünü görüyordum. Gözlerinin içine bakmaktan korkmuyordum artık.

— Yanakların kızardı. Sarhoşluk iyi gidiyor sana..

— Düşücem, dedim gülerek.

— Bana tutun.

— Bana "sen" demeye başladın.

— Biliyorum. Hep birbirimize ne zaman "sen" diyeceğimizi merak ediyordum.

— Çabuk oldu.

Dönmekte devam ediyorduk. Metin'in elini omuzumda hissettim.

— Müzik bitti, dedi Metin.

Salonda garip bir sessizlik vardı.

Engin beni kollarında döndürmeye devam etti.

— Bize ne, dedi. Bittiyse bize ne?

— Herkes size bakıyor.

Engin'in kollarından sıyrıldım.

— Yoruldum Engin, dedim. Başım da dönüyor ,bana müsaade et.

Gülümsemeye çalıştı ve sustu. Metin'le beraber salonun uzak bir köşesine yürürken onun arkamızdan bizi seyrettiğini biliyordum.

Metin beni bir yere oturttu. Kendi de yanıma oturdu.

— Bana inanırsın, seni sevdiğimi, arkadaşın olduğumu bilirsin değil mi Oya?

— Tabiî arkadaşımsın, dedim.

— Beni yanlış anlama, herkes kendi hayatından sorumludur. Engin'i sevmene engel olamam ama, onun sana çok kötülüğü dokunabilir. Seni kendi dünyasına, kendi çevresine sürükleyecek, ona benziyeceksin.

— Zaten benziyorum ona, dedim. Hem merak etmene lüzum yok. Engin'le aramızda arkadaşlıktan başka bir şey olamaz.

— Buna bir şey diyemem ama ne olursa olsun ihtiyatlı davran. İradeli kızsındır sen. İradeni kullanmanın sırası geldi.

— Sen merak etme, dedim. Âşık falan değilim ona. Aşka inanmam. Belki de Engin'e bir yardımım dokunabilir diyorum. Hayatım bomboş biliyorsun. Belki de birine faydalı olabilirsem kendimi unuturum.

— Senin her zaman dostunum, unutma Oya. Belki bir gün bana ihtiyacın olur.

Sesi kırıktı, üzgündü. Elimi koltuğun kenarına dayadığı elinin üstüne koydum.

— Sana her zaman ihtiyacım var, dedim.

— Teselli mükâfatı istemiyorum. Avutmaya kalkma beni.

Yanımdan uzaklaştı. Bir kızı dansa kaldırdığını gördüm. Yavaşça dışarı süzüldüm. Pardesümü aldım. Sokak kapısına doğru yürürken Engin çıktı karşıma.

— Gidiyor musun Oya?

— Evet.

— Kaçıyorum de şuna.

— Belki.

— Yine neler anlattı Metin?

— Hiç bir şey. Allaha ısmarladık.

— Seni eve bırakayım.

— Çok teşekkür ederim ama yalnız gitmek istiyorum.

— Sen bilirsin, güle güle Oya.

Kendimi sokağa attım. Yağmur hâlâ dinmemişti. Ağır ağır yürüdüm. İliklerime kadar ıslanmak, içimdeki bütün kötü hislerden temizlenmek istiyordum. Bu akşam dünyanın bütün yağmurları üstüme yağsa yine de az gelirdi bana.

★

Metin o gece parti dağıldıktan sonra sokağa fırladı. Tuhaf bir şeyler varı içinde. Ne olduğunu anlıyamıyor, daha doğrusu bu garip hissi kafasının derinliklerinden aydınlığa çıkarmaya cesaret edemiyordu.

Sokağa çıkınca gelişigüzel yürümeye başladı. Yağmur durmuştu ama sokaklar ıslaktı. Gökyüzüne baktı. Koyu karanlığın içinde birkaç ufacık yıldız gördü. Garip bir hisse kapıldı, sanki uzansa yıldızları tutuverecekti. Çocukluğuna güldü. Yoluna devam etti. Islık çalmak geliyordu içinden. Farkında olmadan Domani'nin melodisini mırıldanmaya başladı. Birden kafasının içi aydınlanıverdi... Oya, Engin ve o şarkı...

Genç çocuk, sevinç, korku ve şaşkınlık içinde anladı Oya'yı sevdiğini. Demek beni rahatsız eden his buydu, diye düşündü. Şimdi sakin ve mesuttu.

Başını gökyüzüne kaldırdı. Yıldızlar daha bir yakın, daha bir parlak görünüyorlardı. Oya'yı seviyorum, diye kendi kendine tekrarladı. Ona bunu söyleyince nasıl şaşıracak kimbilir. Birden yine o rahatsız edici hissi duydu.

— Ya Engin?

— Hadi canım, Engin'in lâfı mı olur?

— Ya Oya Engin'e kapılıverirse? Bir şey yapmalı ama ne?

Hiç bir şey yapamayacağını biliyordu. Yıldızlar yine sönük ve uzak göründüler gözüne.

Onu sevdiğini Oya'ya söylemiyecekti, söylememesi

lâzımdı. İlk heyecan geçtikten sonra bunu daha iyi anlıyordu.

Arkadaşlıkları henüz deniz kıyısında böcek kabukları topladıkları günlerde başlamıştı. Sahilde durup, hayret ve hayranlıkla önlerinde masmavi ve ucsuz bucaksız uzanan denizi seyrederlerdi. Sonra büyümüşler, deniz kabukları toplamaz olmuşlardı. Kumlarda yanyana oturur, genç vücutlarında güneşin tatlı sıcaklığını hissetmenin hazzını tadarlardı. Oya ara sıra bulduğu bir şeytanminaresini kulağına yaklaştırıp denizin sihirli musikisini dinlemeye çalıştığı zamanlar, genç oğlan onu seyrederdi. Bakışları kızın omuzlarına dökülen, dümdüz dağınık saçlarında, güneşten yanmış kollarında ve yeni gelişmeye başlayan iç gıcıklayıcı, taze göğüslerinde dolaşır, bu göğüsleri okşamak, avuçlarında kızın derisinin ürperişini hissetmek için büyük bir arzu duyardı. Aklından böyle şeyler geçirdiği için kendi kendinden utanırdı ama elinde değildi. Bu arzuların kendinden daha kuvvetli olduğunu biliyordu.

Geçen yıl bir gün ikisi de artık büyüdüklerini graip ve fevkalâde bir şekilde hissetmişlerdi. Halının üstüne oturmuş albümdeki resimlere bakıyorlardı. Metin'in eli, tesadüfen genç kızın bacağına dokunmuştu. Önce ikisi de şaşırmışlar, fakat vaziyetlerini değiştirememişlerdi. Bir ara başları yaklaşmış, Oya'nın saçlar genç çocuğun yanağına sürünmüştü. İkisi de birbirlerinden uzaklaşmak istemişlerdi ama başları yaklaştıkça yaklaşmıştı. Ellerinden hiçbir şey gelmiyordu. Çocuksu çekingenliklerinden ve safiyetlerinden daha kuvvetli bir şey onları birbirlerine itiyordu. Birden Oya yerinden kalkıp odanın öbür köşesine fırlamıştı. Bir füzenin yer çekiminden kurtulması gibi onlar da deminki müthiş güçten kurtulmuşlar ve büyüdüklerini anlayıvermişlerdi. O günden sonra da arkadaşlıklarını cinsiyetin uyanışına karşı korumaya çalışmışlardı hep.

Ona ihanet etmeyeceğim diye düşündü Metin. Varsın

kendini sevdiğimi bilmesin. Aramızdaki o güzel arkadaşlığı bozmayacağım. Yürümeye devam etti. Canı eve dönmek istemiyordu bu gece. Evdekilerin merak edeceklerini biliyordu ama aldırmıyordu. Bu saatlerde Beyoğlu güzel olurdu herhalde. Bir kerecik olsun hür olduğunu hissetmek istiyordu. Kendini bağlayan bütün zincirlerden kurtulmuştu. Aradığı şey buydu, biliyordu.

Gözlerinde uzak bir şehrin hayali vardı. Paris mi, Şanghay mı, Berlin mi? Işıklar içinde, büyük bir şehir. Bir saat evvel tanıştığı, bir saat sonra da bir daha buluşmamak üzere ayrılacağı insanlar...

Beyoğlu'na kadar böylece yürüdü. Ara sokaklardan birine saptı. İlk gördüğü adama sordu.

— Burada içki içilebilecek bir yer var mı?

— Var, dedi adam. Gel sana göstereyim.

İçersi, rakı, balık, tütün ve ter kokuyordu. İçkiler hakkında fazla bir şey bilmezdi.

— Rakı, dedi garsona. Rakı getir.

Garsonun getirdiği kadehe su karıştırdı. Böyle yapıldığını görmüştü. İçkinin beyaz bir renk alışını, kadehin içindeki titrek hayallerin büsbütün görünmez oluşunu seyretti.

Etrafına bakındı. Aradığı hayat bu muydu? Hayır, hayır o başka şeyler isterdi. Hani Oya'nın gözlerinde garip pırıltılar vardı ya, bir yanıp bir sönen muzip pırıltlar... Onlara erişebilmek isterdi. İnanç, aşk ve sükûn içinde, kızın ince vücudunu kolları arasında sıkmak, karım, demek isterdi ona. Kış gecelerinde, yorgun gün sonlarında, huzur içinde Oya'yı sevebilmek isterdi. Onu inançsızlığından, ümitsizliğinden, yalnızlığından kurtarıp aşkın, kendi aşkının ortasına atıvermek isterdi. Bir erkekle bir kadının aşkından daha güzel, daha büyük, daha tanrısal bir şey olamazdı. Tek gerçek buydu.

Rakısını yudumlamaya başladı. Anason kokusu misini bulandırıyordu. Eve gidince annesi kokuyu duyup ba-

basına söyliyecekti. Bir sürü nutuk ve azar... Annesi babası hiçbir zaman anlıyamazlardı. Boşunaydı. Anlatmaya çalışmak. O müthiş yalnızlık ve çaresizlik, ellerini uzatıp da kimseyi tutamamak...

Kadehteki rakı bitmişti. Garsona tekrar doldurması için işaret etti. Bir hikâye keldi aklına.

Sarhoşun birine neden içiyorsun? diye sormuşlar.

— Unutmak için, demiş.

— Neyi unutmak için?

— İçtiğimi.

Garson kadehi yeniden doldurmuştu. Sakalı uzamış bir adam yaklaştı yanıma.

— Merhaba, dedi. Gediklilerden değilsin galiba.

— Arasıra uğrarım, diye yalan attı.

— Efkârlanınca mı?

Genç oğlan gülümsedi.

— Hey garson, bana bildiğin gibi, diye bağırdı adam.

Sonra Metin'e döndü.

— Kim ne derse desin iyi şeydir içki. Sen neden içiyorsun?

Göz kırptı, pis dişlerini göstererek sırıttı.

— Yoksa kız ekti mi seni?

— Hayır, kız mız yok.

— Senin yaşında kız olmaz olur mu?

— Kız çok ama uğrunda içki içilecek yok.

Gerçekten de. O anda Oya'yı düşünmüyordu.

Eliyle garip bir işaret yaptı adam.

— Doğru kız çok, dedi. Dün gece bir tane odama getirdim. Ama görme, öyle bildiğin gibisi değil. Sabahleyin bir de baktım ki karıyı koydunsa bul. Bizim elli kâğıdın yerinde de yeller esiyor.

Yine göz kırptı.

— Elli kâğıt etmezdi hani, dedi. Hiçbiri elli kâğıt etmez ya.

Metin kaçıp kurtulmak istiyordu ama parmağını bile

kıpırdatamıyordu. Garip bir uyuşukluk içindeydi.

Adam çocuğun omuzuna kirli eliyle dokundu. Genç oğlan ancak o zaman kımıldıyabildi. Garsonun önüne bütün bir para attı.

— Beyinkini de alın, deyip paranın üstünü beklemeden çıktı.

Adam çocuğun arkasından sırıtarak baktı.

— Bir enayi daha, dedi. Yakında o da adam olur.

Metin İstiklâl caddesine çıkınca birden kendini hür ve mesut hissetti. Başı sanki havayla doluydu. Kafasının hâlâ yerinde olup olmadığını anlamak için eliyle yokladı. Garip şey, yerindeydi! Etrafına bakındı. Orda burda başka gençler de vardı. Tıpkı benim gibi, diye düşündü. Hepsini kendisine öyle yakın hissediyordu ki. Fakat bu his yalnızlığını azaltamıyordu bir türlü. Sanki dünya yüzünde tek başına kalmış gibiydi. Eve gitmem lâzım, diye düşündü. Deminki hürriyet hissi kayboluvermişti. Saat tam on ikiyi vururken evin kapısından içeri girdi. Annesi onu koridorda karşıladı.

— Baban çok kızgın. Hiç ortalarda görünme, hemen odana git.

Çocuğun üzerine bir aldırmazlık, bir cesaret gelmişti. Annesine cevap vermeden oturma odasına geçti.

— O... Nihayet gelebildiniz küçük bey, dedi babası.

— Geldim.

— Saatten haberin var mı?

— On iki oldu galiba.

— Neredeydin?

— Gezdim.

— Yanıma gel bakayım, hoh de.

— Lüzum yok içtim.

— Neler söylüyorsun Metin?

— Sorularınıza cevap veriyorum.

— Bizi merak ettirmeye ne hakkın vardı?

— On dokuz yaşındayım artık.

— Ne demek istiyorsun?

— Daha çok hürriyet istiyorum.

— Senin için hürriyetin mânası serserilik mi?

— Kendi hayatımı yaşıyabilmek.

— Meyhanelerde, sokaklarda, itlerle, sokak kızlariyle mi?

— Böylesi hoşuma gidiyor.

Ağlamak geliyordu içinden. Babasının boynuna atılıp, hepsi yalan baba, affet beni, içki içmeyi sevmiyorum, sokak kızlariyle gezmiyorum. Yalnız bir şey istiyorum baba, bir şey istiyorum, diye hıçkırmak istiyordu.

— Çekil karşımdan yoksa çarpıcam bir tane.

Odasına gitti, yavaş yavaş soyundu. Ucuz atlatmıştı. Yatağına girmeden evvel perdeyi aralayıp, karşı apartımandaki kıza bakmayı ihmal etmedi. Kızın odası karanlıktı. Çoktan uyumuş olmalıydı. Elektriği söndürüp yatağına uzandı.

Birkaç dakika sonra odanın kapısı aralandı.

— Sen misin anne? diye fısıldadı.

— Benim Metin.

— Ne var?

— Sana bakmaya gelmiştim. Nasılsın?

— İyiyim.

— Metin?

— Efendim?

— Şey... Neden böyle yaptın bu gece?

— Bilmiyorum.

— Bilmiyorum olur mu oğlum? Bu saatlere kadar dolaşıp içki içtin. Bir sebebi olmalı bunun.

— Sebep mi arıyorsun? Her şeyin sebebi mi var sanki?

— Tabiî.

— Yanılıyorsun anne. En başta doğmamız bile sebepsiz. Ölümümüz de öyle değil mi? Allah ne yaptığını biliyor mu acaba?

— Sarhoşsun sen.

— Değilim. Olmak isterdim ama değilim.

— Neyin var anlat bana. Bir kız meselesi falan mı?

— Kızlar benim için o kadar önemli mi zannediyorsun. Neyi anlatmamı istiyorsun? Neden böyle olduğumu mu? Ben de bilmiyorum ki.

— Küçük bir oğlanken gelir üstünü örterdim, hatırlıyor musun?

Genç çocuk gözlerini tavana dikti.

— Hatırlıyorum, diye fısıldadı.

— Yine o eski günlere dönmek istemez miydin?

— Bilmiyorum.

— Bana söz ver Metin.

— Ne yapmamı istiyorsun?

Elini annesinin saçlarında gezdirdi. Kadının hafifçe aydınlanan yüzündeki çaresizlik onu ürpertti.

— Eskisi gibi olmanı istiyorum, dedi kadın.

Cevap vermedi. Annesinin yavaşça odadan çıktığını duydu. O kahredici yalnızlık hissi bütün odayı sarmıştı.

★

Engin seni kendi âlemine, kendi çevresine sokacak, demişti Metin. Bu önüne geçilmez gerçeği ben de biliyordum. Onun yalnızlık ve içkiden ibaret dünyasını seviyordum. Kaderle ümitsiz ve delice bir yarışa çıkmış gençliğin, insanın beyninde çınlayan caz müziği, tamtam seslerinin karıştığı blues'ler, süratin ölümü insanın yanı başına getiren hazzı ve yaşamak, mutluluğu bulmak, özgürlüğe erişmek arzusundan meydana gelmiş dünyasıydı bu.

Engin arkadaşlarından bahsettiği zaman onları tanımadan seviverdim.

— Acayip çocuklardır, demişti Engin. Serseri gibi görünürler, bazılarının şöhreti pek kötüdür ama tanısan seversin onları.

Sonra bir gün,

— Eğer senin için bir mahzuru yoksa bizimkilerle tanıştırayım seni, dedi. Belki de onlara bir yardımın dokunabilir. Fakat bizimle görünmekten çekinirsen o başka.

— Gelirim, dedim. Etrafın ne diyeceğini taktığım yok. Vız gelir söyliyecekleri. İt ürür kervan yürür. Arkadaşlarını tanımak isterdim. İyi çocuklar olduklarından eminim. Yalnız iki arkadaşımı da alabilir miyim yanıma?

— Tabiî arkadaşlarını da getirebilirsin.

Bir Cumartesi günü Ayşe, Filiz ve ben Enginle buluştuk. İçimde garip bir heyecan vardı.

— Ş... de toplanırız, demişti Engin. Bir arkadaşımız orada piyano çalıyor. Hem Ş... fazla kalabalık da olmaz.

İstemediğim halde Metin'i hatırlıyordum. Arkamda şimdi bana pek uzak gelen çocukluğum vardı. Neden bilmem Metin'i düşünmek beni çocukluğuma bağlıyordu. Halbuki, sadece içinde bulunduğum anda yaşamak istiyordum ben.

★

Oldukça tenha bir yerdi burası. Masaların yarısı boştu hemen hemen. Salonda hafif bir sis vardı. Dışarısının soğuğundan sonra salonun tatlı sıcaklığını hissetmek hoşuna gidiyordu insanın. Caz, bir slow çalıyordu. Ortada birbirlerine sıkıca sarılmış genç çiftler dansediyorlardı. Cazın tam yanındaki boş masaya oturduk. Yüzünden ancak on sekiz, on dokuz yaşında tahmin ettiğim piyanist piyanonun üzerinden hafifçe eğildi.

— Merhaba Engin, dedi.

— Merhaba Ünal. Bak misafirlerim var bugün.

Genç oğlan bize baktı. Bakışları bir an Ayşe'nin üzerinde durdu, hafifçe gülümsedi.

— Hoş geldiniz, dedi. Sonra piyanosunu çalmaya devam etti.

Ayşe'ye baktım. İçimden geçenleri anlamış gibi:

— Ünal'ı bir arkadaşımın partisinde görmüştüm geçenlerde, diye izah etti. Dans da etmiştik. Piyano çaldığından hiç bahsetmedi.

— Bizimkiler fazla gecikmezler dedi Engin.

Buranın atmosferi hoşuma gitmişti. O dakikada mesuttum. Kendimi uzak bir şehirde, alabildiğine hür ve kendi başıma buyruk olarak hayâl ettim. Engin'e gülümsedim.

— Mesudum, dedim.

Engin, cebinden sigara paketini çıkarıp Ayşe'ye ve Filiz'e uzattı.

— Mersi, içmiyorum, dedi Ayşe.

Filiz bir sigara aldı ve hafifçe eğilerek Engin'in uzattığı çakmaktan sigarasını yaktı.

— Sık sık geliyor musunuz buraya? diye sordum.

— Ünal burada çaldığı için oldukça sık uğrarız.

Kapıya doğru baktı.

— Hah. Ertan'la Mehmet de geliyorlar işte, dedi.

Filiz'in yanaklarına hafif bir kırmızılığın yayıldığını farkettim.

Oğlanlar, önce bir an kapının yanında durup etraflarına bakındılar, sonra bizi görüp gülümsediler.

— Sizi tanıştırayım, dedi. Engin. İşte Oya.

Ertan elini uzattı, dostça gülümsedi. Ben de ona elimi uzattım. Öteki oğlanı hiç tanımıyordum. Uzaktan başiyle bir selâm verdi. Küçük çocukların tanımadıkları, yabancısı oldukları bir kimseyi korku, merak ve hayret içinde seyrettikleri gibi seyrediyordu bizleri.

— Bu da Mehmet, dedi Engin.

Ertan bir iskemle çekip Filiz'in yanına oturdu.

— Otursana Mehmet, dedi Engin. Ne çemiş şeysin yahu. Bu çocuğu insana alıştıramadım gitti.

Oğlan ağır ağır ilerledi, Ayşe'nin yanındaki boş iskemleye oturdu.

Ona dikkatle baktım. Endişe, korku ve huzursuzluk

dolu güzel, siyah gözleri vardı.

— Adam gibi bir şey çalsana Ünal, diye bağırdı, Ertan.

— Ne istiyorsun.

— Bir slow çal.

Sonra Filiz'e döndü.

— Dans eder misiniz Filiz?

Caz bir slowa başladı. Ertan'la Filiz kalktılar.

— Hadi Mehmet, dedi Engin. Oturacak değiliz böyle.

Mehmet çaresiz kalmış bir insan edasiyle Ayşe'yi dansa kaldırdı. Masada Engin'le yalnız kalmıştık.

— Hayatından memnun musun? diye sordu Engin.

— Evet, dedim. Bana biraz arkadaşlarından bahsetsene. Meselâ şu Mehmet dediğiniz acaip bir oğlana benziyor.

— Mehmet, kendini beğenmiş bir oğlan gibi görünür ama iyi çocuktur aslında. Hem şiir de yazar.

Gülümsedim.

— Alay etme, gerçekten güzel şiirler yazıyor.

— Ya piyano çalan?

— O bizim sınıfta. Aklı başında bir çocuktur Ünal. Hem de bizim kadar ümitsiz değil. Ertan'a gelince onun hakkında bir şeyler biliyorsundur muhakkak. Filiz'le araları iyi galiba.

— Öyle görünüyor.

— Filiz güzel bir kız. Muazzam gözleri var. Birbirimizin arkadaşlarını tanımamız iyi oldu.

— Arkadaşlarını sevdim, dedim. Keşke bir faydam dokunabilseydi sizlere. Yalnızlığınızı azaltabilmek isterdim. Elini masanın üzerinde duran elimin üstüne koydu.

— Şu anda yalnız değilim, dedi. Öteki kızlara sarıldığım zaman bile yalnızlık duyardım. Sen başka, bambaşkasın. Ne olurdu sevebilseydik birbirimizi.

— Seviyoruz ya Engin.

— Böyle değil aşkla demek istiyorum.

— Dostuz yetmez mi? Aşktan daha iyi değil mi bu?

— Belki de haklısın Oya.

Dans edenler masaya döndüler. Bir ara başımı Mehmet'e çevirince gözlerini bana dikmiş olduğunu gördüm. Ona gülümsedim, fakat bakışı beni rahatsız ediyordu.

— Benimle danseder misiniz? diye sordu.

— Tabiî, dedim. Kalktım.

Caz yeni bir parçaya başlamıştı. Beni kolları arasına aldı.

— Engin sizden bahsetmişti, dedi. Sizi tanımak istiyordum.

— Ama hiç de memnun olmuş görünmüyorsunuz. Sizi hayâl kırıklığına uğrattım galiba.

— Benim huyum böyledir. Kolay kolay alışamam tanımadıklarıma.

Bir müddet ikimiz de sustuk.

— Şiir yazıyormuşsunuz, dedim. Nihayet.

— Bırakın canım. Önemli değil.

— Çok önemli bence.

Yüzü birden aydınlandı mı? Yoksa bana mı öyle geldi bilmiyorum. Fakat aramızdaki soğukluğun, yabancılığın sona erdiğini hissettim.

— Şiirle ilgilenir misiniz? diye sordu.

— Evet, şiir okumak çoğu zaman beni teselli eder. Kendi şiirlerinizden okumak istemez misiniz Mehmet?

— İsmimi söylemeniz hoşuma gidiyor, dedi. Siz insanları kendinize alıştırmayı biliyorsunuz Oya.

— Mademki hoşunuza gidiyor istediğiniz kadar tekrarlıyayım isminizi.

— Siz, yalnızlık nedir biliyormuşsunuz, Engin söylemişti, dedi.

— Herkes biraz yalnızdır.

— Ama bazısı bunun daha çok farkındadır.

Yine sustuk, fakat bu susuşta garip bir şeyler vardı.

Anlaşmamız kelimelerin lüzumsuz olduğu bir yerde devam eder gibiydi.

— Tuhaf bir şey oldu, dedi. Dansa kalktığımız zaman iki yabancıydık. Henüz öyle uzun uzun da konuşmadık. Yine de bir anlaşma var aramızda. Bu Engin'in sizin hakkınızda anlattıklarının tesiri mi, yoksa gerçekten sizde garip bir şeyler mi var bilmiyorum.

— Ben de bu anlaşmayı hissettim Mehmet, dedim.

— Işıklı caddeleri düşünürüm, dedi. Meselâ Paris, görmeden hasretini çektiğim şehir.

— Ben de Paris'e gitmek, orada yaşamak isterdim Mehmet. Sen nehri boylarında, geceleri ışıklı caddelerde gezerdik. Bizim gibi mutluluğu arayan arkadaşlarımız olurdu. Onlarla hayattan, ölümden, aşktan konuşurduk.

— Belki şiirler yazabilirdim, diye devam etti. İstediğim, ümit ettiğim güzel gerçek şiirler. Size o şiirleri okuyabilirdim. Gideceğiz oraya değil mi Oya?

— Tabiî, dedim. İnşallah, dememeye dikkat ediyordum.

İkimiz de Paris'i uzak bir cennet olarak düşündük. Orası bizim adanmış toprağımızdı.

Birden hayaller kayboluverdiler.

— Belki de hiçbir zaman gidemeyiz Paris'e, dedi. Çocukça hayaller bunlar.

— Gidebileceğimizi düşünün.

Masamıza dönerken:

— Paris'i onlara anlatmayın, dedi. Yalnız ikimize ait bir şeyimiz olsun.

Masaya döndük, yerime oturdum. Filiz'le Ertan da oturuyorlardı. Kadehimin dibinde kalan içkiyi bitirdim. Caz bir zaman için sustu. Ünal piyanonun başından kalkıp yanımıza geldi.

— Şimdi tamamız, dedi Ertan.

Ünal bir sigara yaktı. Elini Ayşe'nin iskemlesinin arkalığına dayamış, ayakta duruyordu.

— Siz dansederken ben karşıdan kedi ciğere bakar gibi bakıyorum, dedi.

Engin güldü:

— Piyanoya ben geçsem nasıl olur? Caz değil mi uydur uydur çal.

— Vallahi çok iyi olur Engin. Biz de Ayşe'yle dansederdik.

Genç kız gülümsedi:

— Şimdi Domani'yi çalsanıza Ünal, dedi Engin.

Ne demek istediğini anladım.

Ünal sigarasını masanın üzerindeki tablaya bastırdı. Etrafa bakındı. Salon dolmuş, sesler fazlalaşmış, sigara dumanlarından meydana gelmiş hafif bir sis etrafı sarmıştı.

— Yeniden başlamalıyım çalmaya, dedi. Bu saatlerde dalga geçmeye gelmez. Domani'yi istemiştin sen değil mi Engin? Şimdilik bana müsaade.

Engin masanın üzerinden elini uzattı, elimi tuttu. Ele ele kalktık. Ünal Domoni'nin ilk akorlarını bastı. Pistin ortasına kadar yürüdük. Orada Engin bana sıkıca sarıldı.

— Seninle ilk olarak bu valsi yaptığımız zaman sarhoştun Oya, hatırlıyor musun?

— Evet, müzik bittikten sonra da devam etmiştik dansa.

— Benimle arkadaş olduğuna pişman mısın?

— Hayır Engin, memnunum.

— Oya, şu serseri Engin'le geziyormuş, diyecekler.

— Ne derlerse desinler. Eğer böyle bir şey duyarsam onlara sadece arkadaş olduğumuzu anlatmaya çalışmıyacağım bile. Anlamazlar zaten.

— Metin de çok kızacak muhakkak.

— Hayatıma karışamaz ki Metin. Benim üstümde hiçbir hakkı yok. Şimdi mesudum. Önemli olan budur. Eğer gerçekten bir cehennem olsaydı oraya boş şeyler uğruna mutluluktan kaçanlar giderdi. Meselâ rahibeler...

— Hayat felsefen birçoklarına acayip ve yanlış görünebilir.

— Hayat felsefem yok ki Engin Hayat üzerinde fazla düşünmeye gelmez.

— Ama biz, yine de öyle çok düşünüyoruz ki.

— Biliyorum, hastalığımız bu işte.

Beni kolları arasında sıktı.

— İnsanlık dediğimiz şey bu hastalıktır belki de. Mutluluğu bulabilmek için insanlıktan kurtulmak mı lâzım.

— İnsanlar hastalıklarından memnunlar, dedim.

Sonra parmaklarımı dudaklarıma bastırdım.

— Sus konuşma artık. Yaşıyalım, sadece yaşıyalım Engin.

★

Önce Filiz'le Ayşe kalktılar. Dört buçuk matinesine biletleri varmış. Onları Ertan götürdü. Ben biraz daha oturdum. O sırada caz pek sevdiğim bir parçayı çalmaya başladı: "Nature boy".

— Bir oğlan varmış, diye mırıldandım.

Engin'le Mehmet biraz da hayretle beni dinliyorlardı. Onlara gülümsedim.

— Şarkının sözleri, dedim. Acayip ve mahzun bir oğlanmış bu. Bir gün uzaklara doğru yola çıkmış. Bir şey arıyormuş ama aradığının ne olduğunu bilmiyormuş. Sonra bir gün aradığının aşk olduğunu anlamış.

— Bulabilmiş mi bari? diye sordu Engin.

— Bilmiyorum, bulduğunu düşünelim.

— Biz aramıyoruz bile.

— Belki de farkına varmadan arıyoruz.

Gözlerimi kapayıp arkama yaslandım. Nature Boy'u bu kadar çok sevmemiştim hiç. Caz bir "rock and roll" a başladı.

— Artık kalkmam lâzım, dedim.

— Neden acele ediyorsun?

— Annem evde yoktu, buraya gelmeden evvel iki sigara içtim, sonra da tablayı dökmeyi unuttum. Annemden evvel gidip de ortalığı toplayım.

— Sizi ben götürürüm, dedi Mehmet. Kapıda motosikletim var.

— Teşekkür ederim Mehmet. Senin rahatsız olmana hiç lüzum yok Engin. Şimdilik Allaha ısmarladık.

— Gözün aydın Mehmet dedi Engin. Motosikletini yaptırdın demek.

Mehmet ona omuzunun üstünden şöyle bir baktı.

— Yaptırdık, dedi. Sonra masadan kalktık.

Salonun tatlı sıcaklığından sonra dışarısı insana soğuk geliyordu. Kapıda motosiklet aradım. Etrafıma bakındığımı farketti.

— Motosikletim yoktu, dedi. Yalan söyledim.

Suçlu bir çocuk gibi başını önüne eğdi.

— Neden Mehmet?

— Sizinle beraber gelmek istiyordum. Bana kızmadınız ya?.

— Yok canım. Yürümeyi severim. Yürüyerek gidelim.

Sokaklar kalabalıktı. Ortalık hafifçe kararmıştı.

— Sizinle konuşmak istiyordum, dedi.

— Konuşalım Mehmet.

— Biliyorum çok saçma ama elimde değil. Belki de anlıyabilirsiniz diye düşündüm.

— Anlamaya çalışırım, dedim.

— Hayat üstüne ne düşünürsünüz Oya?.

— Bir arkadaşım "hayat düşünmeye deymez" derdi.

— Siz de o fikirde misiniz?

— Hemen hemen. Elimizde olmadan doğarız. İstemediğimiz halde hayatı sürükleriz. Bomboş bir şey uğruna ölürüz.

— İnsanı kurtaracak bir şey yok mudur sizce?

— Yoktur yahut da tek bir çare vardır ama çoğu zaman bizim elimizde değildir. Cesaret edemeyiz.

— İntihar mı demek istiyorsunuz?

— Evet.

— Çok ümitsizsiniz. Engin gibi.

— Biliyorum. Ümitsiz, inançsız ve gerçeksizim. Hiç olmazsa Engin içki içerek kendini unutabiliyor.

— Fakat bunlar alkolün verdiği hayallerden ibaret.

— Sizin gerçek adını verdiğiniz şeylerin hayal olmadığı ne malûm?

— Mesele mutluluğu bulabilmektedir. Size hâlâ inanıyorum desem, benimle alay eder misiniz?

— Alay etmek mi? İmrenirim size. Saadetinizi kıskanırım.

— Tam manâsiyle mesut sayılmam. Aradığım şeyleri bulamadım henüz.

— Siz önce inanıp sonra arıyorsunuz. Bense bulmadan, görmeden inamamam. İnançlarınız sizi kurtaramıyorsa inanmak neye yarar?

— Belki de bir gün aradıklarımı bulabilirim. Bazan yaklaştığımı hissediyorum.

— Fakat hiçbir zaman tam yanına gelemiyorsunuz. Önemli olan yaklaşmak değil tutmaktır. Nelere inanıyorsunuz meselâ?.

— Allaha ve aşka.

— Allah ve aşk... İnsanların yarattığı en güzel teselliдir.

— Demek siz inanmıyorsunuz?

— Bırakalım bu bahsi, dedim. Şu anda yaşıyoruz. Bak gece ne kadar güzel. İsterseniz Paris'ten bahsedelim.

Ellerini pantolonunun ceplerine sokmuştu. Dalgın ve mahzundu.

Söylediklerimi duymamış gibi.

— Beni rahat bırakmayan kendi varlığımı, kendi ha-

yatımı seçme fikri, dedi. Bunu yapabilmek için pek yalnızım.

— Herkes hayatını seçerken yapayalnızdır, dedim. Özgürlüğün ilk basamağıdır bu.

— Ya kendi kendime yetişmiyorsam?

— Önce kendinize inanmalısınız.

— Ben kendimi kurtaramam Oya, diye ümitsizce mırıldandı.

Cevap vermedim. Kendi kendini kurtaramazsa kimse kurtaramazdı onu. Bir kere daha hayatımın anlamsızlığını düşündüm. Bu boşluk hissi bizim dramımızdı işte. Belki de gerçekten hürdüm ama uçamayan bir kuşun hürriyetiydi bu.

Apartmanın kapısına gelmiştik.

— Gitme, dedi. Gitme Oya. Sana ihtiyacım var.

Sesi bir feryat gibi çıkmıştı. Siyah gözlerindeki çaresizlikten korktum.

— Sen beni kurtaracaksın. Klâsik bir şekilde başlamaya lüzum yok. Ne söylesem boş. Beni çok romantik mi, yoksa çok aptal mı buluyorsun bilmem. Bazan düşünürüm: Meselâ bir gece sokaklarda gezerken bir kız yanıma sokulsa derim. Ben senin aradığın, hayâl ettiğin, seni yalnızlıktan kurtaracak kızım, dese. Bunun olmayacak bir şey olduğunu bilirim. Yine de hayali bile güzeldir. İnsanı ağlatacak kadar güzel.

Sen bana böyle bir şey söylemedin Oya. Gözlerinde vardı bu. Her halinde, her sözünde vardı. "Nihayet geldim" diyordun.

Ona aşka inanmadığımı söylemenin ne faydası vardı? Benim kadar o da biliyordu bunu. Uydurduğu masala inanmak için ümitsizcesine çırpınıyordu. Mademki bana ihtiyacı vardı, onun olabilirdim. Bir fedakârlık bile değildi bu. Bana hiçbir şeye mal olmuyordu. Garip ve korkunç bir hissizlik içindeydim. Dudaklarımız birleştiği zaman bile heyecan duymadım. Tiksinmedim de. Sadece daha başka, da-

ha güzel şeyler hayâl edebildiğime şaştım. Mehmet'in "Aşk kurtarır" fikri birden pek gülünç geldi bana. Hiçbir şey kurtaramazdı bizi, artık iyice anlıyordum. Çatlak bir plâk gibiydi hayatımız. İğne hep ayni yerde takılıyordu. Ben dünyaya gelmek istememiştim. Hiçbir şeye hayatımı seçmek için yardım etmiyordu bana. Dudaklarım, tanımadığım, sevmediğim bir oğlanın dudaklarının arasında olduğu şu anda müthiş bir korku duyuyordum Mehmet hayatını seçmekten korktuğunu söylemişti. Ayni korku değil miydi benimki de? Seçmek... Ama nasıl? Hangi örneğe bakarak? Doğru mu, yanlış mı seçtiğimi nasıl anlayarak?

Hepimizin üstüne çöken ayni kâbus değil miydi? Önümüzde her an biraz daha derinleşen bir boşluk vardı. Bu boşluğu ne aşkın, ne Allahın, ne de içkinin dolduramıyacağını biliyorduk. Bütün kapılar boşluğa doğru açıktı.

Mehmet'in tek bir kelime bile söylemeden gecenin içinde kayboluşunu seyrettim. O da anlamış mıydı nihayet. Anlamamışsa bile yarın anlıyacaktı. Öylesine boş bir ümitti ki kurtulabilmek.

★

Ertesi gün - puslu, karanlık, sıkıcı bir Kasım günü - öğleden sonra Metin telefon etti.

— Seninle konuşmak istiyorum, dedi.

Sesi ciddî ve soğuktu.

— Gel de konuşalım Metin. Bir işim yok.

— Senin gelmeni rica edecektim. Annem size geliyor.

— Peki, dedim. Hemen geliyorum. Şu söyliyeceklerini merak ettim.

Anneme misafir geleceğini haber verip evden çıktım.

Metin beni hiçbir zaman bu kadar neşesiz ve soğuk karşılamamıştı. Kittaplarını yaymış, ders çalışıyordu.

— Rahatsız ettim galiba, dedim. Ders çalışıyordun.

— Ehemmiyeti yok. Ben ne zaman olsa çalışırım.

Önündeki kitabın sayfalarını karıştırıyordu hiç durmadan.

— İçimde kötülük gibi duran şu sözleri söyleyip kurtulayım, dedi nihayet.

— Doğru. Ben de merak ediyorum ne söyliyeceğini.

Kitabı kapadı.

— Dün Engin'le beraber Ş.. deymişsiniz.

— Evet, dedim.

— Hatırlıyor musun? Engin'in bir gün seni kendi çevresine sürükleyeceğini söylemiştim.

— O sürüklemedi. Kendi isteğimle gittim Metin.

— Peki, ne buldun orada?

— Ne mi buldum? dedim. Oraya gitmeseydim ne bulacaktım? Ne tuhaf bir soru bu. Zaten bir şey aradığım yoktu.

— Neden böylesin Oya? Öyle üzülüyorum ki.

— Yok canım. Üzülmeye deymez. Hele benim için üzülmeye hiç deymez. Bu saçma dünyanın üzerinde lüzumsuz, saçma bir insanım.

— Bir temiz dayak istiyorsun sen, dedi.

— Faydası olacağına inanıyorsan hiç durma. Belki dövdüğün için teşekkür bile ederim sana.

— Anlatamıyorum Oya. Sana nasıl yardım etmek istediğimi bir bilsen.

Elini tuttum:

— Biliyorum Metin. Anlıyorum. Benim için üzülme, Bu konuya bir daha dönmemek için açıkça konuşalım. Seni ele alalım önce. Kendi kendine yetiyorsun sen. Herkesin neye inanacağını, ne yapacağını bilmediği bir devirde kendini kurtarabilmiş birkaç mutlu kişiden birisin. Biliyorum, kendini mahzun ve yapayalnız hissettiğin zamanlar oluyor fakat çabucak geçiveriyor, böyle anlar. Yapılacak işlerini, istikbalini düşünüyorsun. Gelecek sana fevkalâde şeyler va'dediyor. Senin kendi hayatını seçmek için başkalarına ihtiyacın yok. Hayatını seçmişsin ve doğru seçtiğine inanı-

yorsun. Şimdi beni ele alalım. Ben kendi kendime yetmiyorum ama kimden yardım isteyebilirim? Kimseden. Çünkü kimseye inanmıyorum. Ben her zaman yapayalnızım. Her zaman üzerimde kâbus gibi bir huzursuzluk var. Ben mahzunum ama bu hüznü seviyorum. Karanlık bir gecede bozuk bir yolda yürür gibiyim. Sabahı beklemem boşuna, çünkü hiç bir zaman sabah olmayacak. Kimse yolumu aydınlatamaz, çünkü herkes karanlıkta.

İşte aramızdaki fark Metin. Sana imreniyorum, seni taktir ediyorum, belki de seni kıskanıyorum ama sana benzeyemem.

— Benim o bahsettiğin ışığı bulduğuma inanıyor musun Oya? diye sordu.

— Evet Metin.

— O ışığı seninle paylaşmak istiyorum.

— Neden? dedim. Neden?

— Çünkü seni seviyorum.

Dün akşamdanberi ikinci defa olarak aşka inanmadığım, onların istedikleri gibi bir kız olmadığım için kendimden utandım.

— Biliyorum, dedi. Söylemene lüzum yok. Sen aşka inanmazsın. Belki de arkadaşlığımız da sona erecek artık.

— Hayır, dedim. Her zaman dost kalacağız. Seni istediğin gibi sevebilmek isterdim, ama elimde değil. İstediğin hiçbir şeyi veremem sana. Bir tek arkadaşlığım var verebilecek, halbuki sen başka şeyler ararsın.

— Hiçbir şey aradığım yok.

Kalkıp yanına gittim. Bir müddet pencereden dışarısını seyrettim.

— Kötü bir kızım ben Metin, dedim. İnançsız, ümitsiz bir insanım.

— Seni öylece seviyorum. Olduğun gibi, bütün inançsızlığınla.

Ben onların sevgisine lâyık değildim. Bunu düşündükçe ağlamak geliyordu içimden.

— Kendimi hiçbir zaman affetmiyeceğim, dedim. Mehmet'i tanır mısın bilmem? Şu Engin'in arkadaşı olan Mehmet. Dün beni sevdiğini söyledi. Ş... den dönerken yol boyunca konuştuk. Öyle zayıf, öyle zavallı ki. Birini sevmenin kendini kurtaracağına inanıyordu. O biri tesadüfen ben oldum. Yanıldığını biliyordum ama bunu söyliyemedim ona.

— Ben böylesini istemem Oya.

— Biliyorum, senin böyle tesellilere ihtiyacın yok. Mehmet bir gün yanıldığını anlıyacak, hem de pek yakında. Sana açıkça söyleyim Metin. Seni bir arkadaş olarak çok severim. Bir gün evlenmemiz için hiçbir sebep yok. Fakat çok ilerde tabiî.

— Yine teselli mükâfatı, dedi gülerek.

Pencerenin önünden ayrıldı.

— Bugünü unutabilir misin Oya? diye sordu.

— Sen unutmamı istiyorsan unuturum.

— Evet, unutmanı istiyorum. Haklısın, ben kuvvetli bir insanım. Bana kendi gücümü gösterdin. Benim hayatım senin aşkını kaybetmekle yıkılmaz Oya. Bıraktığım yerden eskisi gibi devam edebilirim ben. Mehmet'inse sana ihtiyacı var. Ona yardım etmelisin. Bilmem anlatabiliyor muyum?

— Anlıyorum, dedim. Fevkalâde bir arkadaşsın sen Metin.

*

Pazartesi günü kızların mektepte bize karşı takındıkları tavırdan, cumartesi Ş.... de Engin'le beraber olduğumuzu öğrendiklerini anladım. Şu kız mekteplerinde bir dedikodunun yayılışındaki süratı daima şaşırtmıştır beni. Nereden öğrenirler, nasıl öğrenirler bilmem. Herkesin kimlerle gezdiğinizden, hangi sinemaya gittiğinizden, cumartesi pazarı nerelerde geçirdiğinizden sizden iyi haberi vardır.

— Cumartesi Ş.... deymişsiniz, dedi Gülçin.

— Nereden haber aldın? dedim.

— Artık bize de mi lo lo kızım? Filiz Ertan'la içiçe dansetmiş. Seni de bir oğlanla sokakta görmüşler. Engin' le de pek âşıkane bir vals yapmışsınız.

— Bu kadar mı?

— Şimdilik bu kadar.

— Sana tam anlatmamışlar, dedim. Yazık olmuş daha sonu var.

— Sonu malûm. Birer piç peydahlarsınız olur biter.

— Fazla kaçtın, dedi Ayşe. Kıskanıyorsan sana da buluruz bir tane.

— Aman mübarek olsun. Allah size bağışlasın. İki serseriye kalmadım ben. Ama size bir arkadaş nasihati: İdare haber alırsa haliniz fena olur.

Yanımızdan hırsla uzaklaştı.

— Herkes kendi işine baksa, başkalarının işlerine burnunu sokmasa ne iyi olur, dedi Filiz.

— İdareye haber verir mi dersiniz? diye sordu Ayşe.

— Yok zannetmem, dedim. Kalleş değildir. Lâf aramızda senin Ertan'la aran nasıl?

— Seviyorum galiba.

Ayşe ellerini havaya açtı.

— Bu günleri de mi görecektik. Birisi âşık oldu.

— Sen kendine bak kızım. Ünal için ayılıp bayılan kim?

— Ben sadece piyano çalışının hoşuma gittiğini söyledim.

— Kız sanata âşık canım, dedim. Ünal hakikaten güzel piyano çalıyor.

★

O gün akşamüstü Engin'le Ertan mektebin kapısına geldiler.

— Merhaba çocuklar, dedim. Ne o Ertan? Bakıyorum sen de buralardasın.

Onun yerine Engin cevap verdi.

— Birkaç gündür ille sizin mektebin kapısma gelmek istiyordu. Ben de getirdim.

— Mektep kapılarında yakalananların kafalarını tıraş edeceklermiş, dedim gülerek.

— Benim saçım çabuk uzar, dedi Ertan.

— Filiz beş on dakika sonra çıkacak, dedim. Benim acele bir işim var. İsterseniz siz bekleyin çocuklar.

— Ben de seninle geliyorum, dedi Engin.

Ertan'ı orada bırakıp yürüdük.

— Acele işin neydi? diye sordu.

— Hiçbir işim yoktu. Lâf olsun diye söyledim.

— Ertan'la Filiz'e ne dersin?

— Ne diyeceğim, helâl olsun.

— Ertan ilk olarak gerçekten âşık galiba.

— Zannedersem Filiz de onu seviyor.

— Mehmet'le ne oldu? O gün motosikletinin kapıda olmadığını biliyordum ama bozmadım. Bari muradına nail oldu mu?

— Kendisi anlatmadı mı sana?

— Bir şey söylemedi. Zaten o anlatan takımından değildir.

— Beni sevebilmek istiyor. dedim. Kendini kurtarabileceğimi umuyor.

— Senin kendini sevmediğini biliyor mu?

— Bunu düşünmemeye çalışıyor. Beni olduğum gibi değil de hayal ettiği gibi görünüyor. Benim içinse hepsi bir. Ahmet olmamış da Mehmet olmuş ne çıkar? Keşke gerçekten sevebilsem, Mehmet gibi aşkın beni kurtarabileceğine inanabilsem.

— Ben de bir zamanlar aşkın kurtarabileceğini zannettim sonra bizleri hiç bir şeyin kurtaramıyacağına inandım. Hani demin sen, Ahmet olmamış da Mehmet olmuş

ne çıkar dedin ya. İnsanları asıl şaşırtan da bu bence. İnsanın bazan öyle bir ânı olur ki yemek, içmek ihtiyacı gibi aşk ihtiyacı hisseder. Her hangi bir kimsenin o anda karşısına çıkmış olması kâfidir. Kim olduğunun ehemmiyeti yoktur.

— Anlıyorum, dedim. Meselâ biz seninle pek âlâ bir aşk oyunu oynayabilirdik ve belki bu oyuna kendimiz de inanırdık.

— Filizle Ertan gibi.

— Ne olur, hiç olmazsa onlar mesut olsalar.

— Ya biz? diye sordu.

— Bizi bırak. Biz mesut olamıyacak kadar inançsız, tam mânasiyle bedbaht olamıyacak kadar da genciz. İsyan ediyoruz ama karşımızda isyan edecek bir kimse bulamıyoruz. Her şey, isyanımız ve küfürlerimiz bile bomboş bir evrende kaybolup gitmeye mahkûm.

— Uf bırakalım artık, dedi. Bu gece yine içkiden hayır var bana. Sen cumartesi benim partiye geliyor musun?

— Gelirim her halde.

— Ayşeyle Filiz'i de çağıracağım.

— Metin de gelecek mi?

— Her halde gelir. Müthiş bir oğlan şu Metin. Bugün bir geometri problemi çözdü hocanın bile ağzı açık kaldı.

— O bıraktığı yerden devam etmesini bilir, dedim.

Enginin verdiği partilerin dedikodusunu eskiden beri duyardım. Kızlar bu partilere gidebilmek için hem can atarlar, hem de çekinirlerdi. Ağızdan ağıza, bire on katarak anlatılan hikâyeler Engin'in partilerinin şöhretini daha da arttırmıştı. Bizimkiler davetli olduklarını duyunca önce tereddüt ettiler, sonra Filiz.

— Atın ölümü arpadan olsun, diyerek kararını verdi.

Ayşe de,

— Battı balık yan gider, diye fikir yürüttü. Böylece cumartesi günü partiye gitmeyi kararlaştırdık. O gün

Mehmet'le buluştuk. Beni Engin'in partisine o götürecekti. Neden bilmem bu oğlan bana garip bir huzursuzluk veriyordu.

— Bir haftadır görmüyordum seni, dedi. Mektebin kapısına bile gelemiyordum. Neden biliyor musun? Klâsik bir aşk istemiyordum da ondan.

— Aşkın orijinali yoktur, dedim. Bütün lâflar yüzbinlerce defa tekrarlanmış, bütün şekiller denenmişti. İstersen orjinal aşk sanatı, diye bir kitap yaz.

— Alay etme. Yanlış mı anladım seni? Her şeyle alay mı edersin?

— Hayır. Bugün kederliyim de onun için. Kederli olunca tek çare böyle alaylı konuşmaktır. Seni kırmak istemem Mehmet. Yine de aşk klâsik bir şeydir. Dünya kadar eski bir şey.

— Dünya kadar eski.. Evet doğru. Asıl güzelliği burada değil mi? İnsanlar yaşadıkça aşk olacak. Belki de aşk var olduğu müddetçe insanlar yaşıyacaklar.

— Bana inanmayı öğret, dedim.

*

Engin'in partilerinin özelliklerinden biri de, daima yarı karanlıkta, mum ışığında yapılmalarıydı. Bu sefer de bütün perdeler sıkıca kapanmış, odaların gizli köşelerine mumlar yerleştirilmişti. Biz gittiğimizde henüz pek gelen olmamıştı .

— Dekoru nasıl buluyorsun? diye sordu Engin. Çok romântik değil mi? Benim partime gelip de âşık olmadan dönen insana rastlamadım.

— Senin bu mikrobuna karşı mufayietin var galiba, dedi Mehmet.

— Evet, doğuştan bir muafiyet.

— Mehmet'e de aşı yapılsa fena olmıyacak, dedim. Sonra çocuğu yine üzeceğimi düşünüp pişman oldum. Fakat

lâf bir kere ağzımdan çıkmıştı. Mehmet'e baktım. Gözlerinde karanlık bir bakışla beni seyrediyordu. Orada bulduğum rahat bir koltuğa oturdum.

— Bir sigara verir misin Engin, dedim. Mehmet sigaramı yaktı. Engin yanımızdan ayrıldıktan sonra,

— Niye öyle söyledin demin? dedi.

— Ağzımdan kaçtı. Seni üzmek istemezdim.

Aramızda yarattığım uçurumu aşmak için çırpınıyordum.

— Ben böyle bir kızım işte, dedim. Eğer alay etmezsem ağlamam lâzım.

— Ağlasan daha çok severdim seni. Mahzunken daha yakındın bana.

Engin pikaba hafif bir şarkı koymuştu. İçimde daha mutluluk mu hüzün mü anhyamadığım bir his vardı. Bulunduğumuz kuytu köşeyi mumların solgun ışığı aydınlatıyordu. Mehmet'in yüzünden titrek gölgelerin gelip geçtiğini görüyordum. Bana aşk, şiir ve gençlik hayallerinin hüküm sürdüğü bir dünyanın kapılarını açıyordu. Birden, bütün inançsızlığımla onun dünyasına girmeyi, bu dünyada eriyip kaybolmayı arzuladım.

— Bana inanmayı öğret, diye tekrarladım.

— Seni seviyorum, dedi.

— Beni seversen kurtulamazsın, diye bağırmak istiyordum ona. İkimiz de kurtuluşu birbirimizde arıyorduk. Parmaklarını yüzümde gezdirdi. Gözlerimi kapattı, sonra eli saçlarımda dolaştı.

— Sana yepyeni bir dünya veriyorum, dedi. Kendi dünyamı veriyorum sana. Kabul ediyor musun?

— Evet, dedim.

Gülmek geliyordu içimden, yahut da ağlamak. Şu anda, mum ışığında hafif bir müzik dinlerken bu lâflar güzeldi ama bir romanda okusaydım komik bulurdum muhakkak.

— Beni seversen her şeyi seveceksin Oya.

Mehmet'in bu lâfını hiçbir zaman unutamıyacağım. Biliyorum, onu sevseydim her şeyi sevecektim. Ama sevemezdim onu, elimde değildi.

— Dünyanı yıkacağımdan korkmuyor musun?

— Hayır. Sen de o dünyanın bir parçası olacaksın. En güzel şiirlerimi senin için yazacağım.

— Korkuyorum. Seni hayal kırıklığına uğratmaktan korkuyorum.

— Sadece sevgi ve anlayış göster yeter.

— Ne olur beni olduğumdan başka türlü görme Mehmet.

— Olduğun gibi görünmeye kalkma. Yanılıyorsam ne çıkar? Seni hayal ettiğim gibi görmek istiyorum ben.

— Hayaller beni her zaman korkuturlar.

— Herhangi bir şey senin gerçek adını verdiğin müddetçe gerçektir. Mutluluk bile.

Yerinden kalktı, beni kolları arasına aldı. Bana erişmek, aramızda bir canavar gibi duran yalnızlığı yenmek için çırpındığını hissediyordum. Onun kolları arasında ayağa kalktım. Dansedenlere karıştık.

— Beni sevdiğini söyle, dedi.

Benden bunu istemeseydi ne olurdu Ya Rabbim.

— Seni seviyorum, dedim.

Başımı göğsüne saklayıp, sessizce ağlamaya başladım.

Bana sıkıca sarılmıştı. Sıcak nefesini saçlarımda hissediyordum. Benden ne kadar uzaktı. Ne kadar yabancıydık birbirimize. Kurtulabilmek, diye tekrarlıyordum kendi kendime. Ama neden kurtulmak? İnsanlıktan mı? Sonra ilk defa olarak kurtulmak istemediğimi düşündüm. Mehmet'e "Bana inanmayı öğret" derken de gerçekten arzu etmiyordum bunu. İçtiğim zehiri seviyordum ben. Mehmet yine bir şeyler anlatıyordu.

— Önemli olan gününü geçirmektir, dedim. Dünden bana ne, yarınsa öylesine uzak ki. Yaşıyalım Mehmet.

— Ölelim der gibi söylüyorsun bunu.
— Yaşamak en feci ölümdür belki de, dedim.
— Yahut da en güzel.
Dudakları dudaklarıma yaklaştı... Bu dudakların arasından yalnızlığın zehrini içtim.

★

O günkü partiye Ünal gelmedi. Ayşe kendine bile itiraf etmekten çekinerek, oraya sırf Ünal için gittiğini anladı. Bütün kalbi, bütün vücuduyla Ünal'ı arzuluyordu. Başkalariyle dansetmek, konuşmak, başkalarının anlattıklarını dinlemek bir azaptı onun için. Bu aşk mı? diye korkuyla soruyordu kendi kendine. Aşk olamazdı. Sadece iki kere görmüştü Ünal'ı ve ancak birkaç kelime konuşmuşlardı. Yine de çocuğun ince yüzü, uzun parmaklı elleri, sesinin tonu, piyanoda çaldığı parçalar aklından çıkmıyordu bir türlü. Şimdi ne zaman bir piyano sesi duysa içi bir tuhaf oluyordu. Dedikodudan korkmasa o günkü partinin orta yerinde kaçıverecekti.

Bir ara onun tek başına bir köşede oturduğunu gördüm. Yanına yaklaştım.
— Neden çarpıldın sen? diye sordum.
— Çarpık filân değilim.
Kolumu omuzuna attım.
— Sıkılıyorum, dedi.
Her zaman sıkılacağız Ayşe'ciğim.

Başını elleri arasına aldı.
— Gitmek istiyorum, eve gitmek istiyorum.
— Hem Engin'e ayıp olur, hem de etraftan millet söylemediğini bırakmaz.
— Umurumda mı zannediyorsun? Zaten hiç gelmemeliydim buraya. Ne işim vardı sanki? Filiz Ertan için geldi. Sen Engin'i tanıyorsun. Ben piç gibi kaldım ortada.

O zaman onun neden sıkıldığını, ne demek istediğini anlayıverdim.

— Ünal'ın işi varmış Ayşe, dedim. Biliyorsun o cumartesi günleri Ş.... de çalıyor.

— Sana Ünal'ı istiyorum diyen var mı? Vız gelir Ünal bana. Alay mı ediyorsun sen insanla?

— Ayşe'ciğim beni anlamıyorsun. Seninle alay eder miyim ben. Bana da numara yapmaya kalkmamalısın. Buraya Ünal için gelmiştin.

— Belki de, dedi. Kendim de bilmiyorum henüz fakat bu doğru olabilir. Evet galiba Ünal için geldim buraya. İstersen beni ayıpla, ne dersen de.

— Seni ayıplamak mı? Ne tuhaf konuşuyorsun bugün. Bir teklifim var sana. Biraz sonra Mehmet'i de alalım Ş... ye gidelim. Ne dersin?

Yüzünde mutluluğun aydınlığı dolaştı.

— Teşekkür ederim, dedi sadece.

★

O günden sonra Ayşe sık sık Ş... ye gitti. Orada caza en yakın masada satlerce oturur, Ünal'ı dinlerdi. Biz dans ederdik, konuşurduk, gülerdik. Ayşe'yse Ünal'ı seyrederdi.

Biraz ondokuzuncu yüzyıl aşklarına benziyor bu, diye düşünürdüm. Belki de yirminci yüzyıl tarihine yepyeni bir romantizm devri olarak geçecek.

Ünal da genç kızın farkına varmıştı. Saatlerce hülyalı bir şekilde kendini dinleyen, arasıra bir sigara yakıp, tatlı tatlı gülümseyen bu kızdan hoşlanıyordu.

Nihayet bir keresinde Ayşe masada yalnız otururken yanına geldi.

— Şimdiki şarkıyı siçin için çalıyorum, dedi.

Ayşe mutluluğuna dayanamayacağını zannetti. Gözlerini hafifçe kapayıp, şarkıyı bekledi. Ve Ünal Ayşe'nin

gözlerinin içine bakarak "Aşk güzel şeydir" i söyledi. Şarkı şöyle bitiyordu:

"Evet gerçek aşk çok güzel şeydir..."

Ayşe Ünal'a bakarak evet dedi ve o anda hepimiz Ayşe'nin nihayet muradına erdiğini anladık.

Sonra genç kız için yepyeni bir hayaller âlemi başladı. Ünal'la nişanlandıklarını hayal ederdi. Ünal ona piyano çalacak, o da saatlerce dinleyecekti. Sonra hayalleri daha uzaklara el attılar. Evleneceklerini düşündü. Düğün yapmaya lüzum yoktu. Arkadaşlarını çağırırlardı sadece. Sonra herkes dağılıp da yalnız kaldıkları zaman, kocasının göğsüne saklardı başını. O gece güzel bir mehtap olurdu muhakkak ve denizin sesini duyarlardı. Bir de balkonu olmalıydı evlerinin. Orada yanyana durup geceyi seyrederlerdi. Ünal onu kollariyle sarıp odalarına götürürdü.

Düşündükçe Ayşe'nin kalbi çatlıyacakmış gibi olurdu. Artık çoktan itiraf etmişti bunun aşk olduğunu.

★

Engin, güneşli, güzel bir akşam üstü mektebin kapısına otomobille geldi. Ayşe Ünal'la gideli epey zaman olmuştu. Yalnızdım. Engin'in kötü günlerinden biriydi yine. Levent'e doğru sürdü. Şişli'den geçerken ilk defa olarak konuştu.

— Babanın hırsız olduğunu bilsen ne yaparsın Oya?

— Bilmem, dedim. Babam yok ki.

— Olduğunu farzet.

— Bazan hırsızlık bile affedilebilir.

— Onunki affedilmez, dedi hırsla. Bir insanın yüz binlerce lira parası olduğu halde etraftan çalar, etrafı dolandırırsa bu affedilmez. Ben kötü bir oğlanım. Hissiz, ahlâksız, sarhoş olduğumu söylerler. Yine de tahammül edemiyorum buna.

— Sen iyisin, dedim. Ne ahlâksızsın, ne de hissiz.

Keşke hissiz olabilseydin. Kimsenin seni tenkit etmeye hakkı yoktur.

— Beni bırak, dedi. Ben neysem oyum. Önemli olan bu değil. Artık battı balık yan gider. Ama babamı hiçbir zaman affetmiyeceğim.

— Sana ne? Her koyun kendi bacağından asılır.

— Nefret ediyorum ondan. Geçenlerde iki gece eve uğramadım. Hiç olmazsa ben ne halt ediyorsam kendime ediyorum. Yine de ahlâksız olan ben, kötü olan ben. Her neyse, senin de başını ağrıtmaya lüzum yok. Şöyle yüz yirmiyle Boğaz'a kadar uzansak ne dersin? Yol pek fena değil.

Yoldaki bütün otomobilleri geride bıraktık. Hiçbir şeye bağlı olmadan, hür ve mesut yaşamanın o müthiş hazzını tadıyorduk. Bu süratten daha fevkâlade bir şey hayal edemezdim. Otomobil nihayet yavaşlayınca,

— Ne tuhaf, dedim. Demin kendimi gerçekten mesut hissettim. Bütün basit, sıkıcı, kirli ve boş şeylerden uzaktım. Etten, kemikten bir insan olduğuma inanacağım gelmiyordu. Bir hiçtim sanki. Rüzgâr gibi, bulut gibi, sürat gibi bir şey.

— Ben de ayni böyle hissederim, dedi. Onun için fazla süratten hoşlanırım. Bunun sonunda gelecek ölümden korkulur mu?

— Hayır. Güzel ve anlamlı bir ölüm olurdu bu.

— Meselâ şimdi arabayı 180 le sürsem. Ama daha yapılacak işlerim var. Ölüm arzulandığı anda gelmez ki.

— Belki gerçekten arzu edilmez de onun için Engin.

Emirgân'da durduk.

— Otomobilin içinde bir şey içelim, dedi.

Genç kızlar, genç oğlanlar kış ortasında böyle güzel bir havadan istifade ederek piyasaya çıkmışlardı. Onlara el salladık. Bir an için bıkkınlığımızı unutmuş, küçük şeylerden duyulan aldatıcı mutluluğu tatmaya çalışıyorduk. Bu gençlik avunmaya muhtaçtı.

Yoldan kırıtarak bir kız geçti. Engin arkasından uzun bir ıslık öttürdü. Kız dönüp baktı, el salladı.

İçim acımayla, hüzünle doldu. Sebepsiz, derin bir hüzün. El sallarken kız ne kadar zavallı görünüyordu. Kendi de yaptığı hareketin boşluğunu, mânasızlığını anlıyordu sanki. Kalçalarını kıvırırken bile çocukça bir hal vardı üzerinde. Belki de gece yatağına yatınca bütün hayal edip de ulaşamadığı şeyleri düşünerek ağlıyacaktı.

— Ne düşünüyorsun? diye sordu Engin.

— Yine her zamanki gibi.

— Mehmet'ciğini düşünmüyor musun?

— Bari sen bu lâfı etme.

Çaylarımızı bitirmiştik.

— Dönelim mi? dedi.

— Fena olmaz. Fazla geç kalırsam valde hanıma hesap vermeye mecbur kalıyorum. Bu da benim hiç hoşuma gitmiyor.

Sağ kolunu omuzuma attı. Ona iyice sokuldum. Tenha bir yerden geçerken otomobili durdurdu ve beni öptü. Dudaklarımı kaçırmadım.

Yeniden gaza bastı. Biraz gittikten sonra:

— Ne düşünüyorsun hakkımda? diye sordu.

— Mehmet'ten daha güzel öptüğünü.

— Neden yaptım bunu biliyor musun? Normal olduğumuza kendimizi inandırabilmemiz için.

— Ben hâlâ normal olduğumuza inanamıyorum.

— İnandırmak için bir daha öpeyim mi seni?

Yine arabayı durdurdu. Bir daha öptü.

— Feci bir şeydi bu, dedi. Beni sevmiyorsun. Ben de seni aşkla sevmiyorum. Seni öptüğüm için nefret ediyorum kendimden. İş olsun diye yaptım bunu. Belki de ümitsizcesine de olsa aradığımı bulabileceğimi zannediyordum. Bulamadım.

— Dudaklarımız birleştiği anda bile ne kadar uzaktık birbirimizden, ne kadar yalnızdık, dedim.

— Ben de hissettim bunu.

— Belki de aşk insanın yalnızlığını daha kuvvetle hissetmesinden ibarettir.

— Aşk bile bizi kurtaramaz Oya.

— Biliyorum, dedim. Biliyorum Engin. Bir şey ümit etmiyorum zaten .

Bu sefer ben ona içimdeki bütün hırsla sarıldım.

Korkunç bir yalnızlık içinde dakikalarca o halde kaldık.

★

Aralık ayının ortalarına gelmiştik.

Ertan'la Filiz artık kendilerini oyuna iyice kaptırmışlardı. Seviştiklerini bilmeyen yoktu. Filiz Ertan'ı annesine takdim etmişti.

Filiz'in annesi sosyetenin tanınmış simalarındandı. Kocasından ayrılalı bir sene oluyordu. Mektepte kızlar, gazetelerin sosyete sütununda çıkan, ona ait havadisleri kesip, sözüm ona Filiz'den gizli birbirlerine gösterirlerdi. Hepimiz onun hangi gece kulübünde kiminle gezdiğini bilirdik. Güzel bir kadındı. Kendinden pek genç bir çocuğun metresi olduğunu söylerlerdi.

Filiz annesinden pek sık bahsetmezdi. Onu sevdiğini de zannetmiyorum.

— Annem beni çok serbest bırakır, derdi. İşlerime karışmaya kalksa ona "dinime tan eden bari müslüman olsa" derim. Bizim evde demokrasi vardır. Ne ben onun işlerine burnumu sokarım, ne de o benimkilere.

Ertan'ı serbestçe eve getirip annesine tanıtması da söylediklerinin doğruluğunu isbat ediyordu.

Ertan genç kadını görünce ona hayran kaldı. Genç kadın toy çocuğu - ona pek toy da denilemezdi ya - büyüleyebilmek için ne lâzımsa yaptı. Ertan evden biraz sersemlemiş bir halde çıktıktan sonra Filiz sordu.

— Onu nasıl buluyorsun anne?

Kadın bir sigara yaktı. Dumanını uzun uzun üfledi. Filiz onun bu hallerine daima sinirlenirdi.

— Yakışıklı, dedi en sonunda. Yirmi yaşında mı demiştin?

— Yirmi iki.

— Daha fazla gösteriyor. Sesi de hoş.

Genç kız annesinin gözlerindeki pırıltılardan ürktü, başını başka tarafa çevirdi.

— Ne zamandanberi tanışıyorsunuz? dedi kadın.

— İki ay kadar oluyor.

— Münasebetinizin derecesi nedir?

— Bir kaç kere öpüştük sadece.

Genç kadın ayağa kalktı. Sigarasını gümüş tablaya bastırdı. Ellerini daracık elbisesinin üzerinden kalçalarında gezdirdi.

— Onunla evlenmeye falan niyetli değilsin ya? dedi.

— Neye olmasın?

— Aklından çıkar bunu. Nasıl olsa birkaç ay sonra bıkarsın. Fakat onunla hiçbir zaman evlenmiyeceksin. Bu aptal'ığı yaptırmıyacağım sana. Ona göre hareket et. Şimdi şöföre seslen arabayı hazırlasın. Biraz dolaşmaya ihtiyacım var benim.

Filiz'e: "Annen Ertan'ı nasıl buldu? diye sorduğumuz zaman "beğendi" diye cevap verdi sadece.

★

O zamanlar Ünal'la Ayşe'yi düşünmek beni mesut ederdi. Lekesiz, tertemiz, çocuksu bir sevgiydi on'arınki. Oturur saatlerce hayal kurarlardı. Her şey apaçık, pırıl pırıl tertemizdi onlar için. Karanlık dünyamda bir ümit ışığı gibi görürdüm Ayşe'yle Ünal'ı. İnançsızlığımdan utanırdım.

Metin'i pek az görüyordum. Annem bile farkına varmıştı bunun.

— Neden Metin bize uğramıyor artık? diye sorup duruyordu.

— Bilmem, diyordum. Herhalde vakti olmuyordur. Biliyorsun çok çalışıyor bu sene.

Mehmet kendini, ben de Mehmet'i kandırmaya devam ediyorduk. Zevk almıyordum onunla beraber olmaktan. Ben içimdeki bütün hisleri öldürmeye çalışırken o beni hayallerle, şiirle, aşkla dolu bir dünyaya sürüklüyordu. İnsanlığın eziciliğinden kurtulabilmek için unutmaya mecbur olduğum hislerle doluydu onun dünyası. Bende hayallerinin bir parçasından başka bir şey değildim. Hayallerinin yerinde etten kemikten bile kız bulmaktan korkuyordu âdeta.

Bir gün telâş ve heyecan içinde geldi.

— Senin için yazdığım bir şiiri müsabakaya yolluyorum, dedi. Kazanacağımdan eminim. Her şey kazanmama bağlı Oya. Bu benim hayatıma bir yol verecek...

Onun coşkun ümitleriyle benim sakin halim garip bir tezat yaratıyordu. O da bunun farkına vardı.

— İnanmıyor musun yoksa? diye sordu. Aradığımı nihayet bulabileceğime inanmıyor musun?

— İnanıyorum Mehmet, dedim. Tabiî inanıyorum canım. Fakat bir şeye bu kadar bağlanmak iyi değildir.

— Dinle Oya. Herkes gençliğinde şiir yazmaya heveslenir. Bazıları daha da ileri gidip yazdıklarını bastırmaya kalkarlar. Ama bunların içinden kaç tanesini iyi bir şair olabilir? Hepsi büyük ümitlerle ortaya atılmışlardır. Hepsinin içinde bir şeyler vardır... Anlıyamadıkları, anlatmak için çırpındıkları bir şey. Nihayet bir gün hiçbir zaman gerçek bir sanatçı, gerçek bir şair olamıyacaklarını anlarlar. Ben onlardan olmak istemiyorum. Kazanacağım, göreceksin.

— Kazanmanı bütün kalbimle dilerim, Mehmet, dedim.

★

Yılbaşı tatiline tam bir hafta kalmıştı. Artık tahammül edemiyordum.

Kasvetli sınıf, karanlık koridorlar, vicdan üstüne, ahlâk üstüne çekilen uyutucu nutuklar gittikçe daralan bir çenber meydana getiriyorlardı. Boğuluyordum.

Sınıfımız büyük ve kalabalıktı. Sözüm ona ceza olsun diye beni en arka sıraya tek başıma oturtmuşlardı. Halbuki ben yerimden pek memnundum. Bütün gün istediğim gibi roman okuyabiliyor, tahammül edemediğim zamanlar da arka kapıdan dışarı kaçabiliyordum.

Önümdeki sırada Ayşe otururdu. O da en az benim kadar sıkılıyordu sınıfta.

Bir gün Filiz etekleri zil çalarak geldi.

— Annem bu gece için Ertan'ı yemeğe davet etti, dedi. Vallahi bulunmaz bir kadın şu annem.

— Dikkat et oğlanı annene kaptırma, diye alay etti Ayşe.

★

O gece Ertan Filiz'lere yemeğe gitti.

Genç çocuğun içinde nedense kötü bir his, bir eziklik vardı. Onu Filiz karşıladı. İçindeki mutluluk genç kızın gözlerine vurmuştu. Ertan Filiz'i ne kadar çok sevdiğini bir kere daha anladı.

— Erken mi geldim yoksa? diye sordu içeri girerken.

İçerden oğlana tuhaf bir ürperti veren bir ses cevap verdi.

— Geç bile kaldınız Ertan.

Sonra genç kadın gözüktü. Siyah dapdaracık bir el-

bise giymiş, saçlarını arkasına toplamıştı. Üzerinde hiçbir mücevher yoktu, sadece içinde garip pırıltılar dolaşan yeşil gözleri iki büyük zümrüt gibi parlıyordu.

Ertan yine o kötü hissin bütün vücuduna yayıldığını farketti. Kadının uzattığı ince uzun parmaklı eli dudaklarına götürdü. Başını kaldırdığı zaman o yeşil gözlerin kendine dikilmiş olduğunu gördü. Başını öte yana çevirdi.

— İçeri girelim, dedi kadın.

Onu takip ettiler.

Salon yarı karanlıktı. Filiz büyük, kristal avizeyi yakmak istedi. Genç kadın itiraz etti.

— Hayır Filiz. Gözlerim çok yorgun bugün. Fazla ışık yoruyor beni. Böyle daha iyi. Siz ne dersiniz Ertan?

Ertan'da söz söyleyecek hal bırakmamıştı ki. Böyle yarı karanlıkta genç çocuğun üzerinde mukavemet edilmez bir etki yaratacağını biliyordu. Yine biliyordu ki o yaştaki bir oğlanın gözünde bir genç kız ne kadar güzel olursa olsun, tecrübeli bir kadının cazibesine asla erişemez.

Ertan bütün gece yeşil gözleri üzerinde hissetti. Ne zaman başını kaldırsa ayni işkenceyle karşılaşıyordu. O geceki yemek bir azap oldu. Arasıra acaba işin farkında mı diye Filiz'e bakıyordu. Hayır, genç kız hiçbir şeyin farkında değildi. Ne var bu kadında acaba? diye kendi kendine sorup duruyordu Ertan. Anhyabildiği tek şey onda ki cinsiyetin ve arzunun elle tutulur bir halde olduğuydu. Kadınlığını rezilâne ve mukavemet edilmez bir şekilde ortaya koyuyor, bunun için de sadece bir çift göz kullanıyordu. Ertan defalarca vücudunu bir ürpertinin dolaştığım hisetti. Mümkün olsa hemen oradan kaçıverecekti. Bu kadından ve kendinden korkuyordu. Saat on bir buçukta gitmek için müsaade istedi.

— Oturun, diye emretti kadın. Onikide sizi otomobille götürürüm.

Onun emrine boyun eğmekten başka çare yoktu.

Saat on ikide genç kadın, üzerine deri bir ceket giymiş, başına beyaz bir eşarp sarmış olarak salona döndü.

— Ben hazırım, dedi.

— Ben de gelebilir miyim? diye sordu Filiz.

— Yarın mektebin var senin.

Sesinin tonu öylesine sertti ki genç kız bir an şaşırdı. Onlar kapıdan çıktıktan sonra hareket eden otomobilin sesini duydu. İnadına salonun bütün ışıklarını yaktı. İçini garip bir sıkıntı kaplamıştı.

★

Genç kadın, otomobilin kapısını açtı ve direksiyona geçti. Ertan onun yanına yerleşti.

— Nereye bırakacağım sizi?

— Taksim'e bırakırsınız memnun olurum.

Kadın, otomobili Şişli tarafına sürdü.

— Taksim'i öteki tarafta zannediyordum ben, dedi, Ertan.

— Yoksa geç kaldınız diye babanız kızar diye mi korkuyorsunuz?

Zayıf tarafımı arıyor, diye düşündü genç çocuk.

— Korksam da haklı değil miyim? Yirmi iki yaşındaki bir insan, ne de olsa ailesine bağlıdır.

— Zannettiğimden daha akıllısın, dedi kadın. Hakkımda neler düşündüğünü de biliyorum.

— Birşey düşündüğüm yok.

— Yazık. Ben erkeklerin, benim için birşeyler düşünmelerini isterim daima. Sen öyle pek de toy sayılmazsın.

— Size göre yine de pek toyum hanımefendi.

— Hanımefendi lâfını bırak. Kızımı nasıl buluyorsun? Sahiden seviyor musun onu?

— Evet. Filiz çok saf, çok temiz bir kız.

— Yani annesine hiç benzememiş değil mi? O da otuz beş yaşına gelsin, benim gibi gençliğinin, güzelliğinin

gözgöre göre elinden kaçtığını farketsin de bak o saflık, o temizlikten ne kalır?

Genç çocuk, kadının dramını birden anlayıverdi:

O, bütün gençliği boyunca macera peşinde koşmuş, hayal kurmuş olmalıydı. Orta halli bir ailenin kızıydı muhakkak. Hayallerinin hiçbir zaman gerçekleşemiyeceğini biliyordu. Elindeki tek koz, güzelliğiydi. Zengin biriyle evlenmiş, eskiden sadece hayal olan bütün imkânlar, ayaklarının altına serilmişti. Arzuladığı her şeye kavuşmuştu. Para, mevki, beğenilmek, kıskanılmak, herşey..

Bütün bunları elde ettikten sonra, tek arzulanacak şey, kimseye bağlı olmadan, kendi hayatını yaşamaktı. Nihayet kocasından ayrıldığı zaman, bir şeyi dehşetle farketmişti. Artık otuz beş yaşındaydı. Gençliği çoktan geride bırakmıştı. Yaşanacak birkaç senesi vardı ancak. Ona göre bir kadın, erkeklere tesir edebildiği müddetçe yaşardı ancak. Artık gençlik aşklarına dönemiyeceğini bilmek, her dakika o günlerden biraz daha uzaklaşmak bitiriyordu onu.

Her şeyi elde ettiğini zannettiği anda, her şeyi kaybettiğini anlamıştı. Onun dramı buydu işte. Ertan'ın kadına karşı duyduğu korku, garip bir acımaya dönmüştü birden.

— Ne düşünüyorsunuz? diye sordu kadın.

— Sizi.

İki yeşil göz, karanlıkta kedi gözleri gibi parladı.

— Hoşuma gidiyorsun Ertan.

Kadının yumuşak eli, oğlanın yüzünde gezindi. Dudaklarını aradı, nihayet parmaklarını çocuğun ateş gibi yanan dudaklarının üstüne koydu. Ertan, kendini bu temastan kurtaramıyordu bir türlü.

Mecidiyeköy'le Levent arasında genç kadın, birden otomobili durdurdu. Ertan onun karanlıkta kalan yüzünü, titreyen burun deliklerini, ateşler saçan gözlerini ve hafifçe aralanmış dudaklarını gördü.

— Hoşuma gidiyorsun, diye tekrarladı kadın. Hakkımda ne düşünürsen düşün. Dünyada bir tek gerçek varsa, o da vücuttur. Bütün hayatım boyunca, vücudumun zevkleri için yaşadım. Benim olmanı istiyorum. Bunu şimdiye kadar hiçbir şeyi arzu etmediğim gibi arzuluyurum.

Sustu. Ertan, onun konuşmasını tercih ederdi. Bu husus, müthişti. Yeşil gözler konuşuyorlardı sadece ve Ertan bu sessiz lisanı anlıyordu. Sonra kadının yüzü yaklaştı yaklaştı, gözleri büyüdü, büyüdü, bütün yüzünü kapladı. Ertan bu yeşil denize daldı... Kadını hırsla öptü.

— Filiz seni böyle öptü mü? Diye sordu bir ara. Hiçbir kadını böyle öptün mü? Hayır, değil mi? Hayır de.

Ertan'ı onun kendinden bu kadar emin olması çileden çıkarıyordu. Yine de hayır dedi. Kadının eli, çocuğun saçlarında ve ensesinde dolaşıyordu. Sadece bu elin teması bile insanı çığırından çıkarmaya yeterdi.

Ertan, şimdiye kadar böyle yakıcı bir his duymadığını, kendi kendine itiraf etti. Kadının yüzünü elleri arasına aldı., kendi yüzünden biraz uzaklaştırdı. Başındaki beyaz eşarp düşmüş, saçları dağılmıştı. Genç oğlan, onun vücudunun ürperdiğini, zaman zaman tatmin edilmemiş bir arzuyla sarsıldığını hissediyordu. Nihayet onu hırsla geriye itti.

— Benden nefret mi ediyorsun? diye sordu kadın.

Cevap vermedi.

— Biliyorum nefret ediyorsun.

Yine cevap yok.

— Konuşmaya niyetin yok mu? Pekâlâ. Fakat unutma Ertan, benim olacaksın. Benim olacaksın. Seni yarın akşam saat dokuzda Taksim'de arabayla bekliyeceğim. Oraya geleceğini biliyorum.

Genç oğlan birden otomobilin kapısını açtı, kendini dışarı attı. Otomobil bir ölüm hızıyla yerinden fırladı. Arkasından beyaz bir duman bırakarak kayboldu.

Çocuk, gecenin ve soğuğun içinde yürümeye başladı.

★

Filiz annesinin eve geldiğini, yavaşça kapıyı açıp odasına girdiğini işitti. Uykusu vardı. Annesi de eve dönmüştü ya, artık rahatça uyuyabilirdi. Genç kadın yandaki odada arzudan ve hırstan kıvranırken, o küçük bir çocuk gibi deliksiz ve rahat bir uykuya daldı. Gece rüyasında kendini beyaz bir gelinlik elbisesi giymiş olarak gördü. Biraz ilerde Ertan kollarını açmış duruyordu. Ona doğru koştu, fakat tam kollarına atılacağı sırada Ertan birden ortadan kayboluverdi.

★

Ertan ertesi gece saat tam dokuzda Taksim'deydi. Kendisiyle mücadele etmemişti. Oraya gidip gitmeyeceğini düşünmemişti bile. Tam dokuzda mavi otomobil geldi. Kadın sessizce otomobilin kapısını açtı. Ertan hiç konuşmadan onun yanına yerleşti. Caddelerden, ara sokaklardan geçtiler. Nihayet araba karanlık bir sokaktaki ufak bir apartımanın önünde durdu. Önce kadın, sonra Ertan indiler. Kadın alışık bir tavırla içeri girdi. Ertan, kapıcı olduğunu tahmin ettiği bir adama gülümseyerek bir 5 lira uzattı. İkinci kata çıktılar. Kadın çantasından çıkardığı bir anahtarla kapıyı açtı.

— Ben sadece erkeklerin garsoniyeri olduğunu zannederdim, dedi Ertan.

— Senin daha öğrenecek çok şeyin var.

Antreyi geçip çok güzel döşenmiş bir odaya girdiler. Köşede gömine alev alev yanıyor, kızıl bir ışık odayı aydınlatıyordu. Alevlerin gölgesi duvarlarda oynaşıyordu. Ertan yarı karanlıkta odadaki her şeyin kırmızı olduğunu fark etti .

Perdeler, yerdeki halı, koltuklar ve yatak hepsi kırmızıydı. Şömineden vuran aydınlık kadının yüzünü de kızıl bir ışıkla aydınlatıyordu.

— Kırmızı insanı en çok tahrik eden, en fazla heyecanlandıran renktir, dedi kadın. Odamı nasıl buluyorsun?

— Kendimi bir kan denizine düşmüş gibi hissediyorum. İçimde çok kötü hisler var.

— İstediğim de bu zaten. Böyle bir hisle karıştıkları zaman cinsî zevkler bambaşka bir anlam kazanırlar.

Köşedeki küçük bara doğru yürüdü.

— Bir kadeh şampanya içeriz artık.

İki kadeh çıkarıp doldurdu. Ertan içkinin köpürüşünü seyretti.

— Otursana, dedi kadın. Neye ayakta dikilip duruyorsun?

Kırmızı koltuklara yanyana oturdular. Ertan içinde hafif bir bulantı hissediyordu. Bu kırmızı renk mahvediyordu onu.

— Benim olacaksın, demiştim Ertan. Ben bütün arzu ettiğim erkekleri elde ettim. Şimdi konuşma, sadece dinle, zengin bir adamla evlenmeseydim ucuz bir orospu olurdum. Halbuki şimdi her yaptığımı kendi zevkim için yapıyorum. Vücuda, insan vücuduna tapıyorum. Eğer gerçek bir Tanrı, bundan sonra yaşanacak bir dünya varsa beni alâkadar etmez, çünkü orada sadece ruhum ıstırap çekecek, bu da önemli degildir bence.

Kadının felsefesini Ertan bile korkunç buldu. Korkunç fakat güzel. Bu ona tanrısal bir güç veriyordu. Belki de onu bu derece mukavemet edilmez hale getiren de vücuduna olan inanç ve sevgisiydi.

Kadın, üzerindeki siyah elbiseyi yavaş yavaş çıkardı. Ertan kollarını ona doğru uzattı ve gözlerindeki yeşil denizde kendini bir kere daha kaybetti.

★

Kendine geldiği zaman aradan ne kadar zaman geçtiğini anlıyamadı. Belki saatler, geçmişti. Belki de zaman denilen korkunç kuvvet duruvermişti. Genç kadın yanında hareketsiz ve sessizdi. Gözlerini alevlere dikmişti. Çıplak ve muhteşem vücudunu hafif bir kızıllık sarmıştı. Alevlerin gölgesi zaman zaman bu tapılası vücudu yalıyordu. Birden Ertan, erkeklerin kadınlarla olan cinsiyet savaşından daima galip çıktıklarını zannetmelerinin saçmalığını anladı.

— Artık istemiyorum, dedi. Şimdi iyiyim. Artık istemiyorum. Seni bir daha görmek istemiyorum Ertan. Beni anlıyor musun bilmem. Senden sadece bir gece istiyordum. Bu gece için çok teşekkür ederim sana. Artık Filiz'i görmek istiyeceğini de tahmin etmiyorum. Beni affetmiyeceksin, biliyorum. Artık git ne olur. Biraz yalnız kalmalıyım.

Filiz'i düşününce Ertan'ın içi cız etti. İçinden bir şeyler kopuyormuş gibi geldi çocuğa. Çabucak giyindi.

— Soldaki ikinci sokağa sap, dedi kadın. Oradan sonra yolu bulursun.

★

Filiz aptal değildi. Fakat lüzumundan fazla inanırdı insanlara. O yaşlarda insan lekesiz pırıl pırıl bir dünya kurar kendine. Ne zor yaşlardır onlar! Çocukluk yıllarınızda hayatı bir gelin gibi süsleyip püslemiş, masal dünyalarına benzetmişsinizdir. Sonra bir gün gelir bu dünya bin parça olur. Parçalar öylesine dağılırlar ki bir daha toplayamazsınız bir araya. Yeni baştan bir dünya kurmaya mecbursunuzdur kendinize. Kırılmaz denilen bardaklar vardır. Uzun müddet dayanırlar ama bir kere de kırılınca tuzla buz olurlar. Filiz'in dünyası da böyleydi.

O gece - Ertan'la buluştukları gece - annesi eve döndüğünde Filiz henüz yatmamıştı. Salonda, yarı karanlık-

ta oturuyor ve sigara içiyordu. Kapı anahtarla açıldı, annesi içeri girdi .

— Yatmadın mı sen henüz? diye sordu.

Genç kız onun gözlerinin altındaki gölgelerden, sesindeki ve hareketlerindeki yorgunluktan anladı. Yine biriyleydi, diye düşündü. Fakat bunun üstünde fazla durmadı. Nesine gerekti onun. Annesi canı kiminle istiyorsa onunla yatabilirdi.

— Uykum yok, dedi. Burada sıcakta oturmak hoşuma gitti.

— Benim sigaralarımdan içmiyorsun ya? Onları elde edebilmek için hiç hoşlanmadığım bir Amerikalıya kırıtmam icap etti.

— Senin sigaran değil merak etme. Yeni harman bu. Zaten bir şey anladığım yok. Lâf olsun diye içiyorum.

Kadın çantasını masanın üzerine bıraktı.

Filiz, onun ağır ağır odada çıkışını seyretti. Bu geceki müthiş birşey olmalıydı, diye düşündü. Pek yorgun görünüyor .

Sigarasının külünü silkmek için masadaki tablaya uzandı. Kolu, annesinin çantasına çarptı ve çanta yere düştü. Bir kalem, ufak paralar, bir ruj, etrafa dağıldi. Filiz, buları yerden toplamak için eğildi. Çantayı kaldırdı. Birden gözüne bir zincir ilişti. Zinciri ucundan tutup çekti. Bu gümüş zinciri tanımamasına imkân yoktu. Halkalardan yalnız bir tanesi altındı ve pırıl pırıl parlıyordu.

— Bu altın halka sensin, derdi Ertan. Seninle geçireceğimiz her sene için bir altın halka daha ilâve edeceğim. Zincir, Ertan'ın kolunda dururdu. Sıkıldığı zamanlar, eli bileğine gider, zinciri okşamaya başlardı. Genç kıza bu gümüş zincir elini yakıyormuş gibi geldi. Avucunu açtı, zincir tuhaf bir gürültüyle yere düştü. Ucunda da sarı, küçük bir anahtar parlıyordu. Filiz, Ertan'ın böyle bir anahtarı olduğunu hatırlamıyordu hiç. Zinciri anahtar-

dan tutup, kaldırarak çantanın içine koyarken annesi geldi.

— Çanta karıştırmaya da mı başladın artık?

— Çantanı yere düşürdüm de içindekileri topluyordum.

Zincir elinde kalmıştı, saklamayı da akıl etmiyordu. Kadın zinciri hırsla çekti, çantasının içine tıktı.

— Ertan'ın zinciri, dedi genç kız.

Yeşil gözlerin amansız bakışını üzerinde hissetti. Gülümsemeye çalıştı.

— Ertan'ın zinciri olduğunu zannetmiştim de, diye tekrarladı.

— Ben de başkasının olduğunu iddia etmedim ki, Sevgili damadımın kayın valdesine ufak bir hediyesi.

Çantasını da alıp odadan çıktı.

Filiz yeniden demin oturduğu koltuğa gömüldü. Bir sigara daha yakmak istedi, kibrit kutusuna bir türlü uzanamadı. Elleri mi titriyordu neydi? Annesi yandaki odaların ve koridorun ışıklarını bir bir söndürdü. Oda kararda, karardı, Filiz'e kendi de bu karanlığın bir parçasıymış gibi geldi. Istırap dalgalarının vücudunu sarmasını bekledi. Kafasının içinde bir şey onu düşünmeye zorluyordu.

O da, her defasında, ne olduğunu pekâlâ bildiği bu hissi beyninin gizli köşelerine doğru itiyordu. Henüz düşünebilecek halde değildi. Göz yaşları da bir türlü gelmiyorlardı. O zaman genç kız göz yaşlarının çoktan aştığını hissetti.

Yerinden kalkıp pencerenin önüne gitti. Dışarda karanlık, simsiyah bir gece vardı. Bu gecenin içinde genç bir oğlan yaşıyordu. Yalancı, korkunç bir oğlan... Genç kız serapa nefret kesilmişti. Herkesten, her şeyden, hattâ içinde Ertan'ı barındırdığı için bu koca şehirden bile nefret ediyordu. Pencereden bir camiin insanla alay eder gibi yükselen ince minaresi görünüyordu. Ertan öldü, bütün güzel şeyler öldü, diye tekrarlıyordu kendi kendine. Şu anda dünya yıkılabilirdi. Dünya milyonlarca, milyar-

larca parçaya ayrılıp her parça bir tarafa dağılabilirdi.

Ertan'ı bu hercümercin ortasında görmek isterdi. Filiz kendini bile tanıyamıyordu artık. Ben de öldüm, diye düşündü.

★

Saatlerce o karanlık odada oturdu ve kendine bile yabancı gelen yepyeni bir kafayla düşündü. Ortalık yavaş yavaş ağarırken odasına gitti ve bütün eşyalarını topladı. Nereye gideceğini, ne yapacağını gayet iyi biliyordu.

Genç kız ayni kararlı ve emin tavırla koridorun öteki ucundaki odanın kapısını açtı. Kadın saçları dağılmış, ağzı hafifçe aralanmış bir şekilde uyuyordu. Filiz ilk olarak korktu. Komedinin üstünde bulduğu bir tablayı yere attı. Tabla gürültüyle tuzla buz oldu. Yataktaki kadın sıçradı, gözlerini açtı. Filiz ışığı yaktı.

— Ne oluyor? diye sordu kadın.

— Ben gidiyorum.

— Nereye?

— Babama.

— Rüya mı gördün sen?

— Hayır, daha doğrusu rüyadan uyandım.

— Nerden icap etti bu? Yoksa zincir meselesi mi? Bu işe bu derece önem vereceğini tahmin etmiyordum. Pireye kızıp yorganı yakmak denir seninkine. Hem unutuyor musun ki kanunen on sekiz yaşına kadar benim yanımda kalacaksın.

— Üç ay sonra on sekiz yaşında oluyorum.

— Şimdiden gitsen de seni arayacak değilim. Ama aptallık etme. Benim yanımdaki hayatı başka yerde bulamazsın.

— Oras ıdoğru. Kimse kızının sevgilisiyle yatmaz.

— Her şeyi açıkça söylememi mi istiyorsun? Ağlamak zırlamak istemem ama.

Genç kız kötü kötü güldü.

— Artık hiç ağlamayacağım, dedi. Korkmadan anlat. Her şeyi dinlemek istiyorum. Böyle şeyleri öğreneyim de ilerde kızımın sevgilisini kandırmak için lâzım olur.

— Bir kere mesele senin zannettiğin gibi değil.

Filiz'in içinde bir ümit ışığı belirdi. Yanılmıştı belki de. Nasılsa annesinin çantasına girmiş bir zincir yüzünden mesele çıkarmıştı. Yanıldıysa annesinden ve Ertan'dan af dilemeye hazırdı.

— Onun metresi falan değilim, diye devam etti annesi. Beni tanırsın Filiz. Bir erkeği arzu edince muhakkak onu elde etmek isterim. Ertan hoşuma gitmişti. Yakışıklıydı, gençti. Dünyada hiçbir şey önemli değildir Filiz. Herkes ölüme mahkûmdur. Ertan'ı arzu ediyordum ve onun yaşındaki hiçbir oğlan bana mukavemet edemezdi. Yine de çocuk iyi dayandı diyebilirim.

Yatağın içinde yarı doğrulmuştu. Gözlerindeki pırıltılar da kaybolmuştu artık. Ezik, yorgun, üzgün bir hali vardı.

— Seni seviyordu, diye devam etti. Eminim ki şimdi pek bedbahttır.

Genç kız yine güldü.

— Yo gülme. Bunu sen henüz anlıyamazsın. Ben kendimi tanırım. Kim olursa olsun ben istedikten sonra benimle gelmeye mecburdur. O benden nefret ediyor şimdi. Sen de öyle. Herkes nefret eder benden.

— Zinciri sana kendi mi verdi?

— Farkına varmadan kolundan çıkardım. Çocukça bir hareketti. Şu masanın üzerinde duruyor işte. Ertan'ı görürsen iade et.

Filiz zinciri aldı.

— Onu görmeye niyetlisin demek.

— Son bir defa için.

— Her şey başka türlü olabilirdi, dedi kadın. En baştanberi, babanla evlendiğimdenberi demek istiyorum.

Filiz onu ilk olarak yenilmiş görüyordu. Gözlerinde donuk bir bakış vardı. Yorganı didiklemeye uğraşan elleriyse titriyordu. Genç kız içindeki nefretin dağıldığını hissetti. Kendi kendine kızdı ama elinde değildi. Bu kadından deminki kadar nefret etmiyordu artık. Kadın sanki birdenbire yüzyıllarca ihtiyarlamıştı. Gençliğini kaybetmiş alelâde bir kadındı o şimdi. Filiz'i bir korku sardı. Böyle mi olacaktı o da?

Bir gün bütün hayatının, bütün gençliğinin elinden kaçıverdiğini, hayatın nihayet kendini yendiğini mi görecekti?

— Benden nefret ediyorsun, dedi kadın. Seni sevmediğimi zannederdim. Şimdi sevdiğimi anlıyorum, çünkü benden nefret etmen beni üzüyor. Gençliğimde hep hayal kurmuştum. Sonra hayallerim gerçekleştiler. Her istediğimi elde ettiğimi zannettim. Aslındaysa asıl önemli olan şeye yaklaşmamıştım bile. Hâlâ bu şeyin ne olduğunu bilmiyorum. Neden dünyaya geldim, ne yapmak için anlıyamıyorum bir türlü. Yatağa yattığım zaman hiçbir değişiklik yoktu bende. Şimdi bambaşka bir insanım. Bu günün geleceğini biliyordum fakat bu kadar yakın olduğunu tahmin etmiyordum. Kaybolmuş bir hayattı benimki. Senin hayatını da mahvettim.

— Ertan'ınkini de, diye mırıldandı Filiz.

— Evet, Ertan'ınkini de. Her şeye rağmen pişmanlık duymadığımı söylersem benden daha çok nefret edeceksin.

— Senden nefret etmiyorum, dedi genç kız.

Sözlerine kendi de şaştı.

— Teşekkür ederim Filiz. Bana acıyorsun, biliyorum. Nefret etmeni tercih ederdim. Benim mağlûbiyetimi gördün. İnsanlık şartı budur işte: Daima mağlûp olmak. Sahiden gitmeye karar verdin mi?

— Hayır, gitmiyorum anne.

Kadının dudakları titredi.

— Dünyanı yıktım, hayatını mahvettim. Artık eski günlerine eski mutluğuna dönemiyeceksin.

— Biliyorum. Haklısın, bir daha o günlere dönemem. İçimde kırık ezik birşeyler kalacak. Hayata karşı bir çeşit tiksinme, insanlara bir itimatsızlık, gizli bir nefret. Hayat beni lekeledi. Çocukların Tanrısı öldü anne. Çocukluk dünyam parça parça oldu. Yine de gitmiyeceğim. Ne o? Ağlıyor musun anne? Bak ben artık hiç ağlamıyorum. Hiçbir zaman ağlamıyacağım artık.

— Bir gün sen de ağhyacaksın Filiz. Yıllar sonra bir gün. Beni hatırlıyacaksm o zaman.

Başmı kaldırıp perişan bir yüzle kızına baktı.

— Bana benziyorsun, dedi. Ben de senin gibi, hiçbir zaman ağlamıyacağım, demiştim. Artık beni yalnız bırak.

Filiz kapıyı yavaşça kapatıp odadan çıkarken bir elini sıkı sıkı yumruk yapmış olduğunu farketti. Parmaklarını açtı. Sadece bir tek halkası geçmişteki mutluluğunu hatırlatmak ister gibi parlayan zincir terli avucundan kayıp yere düştü.

— Artık ağlamıyorum, diye fısıldadı genç kız. Artık hiçbir zaman ağlamıyacağım.

★

Nihayet mektep tatil oldu. Yılbaşına dört gün vardı. Yılbaşı için klasik bir şekilde yeşil dallar, pamuklar ve çamlarla süslenmiş vitrinleri seyrederek, Beyoğlu'nda dolaşıyordum. Önümden Ertan geçti. Beni görmemişti herhalde.

— Ertan, diye seslendim.

Dönüp baktı. Yüzünü görünce şaşırdım. Sakalı en azından üç günlüktü. Zayıflamıştı, gözleri de bir acaip parlıyordu. Gülümsemeye çalıştı.

— Merhaba, dedim. Etrafını görmüyorsun hiç.

— Kusura bakma dalmışım.

— Âşıksın galiba. Galibası fazla desene.

— Seninle konuşmak istiyordum Oya, dedi. Sonra çabucak ilâve etti. Filiz için.

— Bir yere girelim de konuşalım Ertan.

Tam Kantinin önünden geçiyorduk.

— Burası fazla kalabalık değil bugün, dedi. İstersen burada oturalım. Hem ben açım da, birşeyler yemeliyim.

Tuhaf tuhaf güldü.

— İnsan sadece hayalle ve havayla yaşıyamıyor ki.

Vezneden fiş aldı.

— Şu en arkadaki masaya otur, dedi.

Gösterdiği yere oturdum. Burası sütunların arkasındaydı ve oldukça loştu. Tam arkamda birkaç genç çocuk ve genç kız para atıp sevdikleri plâkları dinliyorlardı.

Ertan önce iki duble bira, sonra da sandviçlerle geri döndü. Sakalını şöyle bir sıvızlayıp karşımdaki tabureye oturdu.

— Son olarak dün öğleyin yemek yedim.

— Neyin var Ertan? diye sordum. Görüşmiyeli on günden fazla olmadı fakat öylesine değişmişsin ki sen.

— On gün olmuş demek.

Birasını içti, sandviçini ısırdı.

— Acıkmışım, dedi. Ne tuhaf insan acıkıyor.

— Tuhaf birşey göremiyorum ben bunda Ertan, insan yaşadıkça acıkır.

— Yaşadıkça, diye tekrarladı.

— Anlat, seni dinliyorum. Dilinin altında birşeyler var senin.

— Senden birşey rica edecektim Oya. Yapar mısın bu ricamı?

— Tabiî yaparım.

— Filiz'e beni gördüğünü söyle. Ertan'ı bir daha arama de ona.

— Neler söylüyorsun sen?

— Filiz' bana bu sabah telefon etti. Saat üçte Taksim'de buluşacaktık.

Saate baktım.

— Üçe yirmi var, dedim. Geç kalmış sayılmazsın.

— Çok geç kaldım Oya. Sana anlatmama imkân yok. Telefonda sesini duyunca hayır, diyemedim ona. Demin sana rastalığım zaman, Filiz'le buluşmak üzere Taksim'e gidiyordum. Seni görünce birden onunla konuşmaya hiçbir zaman cesaret edemiyeceğimi anladım. Bana korkak de, alçak de, ne dersen de.

— Anlıyamıyorum Ertan.. Filiz'i sevmiyor musun artık? Yoksa başka biri mi var?

— Onu çok seviyorum. Sevdiğim için ayrılmamız lâzım. En doğru yol, Filiz'i bir daha görmemem. Ne olur şimdi benim yerime Taksim'e git. Ona nasıl istersen öyle anlat. Lütfen Oya.

— Sandviçini ye önce dedim. İskelete dönmüşsün. Nedir bu halin?

— Söyliyecek misin ona?

— Hayır Ertan. Gidip kendin anlatmalısın. En iyi arkadaşıma bu haberi ben veremem. İnsan bir halt karıştırırken sonunun neye varacağını düşünür.

— Sen de beni suçlu buluyorsun. Bilseydin.

Başını avuçları içine aldı. Feci birşeyler olmuş, hayatı baştanbaşa yıkılmıştı. Bunu her sözünden, her hareketinden anlıyordum. Acımadan ve kederden kalbimin çatlıyacağını zannettim.

— Bilmek istemiyorum, dedim. Seni suçlu bulmuyorum Ertan. Meselenin aslını bilmediğim için hiçbir şey diyemem. Yalnız birşey sormak isterdim sana: Filiz'i seviyor musun hâlâ?

— Evet, hiç kimseyi sevemiyeceğim kadar.

— O halde ona kendin gidip anlatmalısın. Benden öğrenirse seni hiç bir zaman affetmez.

— Anlatamam ona Oya. Anlatırsam yalnız benden değil, herkesten, herşeyden nefret eder.

Feci birşey olmalıydı anlatacağı. Öğrenmek istemiyordum. Dünyamda zaten yeter derecede kötülük ve keder vardı.

— Kendin gitmelisin, dedim. Beni dinle. Bu işten kaçındığımı zannetme. Eğer böylesinin daha iyi olacağına inansaydım gider Filiz'le konuşurdum. Malûm ya, elçiye zeval olmaz.

— Anlıyorum, fakat cesaret edemiyorum Oya. Nasıl konuşurum onunla? Ona nasıl, artık beni görmemelisin derim?

— Biranı iç, sandviçini de bitir. Daha on dakikan var. Şimdi beraber Taksim'e çıkarız. Sen Filiz'le buluşursun.

Birden, o anda onda irade nâmına birşey bulunmadığını, ne söylesem kabul edeceğini anladım.

— Hiçbir şey fazla ciddiye almaya değmez, dedim. İyice düşündün mü? Belki de işi büyütüyorsun. Önemli olan Filiz'i sevmendir. İnan bana Ertan.

Ayağa kalktı:

— Filiz'e gideceğim, dedi. Biliyorum, önemli olan, sevmektir. Zaten bu derece önemli olmasaydı, ondan ayrılmaya değmezdi. Senin de canını sıktım. Benimle Taksim'e gelmene lüzum yok. Merak etme, atlatacak değilim. Hadi eyvallah.

Ertan, gittikten sonra, biraz daha orada oturdum. Pikabın başı kalabalıktı. Eski, kötü şarkılar çalınıyordu.

— Gel de aşka inan, diye mırıldandım, kendi kendime. Birbirlerini seviyorlar ve ayrılmağa mecburlar. Şu dünyanı niçine bilmem ne yapayım.

Kulağımın dibinde çırlak bir ses, artık modası geçmiş bir şarkı söylüyordu:

Papa loves Mambo ay ay ay
Maman loves Mambo ay ay ay

Şeytan, pikabın üzerine birşey fırlat diyordu. Kantinden, âdeta koşarak çıktım.

. . . . . .

Filiz, Ertan'ın saat üçte, Taksim'e gelip gelmiyeceğini merak ediyordu. Telefonda pek kısa konuşmuşlardı. O gün evden çıkarken:

— Ertan'a zinciri iade etmeye gidiyorum anne, dedi.

Genç kadın, bunun ne demek olduğunu, içi burkularak anladı. Beni affetmedi, diye düşündü. Belki kendi bile farkında değil bunun ama, nefret ediyor benden.

— Otomobili alabilir miyim? diye sordu genç kız.

— Şöför buradaysa al. Bir veda gezintisi yapmak niyetinde misin yoksa?

— Zinciri kapalı bir yerde vermek istiyorum.

Kadın, içinden şu mel'un zincire bütün bildiği küfürleri savurdu.

. . . . . .

Ertan, durakta bekliyordu. Filiz onu gördü ve şaşırdı. Bu kadar değişmişti demek. Şöföre durması için işaret etti. Başını camdan uzatıp, seslendi:

— Ertan!

Oğlan şöyle bir irkildi, fakat yerinden kımıldamadı. Belki de Filiz'in arabadan ineceğini tahmin etmişti. Filiz tekrar el salladı.

— Gelsene.

Genç çocuk, yavaş yavaş yaklaştı. Filiz kapıyı açtı.

— İçeri gir, dedi. Bugün kuru bir ayaz var. Brrr.. dondum. Hadi gir içeri de kapıyı kapayım.

Ertan, içeri girdi, Filiz'in yanma oturdu.

Şöför başını çevirmeden sordu:

— Nereye gideceksiniz Filiz hanım?

— Şu park yapılan yere çekiver otomobili, Rıza efendi.

Ertan, ne olduğunu anlıyamıyordu. Filiz'i görünce he-

yecanlanacağını zannetmişti, halbuki güzel bir uyuşukluk içindeydi.

Kendini nereye götürürlerse götürsünler umurunda değildi. Sarhoş muyum acaba? Diye düşündü. Bir bardak bira içmişti topu topu. O üç şişe içerdi de bana mısın demezdi. Şöför, otomobili birkaç manevradan sonra durdurdu.

— Teşekkür ederim, dedi Filiz. Şimdi birkaç dakika için sana izin. Zahmet olmazsa bana bir paket çikolata alır mısın?

Adam, bu numaralara alışıktı:

— Başüstüne efendim, dedi. Çikolatanız sütlü mü olsun?

— Sütsüz lûtfen.

Anasının kızı, diye düşündü adam.

Nihayet Filiz, Ertan'la yalnız kalmıştı. Cebinden zinciri çıkardı. Genç çocuk, yine dalgın dalgın kızın elindeki parlak cisme baktı. Sonra birden altın halkayı gördü. Elini uzattı Zinciri tutmak istedi.

— Kaybettiğinin farkında değil miydin? diye sordu Filiz?

— Her yerde aradım bunu.

— Ama asıl aranacak yere bakmamışsın.

— Sen nereden buldun bunu?

Genç kız, çocuğun kasılmış, endişe ve yorgunluktan değişmiş yüzüne baktı. Son darbeyi de indirmek lâzımdı.

— Annemin çantasından, dedi.

Ertan'ın dudakları titredi, gözlerinden karanlık bir bakış geçti. Filiz, parmaklarını onun dudaklarının üstüne kapadı.

— Hiçbir şey söylemene lüzum yok, dedi. Hepsini biliyorum ben.

— Annen mi anlattı yoksa? Bu alçaklığı da yaptı mı?

— Alçaklık, yerinde kullanılmış bir kelime değil Ertan. Evet ben, istediğim için annem anlattı.

— Ve sen ona hâlâ anne diyebiliyorsun.

— Şaşılacak birşey yok bunda, sana da Ertan diyorum, aynı şey değil mi?

— Nefret ediyorsun benden, her sözünde, her hareketinde nefret var.

Genç kız, elindeki zinciri, altın halka en aşağı gelecek şekilde tuttu:

— Merak etme, zincirini sana iade edeceğim, dedi. Bu altın halka neyi gösterirdi, hatırlıyor musun?

Ertan cevap vermedi. Dehşet içinde yeni birşey keşfetmişti. Filiz'in durgun bir deniz kadar güzel, dinlendirici ve derin gözlerinde annesinin bakışı vardı.

— Bu altın halka bendim, diye devam etti genç kız. Sen öyle derdin unuttun mu? Aradan pek fazla zaman geçmedi halbuki...

Ertan gözlerini genç kızın yüzünden ayıramıyordu bir türlü. Filiz, tıpkı annesine benziyordu artık. Genç oğlan ürperdiğini hissetti.

— Bana öyle bakma Filiz, diye bağırdı. Gözlerini kapa, kapa ne olur.

Filiz yine gü'dü:

— Gözlerim güzeldir halbuki dedi. Herkes öyle söyler. Sen de, derin, yeşil denizlere benzetirdin. gözlerimi.

— Tıpkı annen gibi bakıyorsun şimdi. Korkunç birşeyler var gözlerinde. Seni tanıyamıyorum.

— Artık çocuk değilim de ondan.

— Anlıyamazsın Filiz. Beni affetmiyeceksin.

— Anlıyorum... Beraber geçireceğimiz her sene için bu zincire yeni bir altın halka ilâve edecektin. Bunu da unuttun mu yoksa?

— Çıldırmamı mı istiyorsun?

— Hayır, sadece zincirin ebediyen tek altın halkayla kalacağına üzülüyorum. Bunu geri alabilirsin, annem sa-

na iade etmemi söyledi. Sen farkına varmadan kolundan almış. Demin beni tanıyamadığını söyledin ya, annemi görsen aynı şeyi onun için de söylersin. Bizim hayatımızı yıkarken kendisininkini de yıktı. Ne yaparsın, herşeyin bir sonu vardır. Onlar ermiş muradına biz çıkalım kerevetine.

— Küçüklüğümüzdeki masallar hep iyi biterdi.

— Doğru, üç dört yaşındayken bir dadım vardı. Kurt kuzuyu yuttuktan sonra ben ağlamaya başlayınca hemen masalı değiştirir, avcı kurdun karnını yardı, kuzuyu annesine götürdü, derdi. Masal dediğin de iyi bitmeli. Meselâ biz de masalımızı iyi bir sonunca bağlayabiliriz.

Ertan kızın gözlerindeki pırıltıları gördü. Annesi de, benim olacaksın, dediği zaman aynı böyle bakmıştı. Delikanlı yine ürperdi.

— Ne oldu? diye sordu genç kız. Şeytan mı okşadı?

— Bilmem, çok kötü bakıyorsun bana.

— Sana açıkça söyliyeceğim. Ben henüz annem kadar tecrübeli değilim bu işlerde.

— Ne demek istiyorsun?

— Senin olacağım.

— Deli misin sen Filiz?

— Hayır, ne yaptığımı çok iyi biliyorum. Seni delicesine seviyorum, senden nefret ediyorum. Anneme verdiğini bana da vereceksin.

— Bunu yapamam Filiz, seni seviyorum.

— Sevdiğini isbat et.

— Seni lekeliyerek mi Filiz?

— Her şeye böyle trajik bir anlam vermesene. Bu öylesine basit bir iş ki. Sonra hiç yapmadığın şey de değil.

— Onların hiçbirini sevmiyordum, seni seviyorum.

— Beni dinle Ertan. Sana dilimin döndüğü kadar açıkça anlatayım her şeyi. Benim hayatım bir daha tamir edilemiyecek gibi yıkıldı. Yanlış anlama, kimseyi suçlu bulmuyorum, ne seni, ne de annemi. Artık çocukluktan

çıktım, yeni bir hayata başlıyacağım. İnandığım, güvendiğim her şey tuzla buz oldu. Yeni hayatıma başlamadan evel bir tek şey istiyorum. Son bir mutluluk anı, son bir hatıra. Senin olmak istiyorum. Hayat beni tamamen lekelemeden evvel bana sahip olan tek kimse sen olmalısın. Ötekiler, nefret ettiğim ötekiler lekeli bir ruh, lekeli bir vücut bulmalılar bende. Anlıyor musun?

— Galiba anlıyorum Filiz.

Şöför ufak bir paketle gözüktü.

— Buyurun Filiz Hanım, sütsüz yoktu da sütlüsünden aldım.

— Zarar yok Rıza Efendi.

— Nereye çekeyim?

— Ertan, Rıza Efendiye nereye gideceğimizi söyle.

Çocuğun alabildiğine mahzun bir sesle şöföre gidecekleri yeri tarif ettiğini rüyadaymış gibi işitti. Arkasına dayanıp, gözlerini kapadı.

★

Apartmanın kapısında durdukları zaman, Filiz nerede olduklarını sordu.

— Eniştemin garsoniyeri, dedi Ertan. Susma payı olarak ara sıra uğramama izin verir.

Genç kız yine sustu.

— Bu kapı, dedi Ertan.

Kapıyı birkaç defa çaldı. İçerde kimsenin olmadığına kanaat getirince anahtarla açtı. Filiz içeriye süzüldü.

— Soldaki odaya girelim, dedi Ertan.

Filiz gösterdiği odanın kapısını açtı. Karanlık, pis bir yer, kırık dökük eşyalar tasavvur etmişti hep. Halbuki oda apaydınlık ve sıcaktı. Köşede üstüne kaplan postu yayılmış geniş bir divan, onun yanında ufak bir bar vardı. Yerdeki düz renk halı odaya daha şık bir hava veriyordu.

Genç kızın içi tuhaf bir mutlulukla doldu. Bir koltuğa

oturdu. Birden, aylarca evvel duyduğu birşeyi hatırladı. Mektepte kızlar anlatmışlardı. Şu Sevim denen kızın Ertan'la olan hikâyesi. Kız Ertan'a balta olmuş ta sonunda oğlan onu garsoniyerine götürmüş.

Filiz bu hikâyeyi dinlediği zaman bir gün kendinin de ayni vaziyete düşeceğini düşünmemişti hiç. Artık hiç kimseyi ayıplamıyacak, hiçbir duyduğuna şaşmıyacaktı.

Ertan karşısına oturmuş, onu seyrediyordu.

— Birşey içer misin? diye sordu.

— Hayır sarhoş olmaya ihtiyacım yok.

Genç çocuk sarardı.

— Filiz, sonra benden bir kat daha nefret edeceksin.

— Beni lekelenmekten kurtaracaksın, bunu anlamaya çalış.

— Her şeye yeni baştan başlasan Filiz. Uzak bir yere git. Meselâ İsviçre'de dağlar arasında bir köy, yahut bundan hoşlanmazsan Paris'e, Londra'ya git. Buralardan uzaklaş. Dönüşte yepyeni bir hayata başla.

— Nedense herkes, unutmanın pek kolay olduğunu zanneder. Bütün bunlar boş lâflar. Dünyanın öbür ucuna gitsem bile bir faydası olmaz bana. İnsanın kendine yeni bir dünya kurması kolay mı zannediyorsun?

— Sana beraber gidelim, demek istedim Filiz, fakat hiçbir kuvvet bizi birleştiremez. Ayrı ayrı yapayalnız yolumuza devam etmemiz, yaşamamız lâzım.

— Kadere inanır mısın Ertan? Ben inanıyorum artık. Annem, ne yapmak için dünyaya geldiğimi bilmiyorum, dedi geçen gün. Halbuki bizim hayatımızı yıkmak için doğmuştu. Ben de onun hayatı gibi bir hayat yaşayacağım. Sen kendi yolunda yürüyeceksin. Kuklalar gibiyiz. İpi tutan el ne tarafa çekerse o tarafa gidiyoruz. İsyan etmemiz bile lüzumsuz. Meselâ bugün benim buraya gelmem kaçınılmaz bir şeydi.

Yerinden kalkıp aslan postunun üzerine uzandı.

Ertan oturduğu yerden onu seyrediyordu.

— Beyazlar içinde, güzel bir gelin olacağımı düşünürdüm, dedi genç kız. Herkes bize bakacak ve ne güzel çift, diye mırıldanacaktı. İlk gecemizi düşünürdüm sonra.... Mutluluk ve utançla beni kollarının arasına alarak odamıza götüreceğini hayal ederdim.

— Sus, diye bağırdı Ertan; sus Filiz, seni öldürebilirim şimdi.

— Gel öldür Ertan, bak seni bekliyorum. Gel beni öldür ki buradan kalkacak kız bambaşka biri olsun.

Ertan'ın yavaş yavaş yaklaştığını sisler arasından gördü, sonra bir boşluğa düşmeğe başladı.

★

O evden Ertan'ı hıçkıra hıçkıra ağlarken bırakıp çıktı. Sevgili, canım Ertan'ım diye mırıldanıyordu kendi kendine. İçinden mutluluk taşıyordu. Ertan'la geçirdiği o dakikaları ömrü oldukça unutmayacaktı. Varlığında temiz, güzel, çocuksu ne kalmışsa hepsini Ertan'a vermişti.

Eve yorgun - argın döndü.

— Zinciri verdin mi? diye sordu annesi.

— Evet.

— Ne dedi?

— Memnun oldu.

— Bir daha görecek misin onu?

— Yok canım, ne lüzumu var?

Odasına girip kapıyı kapadı.

★

Ve yılbaşı geldi.

Yılbaşı gecelerini hep miki filimlerindeki gibi hayal ederdim. Karlarla kaplı çam ağaçlarının arasından görünen, içinde mutlu insanların yaşadığı evler, çıplak dalları bembeyaz olmuş ağaçlar, lâcivert gökyüzünde donuk bir ay ve ağır ağır yağan kar...

Geçen sene yılbaşı gecesi kar yağmadı. Kuru bir soğuk vardı yalnız. Bizim evde toplanacaktık o gece. Bi-

zimkilere haber verdim. Filiz gelemiyeceğini, annesiyle beraber bilmem hangi gece kulübüne davetli olduklarını söyledi.

Ayşe üzüntüyle başını salladı:

— Arkadaşımızı kaybetti, dedi.

Bu cümleyi birbirimize günde en aşağı on kere tekrarladık. İçimizden biri dersini iyi bilecek olsa, büyük bir lâf etse, bir oğlana fazla ilgi gösterse, hemen üzüntülü bir tavır takınır, arkadaşımızı kaybettik, diye mırıldanırdık. Fakat o gün ilk defa olarak Filiz için söylenmiş olan bu lâfı duyunca içim burkuldu. Benim bildiğim Filiz, yılbaşını arkadaşlariyle geçirmek isterdi. Ertanla aralarında ne olduğunu bilmediğim birşeyler geçmiş ve Filiz, bambaşka bir olmuştu artık. Arkadaşımızı kaybetmiştik.

O gece önce Ünal'la Ayşe geldiler. Öylesine mutlu bir halleri vardı ki içimden sarılıp ikisini birden öpmek geldi.

Engin geldiğinde saat yediyi bulmuştu. Buraya gelmeden evvel de bir hayli içtiği belliydi. Onu ilk gördüğüm geceki gibi saçları dağılmış, kumral bir tutam, alnına düşmüştü.

Sonra nasıl oldu farkına varmadan kendimi onun kolları arasında buldum. Pikapta Domani çalıyordu.

— Domani çalarken seni bırakamam dedi.

Kaçmamdan korkuyormuş gibi sıkıca sarıldı bana. Kendimi onun kollarına bıraktım. Domani bitince Mehmet'in yanına gittim.

— Nasılsın Mehmet? dedim. Affedersin, demin yalnız bıraktım seni. Dans edelim mi?

Ona sarıldım, başımı göğsüne dayadım.

— Beni seviyor musun Oya? diye sordu.

Şu çocuğun bu aptalca sorusuna pek kızıyordum.

— Evet dedim, evet seviyorum.

— Şu anda yalnızlık duymuyorum, dedi.

Cevap vermedim, kendi yalnızlığımı düşünüyordum.

— Sevebilmek fevkalâde birşeydir dedi. Herkes sevmesini bilmez.

— Evet.

— Eğer kazanırsam kitabımı bastıracaklar. Kitabımın en başına senin için yazdığım bir şiiri koyacağım.

— Teşekkür ederim Mehmet.

— Bazan öyle korkuyorum ki.

— Neden?

— Seni iyi tanıyamadığımı düşünüyorum.

— Tanıyorsun, dedim. Olduğum gibiyim işte.

— Canım Oyam benim, öp beni.

— Herkesin içinde mi?

— Ne önemi var, zaten herkes kendi âleminde.

Dudaklarımı, dudaklarına değdirdim.

★

Saatler geçiyordu. Bir ara Metin beni dansa kaldırdı.

— Eğleniyor musun? diye sordum.

— Tabiî, hatırlayıp da davet ettiğin için teşekkürler.

— Gelmiyeceksin diye korkmuştum. Son günlerde hiç uğramadın, annem bile Metin nerelerde? diye sorup duruyordu.

— Biliyorum, yaptığım resmen eşeklik.

— Estağfurullah, senin de bir düşündüğün var elbet. Seni özlüyorum desem bilmem kızar mısın?

— Neye kızayım? Ben de seni özlüyorum.

— Yoksa, geldiye, gittiye mi bakıyorsun?

Belki de.

— O halde sana pek yakında bir ziyarette bulunurum. Meğer sen pek mağrur bir oğlanmışsın.

Gülümsemeye çalıştı.

— Öyleyimdir, dedi. Huyum kurusun.

★

On bir buçuğa doğru kapı çalındı. Bu saatte kim gelebilirdi. Belki de Filiz'dir diye düşündüm. Gelen Ertan'dı.

— Merhaba, dedim. İçeri girsene, üşümüşsün. Seni birkaç kere telefonda aradım ama bulamadım.

— İçeri girmeyim Oya.

— Öyle şey olur mu?

— Kimseye görünmek istemiyorum.

— O halde benim odama gidelim.

Onu küçük bir çocuk gibi elinden tuttum. Eli âdeta donmuştu. Odaya girip kapıyı kapadım.

— Anlat, dedim. Nedir bu halin? Sana hiçbir şey sormamaya karar vermiştim ama artık dayanamıyorum.

— Ne yaptık Oya? dedi. Böyle olması için ne yaptık? Kıskıvrak bağlanmış gibiyim, oysaki özgürlük isterdim ben.

— Biliyorum, dedim. Böyle düşünürsen kaçırıverirsin.

— Düşünmekten kendimi alamıyorum.

— Aldırmayacaksın, düşünmeyeceksin, yaşıyacaksın sadece.

— Yaşamak mı? diye hayretle sordu.

— Evet, yaşamak. Bugün yaşıyorsun, yarın ölebilirsin.

— Korkuyorum, yaşamaktan, ölmekten, sevmekten korkuyorum.

Ben kendim de aynı korkular içindeyken ona nasıl teselli verebilirdim? Evet, yaşamaktan, ölmekten, sevmekten korkuyorduk.

— Gidiyorum, dedi birden.

— Nereye?

— Çok uzaklara.

Yine o müthiş kaçma isteği, hepimizi adım adım kovalayan, her şeyden uzaklaşmak, gitmek, kaybolmak arzusu.

— Neden kaçmak istiyorsun Ertan?

— Her şeyden.

— Kendinden de kaçamazsın ki.

— Kendimden kaçamam ama kendimi unutabilirim.

— Sen de biliyorsun hiçbir yere gidemiyeceğini.

Başını kaldırıp gözlerimin içine baktı. Tanımadığım pırıltılar vardı gözlerinde.

— Yoksa bir kararın mı var? diye sordum.

— Evet.

Oturduğum yerden kalkıp pencerenin önüne gittim. Bir müddet karşı apartımanları seyrettim. İnsanlar aptalcasına zamanın geçişini kutluyorlar, kaybolmuş zamanların bir daha ele geçmeyeceğini bile bile eğleniyorlardı.

— İnanmıyor musun yoksa? diye bağırdı. Gideceğime ve belki de mutluluğu bulabileceğime inanmıyor musun?

— Hiçbir şeye inanmıyorum. Bak zaman ne çabuk geçiyor, ne boş, ne anlamsız şeyler uğruna. Demin içinde bulunduğumuz anı bir daha yaşıyamıyacağız. Dakikalar, günler, yıllar bir yere doğru akıyorlar ama nereye? Boşluğa doğru mu?

— Beni, mutluluğu bulabileceğime inandırmalıydım Oya.

— İnanıyorsan bulursun, önemli olan inanmaktır.

— Ya sen?

— Ben mi? Yaşıyorum ve öleceğim. Ben bu kadarcık bir şeyim işte.

— Daha başka bir şeyler olabilirdin halbuki.

— Sen de mi nutuk vermeye kalkıyorsun? Bunları bırakalım da kendinden bahset. Filiz'le aranızda ne geçti?

— Artık her şey bitti. Anlatsam inanmazsın. Annesini tanıyor musun Filiz'in?

— Birkaç kere gördüm. Güzel bir kadın.

— Filiz'i onunla aldattım.

— Ne diyorsun?

— Beni buna mecbur etti. O insanda irade namına bir şey bırakmıyor. Korkunç bir kadın. Beni elde etmek isti-

yordu, istemesi de kâfiydi zaten. Sonra her şeyi Filiz'e anlatmış.

— Demek mesele buydu?

— Önce kendimi öldürmek istedim fakat cesaretim yoktu. Cehennemin ne olduğunu öğrendim.

— Şimdi anlıyorum, dedim. Ne diyeceğimi bilemiyorum. Her şey nasıl bu kadar feci olabilir, anlıyamıyorum.

— Bana bir şey söylemiyecek misin Oya?

— Ne söylememi istiyorsun?

— Gitme, delilik etme, çocukluk yapıyorsun, düşünmeden hareket ediyorsun, demiyecek misin?

Belki de böyle söylememi istiyordu. Hayatının en önemli kararını verirken içinde bulunduğu yalnızlık korkutuyordu onu.

— En doğrusu bu, dedim. Gitmelisin. Neden gitme dememi istiyorsun?

— Korkuyorum.

— Herkes korkar, gitmen lâzım Ertan, bu senin için son umuttur. Unutup yepyeni bir hayata başlıyabilirsin.

— Anlıyorum.

Ayağa kalkmıştı. Elimi avucunun içine aldı. İkimiz de bunun son görüşmemiz olduğunu biliyorduk.

— Allaha ısmarladık Oya, dedi.

Sonra bir şey hatırlamış gibi durdu.

— Filiz'e gittiğimi söylersin.

— Güle güle, dedim.

Kapıyı kapatıp, içimde korkunç bir boğulma hissiyle pencereye koştum. Camı ardına kadar açtım. İçeriye soğuk bir rüzgâr doldu. Onu bir sokak lâmbasının altından geçerken birkaç saniye için gördüm.

— Elveda Ertan, diye fısıldadım. Belki de mutluluğu bulabilirsin.

Sonra salona döndüm.

★

Gece yarısı ışıklar söndürüldüğü anda Mehmetle dans

ediyordum. Yorgun, üzgün ve ümitsizdim. İçkiden olacak, başım da dönüyordu.

— Saat tam on iki dedi Mehmet. Aynı anda ışıklar söndü.

Dudaklarını yüzümde hissettim.

— 1959 dayız, diye fısıldadım.

Dans bitince mutfağa gittim. Başımın sersemliği geçsin diye yüzümü soğuk suyla yıkadım. Karanlıkta oturup Ertan'ı düşündüm. Engin gelip, mutfağın kapısına dayandı.

— Ne yapıyorsun burada? diye sordu.

Cevap vermedim, yanıma geldi. Yarı karanlıkta yüzünün mahzun ifadesini seçebiliyordum. Ellerini saçlarımda gezdirdi:

— Hadi gidelim, dedi.

— Nereye?

— Benimle gel.

— Ya misafirler?

— Yarım saate kadar döneriz.

Kimseye haber vermeden çıktık. Nereye gittiğimizi sormadım. Kırmızı otomobili kapıda duruyordu. Önce beni bindirdi, sonra kendi direksiyona geçti. Dakikalarca ikimiz de kendi yalnızlığımız içinde sessizce gittik. Arasıra göz ucuyla ona bakıyordum. Gözlerini önümüzdeki yolun karanlık bir noktasına dikmişti. Yanında bulunduğumu unutmuştu belki de. Hiç konuşmadan her zamanki yolumuzdan İstinye'ye kadar indik. Otomobili tam deniz kenarında durdurdu.

Boğazın suları karanlık, azgın ve korkunçtu. Dalgaların vahşi sesini duyuyordum. Niçin getirmişti beni buraya? Neyi anlatmak istemişti? Yanımda, başı avuçlarının arasında oturuyor ve denizi seyrediyordu. Dalgalar yarım metre önümüzde bizi de kucaklarına alacaklarmış gibi yükseliyorlar, sonra ruhumuzun derinliklerine işleyen bir kükremeyle geri dönüyorlardı.

— Korkuyor musun? Diye fısıldadı.

— Bilmiyorum dedim. Korkunun bu kadar güzel olabileceğini hayal edemezdim.

Kollarını bana doğru uzattı, sonra geri çekti.

— Güzelsin dedi, böyle yarı aydınlıkta dalgaları seyrederken, çılgın bir korku ve mutluluk içindeyken güzelsin.

— Güzel mi?

— Evte, bir anlamı olan herşey güzeldir.

— Benim hiçbir anlamım yok.

— Sadece yalnızlık ve hüzünsün sen Oya!

Dalgalardan gelen su serpintileri, otomobilin camına çarptılar. Kollarını yeniden uzatıp beni göğsüne çekti.

— Bin dokuz yüz elli dokuzdayız.

Cevap vermedim çünkü bir heyecan dalgasiyle sarsılıyordum.

— Titriyor musun? Diye sordu.

Kolları arasında daha çok sıktı beni. Ateş gibi yanan dudakları, dudaklarıma kapandı. İsimlendiremediği bir şeylere susamıştı ve o şeyi umutsuzcasına dudaklarımda arıyordu. Bense, ona hiçbir şey veremiyeceğimi bilmenin çılgın kederi içindeydim. Dudakları yüzümde dolaşıyor, sıcak nefesi beni kendimden geçiriyordu. O anda gelecek ölüm, fevkalâde bir şey olurdu. Yoksa seviyor muyum onu? diye kendi kendime sordum. Onu arzuluyordum, kollarının arasındayken delicesine mutluydum ama, aşk değildi bu. Aşk, kurtarıcı bir şey olmalıydı, oysaki biz, birbirimizi kurtaramazdık.

— Ne olurdu inancımızı, ümidimizi kaybetmeden evvel tamşsaydık, belki de o zaman kurtulabilirdik.

— Çok geç mi kaldık Engin? Her şeye yeniden başlayamaz mıyız?

— Artık çok geç. Her şeye yeniden başlamak ne demek? Dünya aynı dünya, bizler aynı insanlar olduktan sonra kaç para eder? Seni sevebileceğimi, fakat artık iş işten geçtiğini düşünüyorum da tahammül edemiyorum.

— Sevmek kurtaracaksa sev beni.

— Demin duyduğumuz histen fazla bir şey hayâl edebiliyor musun Oya? Hepsi budur işte, daha fazla bir şey beklenemez.

İkimiz de denize baktık. Yine karanlık sular, rüzgârın ve dalgaların vahşi uğultusu. Yüzünü bana döndürdü, o zaman bakışından korktum. Ölüme doğru giden bir kimsenin bakışıydı bu.

— Bana öyle bakma, dedim. Korkutuyorsun beni.

— Kendimi de korkutuyorum. İçimde öyle müthiş bir duygu varki, aradığıma yaklaştığımı hisseder gibiyim. Demin gözlerimde ne gördün?

— Ölüm diye fısıldadım. Ölüm vardı gözlerinde.

— Neye korktun?

— Benden çok uzaklardaydın, kendimi yapayalnız hissettim.

Beni yeniden kucakladı ama bu sefer öpmedi. Dakikalar sonra:

— Ne kadar yalnızım, dedi yavaşça. Ne kadar yalnızız.

Eve döndüğümüzde misafirler gitmeye hazırlanıyorlardı. Onları geçirdikten sonra yatağıma girip yıllarca uyumamış gibi uykuya daldım.

★

Birkaç gün sonra Filiz uğradı. Gazete okuyordum.

— Bu gazetede dedikodu sütununda benden bahsetmişler, geçen gün dedi.

— Bak hele, nedenmiş o?

— Yılbaşı gecesi annemle kulübe gitmiştim ya.

— Sen de ama fifi bir şey oldun artık.

— Ne yaparsın böyle lâzım.

— Ertan gitti, dedim.

Başını kaldırdı fakat yüzü sâkindi.

— Ne zaman?

— Ve böylece bu hikâye de bitti. Sana bir şey anlattı mı?

— Annen...

— Evet, öyle işte. Onunla eniştesinin garsoniyerine gittiğimi anlatmadı mı?

— Ne diyorsun?

— Onunla gittim, anneme verdiği şeyi bana da vermesini istedim, önce beni sevdiğini, bunu yapamıyacağını söyledi, sonra o da anladı.

— Demek...

— Evet Oya, beni çok değişmiş buluyorsun değil mi? Ayşe olsaydı arkadaşımızı kaybettik, derdi.

Saatine baktı.

— Bugün beş çayı için Hilton'a davetliyim, dedi.

— Davet eden kim?

— Şöyle yirmi sekizinde bir mühendis. Annemin ahbaplarından. Beni zavallı oğlana yamamak istiyorlar galiba. Hep kendimden bahsettim, sizler ne âlemdesiniz? Mektep tatil olunca birbirimizi göremez oluyoruz.

— Eskiden tatillerde de her gün beraberdik.

— O eskidendi Oya'cığım.

Filiz gittikten sonra içimde dayanılmaz bir sıkıntı ve boğulma hissiyle kendimi sokağa attım. Biriyle konuşmaya ihtiyacım vardı. Metin'i düşündüm. Yılbaşı gecesi ona resmî bir ziyarette bulunacağımı söylemiştim.

Beni annesi karşıladı.

— Metin'le dargınsınız zannettim, dedi. Hiç uğramıyorsun artık.

— Mektep falan var da ancak tatillerde vakit bulabiliyorum.

— Metin odasında Oya. Ben de sokağa çıkıyordum.

Odanın kapısını vurdum.

— Sen misin anne? diye bağırdı içerden.

— Hayır Metin, ben Oya'yım.

Kapıyı açtı, odası, dağınıktı.

— Affedersin, dedi. Odam pek dağınık.

— Yine seninki iyi. Benimkini görsen korkarsın. Seni rahatsız etmiyorum ya? Bir yere gideceksen beni hiç takma.

— Hiçbir yere gideceğim yok. Miskin miskin oturuyorum. Canım kıpırdamak istemiyor. Ne iyi ettin geldiğine.

— Ben de feci vaziyetlerdeyim, dedim.

— Bir şey mi oldu?

— Hiçbir şey olmadı, asıl tahammül edemediğim de bu ya.

— Senin sinirlerin bozuk Oya.

— Haklısın, bazan çıldırmaktan korkuyorum. Korkunç bir şey bu. Evde o pencereden bu pencereye koşuyorum ,deli gibiyim.

— Boş ver, her şeyi oluruna bırak. Her zaman değmez diyen sen değil miydin?

— Ah Metin buralardan uzaklaşabilsem, uzaklara gitsem ne iyi olurdu.

— İstersen bir müddet için gidebilirsin. Paris'te teyzen vardı senin. Meselâ yazı onların yanında geçirebilirsin.

— Pasaport almak zor diyorlar.

— Bir kolayı bulunur.

— Her şey boş. Boş ve saçma. Şimdi ah bir yaz gelse diyoruz, yaz gelince ah bir bilmem ne olsa diyeceğiz, sonra yine kış gelecek. Sen düşünmez misin ara sıra?

— Bu şekilde düşünmemeye çalışıyorum. Bir kere kendimi bırakırsam bir daha kurtulamam.

★

Yazın teyzemlere gidebileceğime inanmıştım. Şimdilik tek ümidim buydu. Bu gitmek düşüncesine bir kurta-

rıcı gibi sarılmıştım. Gitmek, bütün tanıdığım, bildiğim şeylerden uzaklaşmak, özgürlüğümü hissetmek.

Annem bana kızdığı bir gün:

— Bırakın canım şu ukalâyı, dedi. Kızın buralarda oturmaya bile tahammülü yok.

Ona nasıl anlatabilirdim? Bu dayanılmaz kaçmak arzusu, bu çılgın özgürlük ihtiyacı, yepyeni bir çevrede yaşamak isteği... Bütün bunlar ukalâlıktı onun için.

Günler eskisinden daha sıkıcı bir şekilde geçmeğe başladı. Kimsenin birbirine söyliyecek yeni bir şeyi yoktu. Ünal'la Ayşe bile pek sık buluşmuyorlardı artık.

— Aranızda bir şey mi geçti? diye sordum.

— Ne münasebet, nereden çıkardın bunu?

— Bilmem, artık sık sık buluşmuyorsunuz da.

Omuz silkti, cevap vermedi.

Ayşe'nin kendi kendine bile itiraf etmekten çekindiği bir gerçek vardı. Göze görünmeyen, tahtayı için için kemirip bir toz yığını haline getiren kurtlar gibi bir histi bu. Günlerdir çaresiz bir can sıkıntısı içinde ayni şeyi düşünüyordu hep.

İlk zamanlar Ünal'ı dünyada hiç bir şeyi arzu etmediği kadar istemiş, onun aşkını elde edemezse bütün hayatı boyunca bir şeylere hasret kalacağını zannetmişti.

Ş... de Ünal'ı dinleyerek geçirdiği saatleri, genç oğlanın hayalinin onu bir türlü uyutmadığı geceleri hatırlıyordu.

O zamanlar her dakikası, her saniyesi Ünal'la doluydu. Ünal elde edilmeyen şeylere karşı duyulan arzu demekti.

İstediğini elde edince, ümit dolu bekleyişlerin, her şeyin mümkün olduğu hayallerin ve o tatlı hüznün sonra erdiğini anlayıvermişti. Bekleyiş daima ulaşmaktan daha güzel, daha şiir doludur.

Ayşe o anda duyduğu hisi, küçükken içinde birbirinden güzel şekiller seyrettiği oyuncak dürbünler kırılınca

duyduğu hisse benzetmişti. Dürbün kırılıp da o masal dünyalarının, o harikulâde şekillerin birkaç renkli mika ve kâğıt parçasından ibaret olduğunu görünce şaşırır, içinden bir şeylerin koptğunu hiseder, ağlamaya başlardı.

Yine de ilk zamanlar Ünal'ın kendisini sevdiğini bilmek hoş bir düşünce olmuştu. Bu ufacık, çocuksu, basit macera hayatına yeni bir renk getirmişti.

Her geçen gün, insafsızca kıyıları aşındıran dalgalar gibi bu çocuksu aşkı bir alışkanlık haline sokmuş. Ayşe zamana karşı koyabilmek için aşkının pek küçük, pek zayıf olduğunu farketmişti. Alışkanlıktan doğan sıkıntının yıkıcı kuvvetine karşı ne dayanabilir?

Ona, Ünal'la aranızda ne geçti diye sorduğum zaman kendi kendine bile itiraf etmekten çekindiği bir gerçekle karşı karşıya gelmişti nihayet. Önüne geçilemeyecek bir sonuçtu bu. Yine de, artık Ünal'ı sevmiyorum, diyemezdi. Yenilgiyi kabul etmek en zor, en acı bir şey değil midir insan için?

★

Mart başında bir gün Mehmet elindeki mecmuayı sallayarak mektebin kapısına geldi.

— Şiirimi bastılar Oya, diye sevinçle haber verdi. Bunun ne demek olduğunu anlıyorsun değil mi? Sadece ilk elemeyi kazanan şiirleri basıyorlar.

— Çok memnun oldum, dedim. Ver bakayım şu mecmuayı.

Yürümeye başladık. Hem yürüyor, hem de elimdeki mecmuayı okumaya çalışıyordum.

Yanımda ne diyeceğimi merak ederek heyecanla yürüyordu.

— Nasıl? diye sordu.

— Güzel, dedim.

— O şiir senin içindir.

— Teşekkür ederim Mehmet.

Mecmuayı Mehmet'e iade ederken:

— Netice ne zaman anlaşılıyor? diye sordum.

— Nisan başında.

— Bir şey kalmamış?

— Bunun ne kadar önemli olduğunu sana bir anlatabilsem Oya.

Yine içime bir korku girdi.

— Anlıyorum Mehmet, dedim, anlıyorum ama bir şeye bu kadar bağlanmak iyi değil.

— Fakat anlamıyorsun, bunun ötesinde hiçbir şeyin önemi, anlamı yok benim için. Her şeyimi buna bağladım, sen bile beni kurtaramazsın Oya.

— Kaç yaşındasın Mehmet? diye sordum.

— On dokuz olduğumu bilmiyor musun şanki?

— Bu yaşta bir insan böyle büyük lâflar etmemeli.

Hırsla bana doğru döndü.

— Sen, ne biçim kızsın, dedi. Anlamıyorum bir türlü seni. Bazan senden anlayışlısı yoktur. Ertan gelir sana dert yanar, Engin başı sıkılınca sana koşar, herkesin derdini dinlersin, sözüm ona da anlarsın. Bana gelince, bir duvara dönüyorsun. Tâbiri mazur gör, ben konuşuyorum, sen de kös dinler gibi dinliyorsun. Anlayışlı mısın, vurdumduymaz mısın. Biz de anlamadık ki..

— Bana bak Mehmet, ben de edebiyat yapmasını bilirdim bir zamanlar.

— Bir zamanlardan bahseden küçük hanım, henüz on yedi yaşında.

— On yedi yaşındayım ama çabuk olgunlaştım. Daha geçen seneye kadar dünyayı düzelteceğime inanırdım. Saint Exupery'nin kitaplarını okur, kahramanlık, fedakârlık sözleriyle kendimden geçerdim. Serserilerin, serbest ve züppe kızların, şu hafif romanların öyle bir düşmanıydım ki sorma. Şimdi serserileri seviyorum, efendi kılıklı oğlanlardan nefret ediyorum, roman okumak sarmı-

yor artık ama, okuyunca da Mayk Hammer okuyorum. Serbest, züppe kızlara gelince, benden âlâsı olamaz. Ya işte böyle Mehmet Bey..

— Seni tanıyamıyorum Oya. Benim tanıdığım, sevdiğim, yalnızlığımı azaltacağına inandığım kız mısın sen?

Birden içimden ağlamak geldi.

— Yanılmışsın Mehmet, dedim.

— Hayır, yanılmadım, şu anda bana anlattığın gibi değilsin sen. Kendine yepyeni bir benlik yaratmak istiyorsun, içindeki her şeyi, bütün güzel hisleri öldürürsen mutluluğu bulabileceğine inanıyorsun, yanılıyorsun halbuki, mutluluk böyle ele geçmez.

— Mutluluğu arayan kim?

— Peki ne yapmak niyetindesin?

— Hiç bir şey. Ne bekliyebilirim ki zaten? Sen iki ay daha bekleyişin mutluluğu içinde yaşıyacaksın, sonra neticeler belli olunca kazansan da kazanmasan da her şey bitecek. Feci olan hiç bir şey beklememektir, benim gibi meselâ..

— Bence feci olan bekleyip de erişememektir. Ben, bu yarışmayı kazanamasam mahvolurum.

— İyi sersemlik edersin, dedim.

Sonra kendime gelip elimi ağzıma kapadım.

Yanımdan ayrılıverdi. Ne bir tek kelime söyledi, ne de yüzüme baktı. Karşı kaldırımda hızlı hızlı yürüdüğünü gördüm. Benden ve kendini korkutan gerçekten kaçıyordu.

Omuz silktim, fakat hıçkırıklarla ağlamamak için zor tutuyordum kendimi.

Apartmanın merdivenlerini koşarak tırmanıp odama sığındım.

*

Sonra bir akşam Ayşe telefon etti.

— Aramak nereden aklına geldi? dedim.

— Haklısın vallahi. Birbirimizi yalnız sınıfta görüyoruz artık. Sana çok önemli bir havadisim var.

— Hayrola?

— Hani sana son model bir araba yakalamaktan bahsederdim hep.

— Yakaladın mı?

— Öyle gibi bir şey.

— Deme? Nasıl oldu bu iş?

— Basbayağı oldu işte. Hem de 59 modeli.

— Sen beni gece vakti işletiyorsun galiba.

— Vallahi değil, vaziyet gayet ciddî. Biraz evvel beraber Boğaza gittik, konuştuk. Fena adam değil, kesin bir cevap bekliyor.

— Beni işletiyorsun sen. Adı neymiş?

— Murat?

— Desene Murat Bey, eniştemiz olacak. Kaç yaşında?

— Otuz üç.

— On beş yaş fark var aranızda. Tahsili var mı bari? Ne iş yaparmış?

— Lise mezunu, sonra Amerika'ya gitmiş, ticaret yapıyormuş. Ben adamda değilim. Otomobili fevkalâde, görsen sülün gibi.

— Desene otomobille nikâhlanacaksın, sen garanti işletiyorsun beni.

— İster inan, ister inanma. Ben ne yapacağımı düşünüyorum şimdi.

— Eğer senin evlenmeye niyetin yoksa, adamın adresini ver, diyorum ben.

— Yağma yok.

— Yarın mektebe geliyor musun?

— Zor dersler var, asıyorum.

— Eh, tabii bizim de son model arabamız olsa..

— Alay etme, evlenirsem görürsün.

— Ben ne görücem, sen görürsün. Peki Ünal ne olacak?

— İcabına bakacağız elbette. Hadi Allahaısmarladık.

— Güle güle, dedim. Beni işlettiğinden emindim.

Her şey birdenbire oluvermişti.

Bir hafta evvel annesi açmıştı meseleyi.

— Mektebi bitirmene bir sene kaldı, demişti annesi.

— Eh çiftlemezsem öyle.

— Ne biçim lâf o öyle? Külhanbeyler gibi konuşuyorsun vallahi.

— Affedersin anne, ağzımdan kaçıyor bazan, mektepten alıştım.

— Ah o mektep, zaten orası seni mahvetti. Her neyse, asıl söylemek istediğim başka benim. Eğer iyi bir kısmetin çıksa evlenir misin?

Genç kız kahkahayı basmıştı.

— Otomobili varsa hiç durmam, hariciyecilere de sempatim vardır bilirsin.

Babası lâfa karışmıştı.

— İş ciddî Ayşe, bugün Nuriye Hanım geldi.

— Bildiğime göre onun oğlu onsekiz yaşında sübyanın biri.

Annesi atılmıştı:

— Kendi oğlu için değil canım, bir tanıdığı seni görmüş, pek beğenmiş.

— O sersem de kimmiş?

— Murat Bey.

— Ha, bir kere Nuriye Hanımlarda görmüştüm.

— Tanıyorsun demek?

— Ay o mu beni istemiş?

— Evet.

— Bak hele neler de varmış!

— Ne cevap vereceğiz?

— Sorar mısın? Tabiî ki hayır.

Ama annesi kestirip atmamıştı. Nuriye Hanım haber almak için telefon ettiğinde, biraz beklemek lâzım, nasıl olsa yaşı küçük daha, ben onu razı ederim, diye cevap vermişti.

Adam zenginmiş, otomobili varmış, az çok da memleket görmüş, böyle kısmet her zaman ele geçmezdi. Hem işin sonu nasıl olsa evlenmeye varmıyor muydu bir kız için? Tabiî Ayşe ille de istemem diye tutturursa zorla evlendirmezdi ama bu iş olursa da pek sevinirdi.

Ertesi akşam bir fırsatını bulup aynı bahsi açmıştı.

— Bu da eşek hikâyesine döndü, demişti Ayşe.

— Bana kalırsa sen bir kere Murat Beyi gör.

— Gördüm ama alıcı gözle bakmadım.

— İşte bu sefer alıcı gözle bak.

Ayşe'yle beraber bir yere gidip konuşsak deyip duruyormuş zaten.

— Bir yaşıma daha bastım, sen pek demokrat olmuşsun görmeyeli. Beni elin herifiyle yalnız nasıl bırakacaksın?

Bunu alaylı alaylı söylemişti.

— Canım Murat Bey koskoca bir adam, hem de Nuriye hanımın çok iyi ahbabı. Ben her şeyi yerinde yaparım kızım.

Ayşe omuz silkmişti.

— O adamla evleneceğim yok ama bu otomobiliyle gezmem demek değildir. Bu kadar hevesliyse yarın beni bir yere götürsün. Havalar çok güzel. Bu havada mektep çekilmiyor. Yarın öğleden sonra asabilirim.

Annesi, itsemem yan cebime, diye düşünmüş, memnun da olmuştu.

★

Ayşe bana telefon ettiği gün, öğleden sonra Murat Beyle beraber çıkmıştı. Genç kız adamın yanında sıkıntı içinde oturuyordu.

— Nereye gidelim? diye sordu adam.

— Bilmem, siz bilirsiniz.

— Ben Boğaz'ı severim, Emirgân'a kadar gidelim mi?

— Gidelim.

Pek aptal bir halim var, diye düşündü Ayşe. Meğer her horoz kendi çöplüğünde ötermiş.

Murat Bey birden pek sevimli bir tavırla gülümsedi.

— Canınız sıkılıyor, kendinizi hiç de rahat ve serbest hissetmiyorsunuz değil mi?

— Ben mi? Şey, çok iyiyim .

— Haklısınız Ayşe, kendi yaşınızdaki arkadaşlardan sonra beni pek sıkıcı buluyorsunuzdur muhakkak.

— Ne münasebet.

— Ben de sizin grubunuza girsem ne yapacağımı şaşırırdım.

— Ama ben...

— Hiç itiraz etmeyin, fakat göreceksiniz çabuk dost olacağız. On sekiz yaşında mısınız Ayşe?

— Evet.

— İnsan bu yaşta ne kadar bir genç kız gibi hareket etse de içinden yine çocuk kalır. Yanılıyor muyum?

— Haklısınız, bazan kendi yaptığım çocukluklara kendim de şaşarım, ayıp, on sekiz yaşında bir kız böyle mi hareket eder? diye düşünürüm. Sonra da on sekiz yaş nedir? derim.

— İnsanın en güzel yaşı.

— Bilmem neden herkes öyle zanneder.

— Öyle değil mi?

— Ben kendi çevremde gördüklerime göre konuşuyorum. Arkadaşlarımın hiçbiri hayatından memnun değil. Hepsinin canı sıkılıyor, hepsi hayattan bıkkın.

— Bense günümüzün gençliğinin iyi eğlendiğini zannediyordum. Bizim zamanımızda eğlence imkânları bu kadar fazla değildi. Hem sizler daha hürsünüz.

Ayşe onun, sizler, dediğine dikkat etti. Kendinin başka bir âleme mensup olduğunu anlıyordu demek.

— Bizim nesil hiçbir zaman elindekiyle yetinmiyor. Hürriyetin, mutluluğun, aşkın daima daha fazlasını arıyoruz. Bulamıyoruz tabiî. Meselâ ben şahsen bazan en çılgın eğlencenin ortasında sıkıldığımı hissederim.

Bir zaman konuşmadan gittiler. Ayşe yanında oturan bu yabancı adamın profilini inceliyordu. Çirkin sayılmazdı, ince bir burnu, kalın dudakları, çıkık bir çenesi vardı. Bir ara Ayşe'ye dönüp gülümsedi. Genç kızın çekingenliği dağılmıştı. Neyseki fazla sıkıcı bir adam değil, diye düşündü.

Emirgân'da deniz kenarında durdular.

— İnelim mi? diye sordu Murat Bey.

— Bana kalırsa inmeyelim.

— Burada konuşsak da olur Ayşe. Ben öyle edebiyat yapmasını pek bilmem. Benimle evlenir misin?

— Şey, ben...

— Dur Ayşe'ciğim, bir nutuk hazırlamıştım ama unuttum. Söyliyeceklerimi bitireyim de rahat edeyim. Sen mektebini bitirene kadar bekleriz. Mektebi yarıda bırakmak aptallık olur. Yüzmüş yüzmüş kuyruğuna gelmişsin. Mektebini bitirdikten sonra evleniriz. Sen de o zamana kadar on dokuz yirmi yaşında olursun. Bütün bunlar iyi de, sen birini falan seviyorsan iş karışır.

Ayşe Ünal'ı düşündü.

— Hayır, kimseyi sevmiyorum, dedi.

— O halde benden hoşlandıysan bu iş pekâlâ olabilir. Hoşlanmadıysan da darılmam, ne yapalım gönül bu.

— Mesele o değil. Siz beni nasıl beğendiniz? Bir görüşte nasıl evlenmeye karar verdiniz? Onu merak ediyorum.

— Bu gayet basit. Artık evlenme zamanım geldi. Otüz üç yaşındayım.

Ayşe içinden çabucak hesap etti. Aramızda tam on beş yaş fark var, diye düşündü.

— Seni Nuriye Hanımlarda görmüştüm bir kere, hatırlıyor musun? Sen dediğim için kızmıyorsun ya? Böyle daha samimî oluyor. Nuriye Hanım seni bebekliğindenberi tanıyormuş. Hoşuma gitmemen için sebep yoktu. Taptaze ve gençtin, hoşa gitmek için bunlar yeter.

— Nikâhta keramet vardır değil mi?

— Öyle derler ve doğrudur da. Eğer evlenirsek mesut olabiliriz. Zaten düşünmek için çok zamanımız var. Senden hemen cevap beklemiyorum. İyi düşün, her ihtimali gözünün önüne getir. Sonunda vereceğin karar sağlam olsun. Aşk güzel şeydir fakat inan bana insan her şeyini aşka bağlıyamıyor. Bunu ancak otuzunu geçince anlıyabilirsin. Şimdi bu konuyu bırakalım da eğlenmeye bakalım.

*

Birkaç gün sonra Ünal'la Ayşe ayrıldılar.

İnsanın kötü şeyler düşünemiyeceği kadar güzel ve aydınlık bir gündü. Ayşe Taksim'e doğru yürümeye başladı. Yollarda cumartesi öğleden sonralarının kaynaşan kalabalığı vardı.

— Yalnız mısınız? diye lâf attı biri.

Bu cümle Ayşe'nin kafasında dansetmeye başladı. Sanki binlerce sesten meydana gelmiş bir koro, yalnız mısınız? diye sorup duruyordu. Bu dayanılmaz soruyu duymamak için koşmak, kurtulmak arzusuyla yandı. Daha hızlı yürümeye başladı, fakat kafasının içindeki seslerden kurtulmasına imkân yoktu.

İnsan böyle mi cinnet getirir acaba? diye düşündü. Kırmızı ışıkları bekledi, yanınca karşıya geçti.

Yaşamak istiyorum, diye düşündü. Yaşamak, mesut olmak istiyorum. Uzaktan kalabalık Taksim otobüs dura-

ğını gördü. Kaçmak istedi birden, kaçmak ve bir daha geri dönmemek. Bir facianın son dakikasında duyulan şuursuz kahramanlığı hissetti içinde. Kafası bomboş ve kapkaranlıktı. Karşıdaki çiçekçi mağazasının önüne baktı. Ünal oradaydı. Yine her zaman buluştukları yerde bekliyordu. Ayşe ona dikkatle, ilk defa görüyormuş, hiç tanımıyormuş gibi baktı.

Yürüdükçe Ünal yaklaştı, büyüdü, büyüdü, birer birer Ayşe'nin bütün tanıdığı, sevdiği insanlara benzedi. Hepsinin yüzü, hepsinin sevgisi onda toplanmıştı.

— Merhaba Ayşe, dedi. Ne güzel bir gün değil mi?

— Evet, çok güzel bir gün. Sesi hafifçe titredi...

— Neyin var senin?

— Bir şeyim yok.

— Demek bana öyle geldi. Nereye gidelim bugün?

— Taksim bahçesinde oturabiliriz.

— Sahi neyin var Ayşe? Sen Taksim bahçesinden nefret ederdin, hizmetçilerin randevu yeri orası derdin.

— Bugün ehemmiyeti yok Ünal, artık hiçbir şeyin ehemmiyeti yok.

— Anlıyamıyorum.

— Biraz sabret.

Bahçeye girip boş bir sıraya doğru yürüdüler. Eskisi gibi yanyana oturdular.

— Uzun bir nutuk hazırlamıştım, dedi Ayşe. Güzel bir nutuktu, fakat söyliyemiyeceğimi anlıyorum şimdi.

Eğilip birkaç ot kopardı, otları parmaklarının arasında ezmeye başladı. "Sana veda etmeye geldim" dedi nihayet.

Oğlan başını kaldırdı, dudakları titredi, bir şey söyliyecekti vazgeçti, yine başını önüne eğip sustu.

— Söylemesi çok zor, işimi daha da güçleştirme, beni anlamaya çalış.

Otları didiklemekten parmakları yemyeşil olmuştu.

— Sana vedâ etmeye geldim, diye tekrarladı, sonra

sanki bu kelimeleri söylemek onu pek ağır gelmiş gibi nefes nefese sustu.

— Ama neden? dedi Ünal, neden? Anlıyamıyorum bir türlü.

Bir serseri önlerinden Bambino'yu mırıldanarak geçti. İkisi de aynı anda aynı şeyi hatırladılar. Bir an gözgöze geldiler, sonra Ayşe gözlerini başka tarafa çevirdi.

"Aşk ve kıskançlık çocuk oyuncağı değildir."

"Büyükler gibi ıstırap çekmek için önünde bütün bir hayat var."

— Biz, bunu biraz geç anladık Ünal.

— Sevmiyor muydun beni?

— Bilmiyorum, ama göreceksin böylesi daha iyi.

— Sebebini söyle.

— İçimde müthiş bir sıkıntı var, hayat ne kadar boş ve saçma.

— Hayat felsefesi mi anlatacaksın bana?

— Beni zengin bir adam istiyor.

Ünal'ın alnında iki derin çizgi belirip kayboldu.

— Bir de arabası var, dedi Ayşe. Henüz bir karar vermiş değilim.

— Şimdi anlaşıldı, ver kararını gitsin.

Ayşe'ye cevap veriyordu ama aklı başka yerdeydi. Unuturum, diye tekrarlıyordu kendi kendine. Unuturum, daha gencim. Farkına varmadan yüksek sesle unuturum, dedi.

— Neyi unutursun?' diye sordu Ayşe.

— Şey, evin anahtarını almayı unutmuştum da.

Genç kız huzursuz bir şekilde gülümsedi.

— Demin kararımı vermemiştim, dedi, şimdi ne yapacağımı biliyorum.

— Sen her zaman ne yapacağını bilirsin zaten.

Unutacağım, diye durmadan tekrarlıyordu. Benim otomobilim, bol param yok, serseriliğimden, gençliğimden, aşkımdan başka hiç bir şeyim yok, unutmam lâzım.

— İlk zamanlar bana da zor gelecek tabiî, diye anlatıyordu Ayşe, fakat zamanla unuturuz.

İkimiz de unutmak umudundayız, tek teselimiz bu, diye düşündü Ünal.

— Öteki adamla evlenmem hayatımın mânasızlığına bir şey ilâve etmez, kimseye bir faydam yok, idealim herifin biriyle evlenip otomobiline konmak.

— Sana bir şeyler olmuş, sen böyle değildin eskiden.

Kızın elini tuttu.

— Sen de inanmıyorsun söylediklerine Ayşe.. Dinle beni, etrafında gördüğün gençlere bak, onları güzelleştiren, ötekilerden ayıran şey aşkları ve inançları değil mi?

— Ne yapmamı istiyorsun Ünal? Farzet ki bu adamla evlenmedim. Seninle evlenebilir miyiz? Bir zamanlar bunu hayal ederdim, şimdi olmıyacak bir şey olduğunu anlıyorum. Farzet ki evlendik, sonra ne olacak? Aşkımızın öldüğünü göreceğiz, belki de birbirimizden nefret edeceğiz. Halbuki şimdi bu ilk aşkımızı ömrümüz boyunca içimizde aynı sıcak his, aynı inançla hatırlıyabiliriz.

Yerinden kalktı, Ünal da kalkmak istedi, eliyle onun omuzuna dokundu.

— Sen kal, dedi, bırak yalnız gideyim. Allaha ısmarladık Ünal.

Arkasına bakmadan hızlı hızlı yürüdü.

Bahçenin Taksim tarafındaki kapısından çıktı. Beyoğlu'nun kalabalığına ihtiyacı vardı. Taksim meydanından geçerken bir an durdu. Âbidenin etrafındaki çimenleri seyretti. Küçük bir kızken babası onu buraya getirirdi. Bayram geceleri renk renk akan suları seyrederlerdi. Babasının yanında küçük adımlarla neşeli ve mesut yürürdü.

Başını kaldırıp mavi göğe, pırıl pırıl parlayan güneşe baktı. Birden içinde tarifi imkânsız bir hafiflik hissetti. Bir şeylerden kurtulmuş gibiydi.

— Her şey bitti, dedi. İçimde bir kötülük gibiydi o kötülüğü söküp attım, kurtuldum.

Islak çimenlerin üstünde yalın ayak koşup kurtuldum, diye haykırmak istiyordu.

Gökyüzünde parlayan güneşe âbidedeki heykellere, etrafındaki insanlara gülümsedi.

Önünde güzel bir otomobil durdu. Murat Beyin otomobili. Ne fevkalâde tesadüf, diye düşündü.

Genç adam otomobilden başını çıkardı.

— Bir yere gideceksen götüreyim.

— Geliyorum, hem de size bir şey söyliyeceğim.

Otomobile girip genç adama iyice sokuldu.

— Kararımı verdim, dedi, sizinle nişanlanacağım.

Murat kolunu onun omuzuna attı, hafifçe yanağından öptü.

Otomobil sola doğru kaydı, genç adam gülerek direksiyona hâkim oldu.

Taksim Bahçesinin Divan Oteline bakan kapısından geçerlerken Ayşe, aslana dayanmış duran Ünal'ı gördü. Yorgun, düşünceli, alabildiğine mahzun bir hali vardı. Genç kız insanın bir şeyi ebediyen terkederken hissettiği garip hüznü duydu. Başını öbür tarafa çevirdi. Hayatımın bir devresi bitti, diye düşündü. Yollarda gayesiz, âvare dolaşan gençlere baktı. Onlara acıdı. Çocukluğunu hattâ genç kızlığını eski bir deri gibi beş dakika içinde silkip atıvermişti üzerinden.

— Aslana dayanmış duran şu züppeye de bak, dedi Murat.

Ayşe cevap vermedi, genç adamdan biraz uzaklaştı. Otomobilin radyosu Bambino'yu çalıyordu.

Bir meleğe benziyorsun
Sapsarı saçların'a,
Bütün küçük çocuklar gibi
Git top oyna.

*

Ayşe pencerenin önüne outrdu. İçindeki bütün hisleri öldürmeye çalışıyordu ama elinde değildi.

"Sen de inanmıyorsun söylediklerine" demişti Ünal. Caddedeki bütün gençlere bak. Onları güzelleştiren ötekilerden ayıran nedir? demişti.

Bütün gençler... Hepsinde Ünal'ın yüzü vardı. Onları ne kadar çok seviyordu Ayşe! Bu sevgi sebepsiz bir hüzün veriyordu içine. Onların da bir gün içlerinde güçlerinde, ciddi, göbekli birer adam olacaklarını düşünmeye dayanamıyordu. O zamtn çocuksu hüzünlerini, saf aşklarım, içlerindeki gizli şiiri kaybedecekler, sadece birer vücut olarak kalacaklardı.

Artık sokaklarda, gözlerinde, gerçek olamıyacak kadar güzel bir sevgili hayaliyle, serseri serseri dolaşmıyacaklar, kasvetli sınıflarda oturup sıkıntının şiirini yazmıyacaklardı.

Yine Ünal'ın sözlerini hatırladı:

"Çocukluk aşkları ne demektir bilir misin Ayşe. Bütün temiz ve güzel şeylerdir".

Ayşe biliyordu. Hiç bir aşk, hatta evlilik bile çocukluk aşklarının pırıl pırıl apaydınlık temizliğine ulaşamazdı.

Ayşe biliyordu... Bir gün artık ıztırap çekmiyecekti ama hiç bir zaman Ünal'ı unutmîyacak. Belki de uzun seneler sonra, radyo "Şimdi sizlere geçmiş günlerden bir melodi takdim edeceğiz diyerek Bambino'yu çalacaktı. O zaman hafifçe gülümseyerek başını sallayacak, "İşte bizim gençliğimizde de bu şarkılar vardı' 'diyecekti.

Ünal'dan ayrıldığı anda her şey pek kolay gelmişti. Cephede düşmanla karşı karşıya gelen bir askerin şuursuz kahramanlığıydı bu. Fakat şimdi hüzün yavaş yavaş üstüne çöküyordu.

Murat Bey,

— İyi düşün Ayşe demişti. Aramızda aşk yok ama evliliğimiz daha sağlam temellere dayanacak.

Genç adamın hakkı vardı. Ayşe Murat Beyi gözünün önüne getirmeye çalıştı. Sonra Ünal'ı düşündü:

Murat Beyden on beş yaş daha genç, çılgın, serseri bir çocuk, bir bambino. O şarkının bir yeri vardı. Nasıldı?

" Büyük bir bey gibi sigara içebilirsin.
Kaldırımdan onu gözetliyebilirsin,
Kasketini kulağına yatırabilirsin.
Bunlar seni onun gözünde büyütemezler."

Murat Bey için Ünal, bir serseriydi. Halbuki Ünal'da onun asla erişemiyeceği, masum, güzel şiir dolu bir şey vardı.

Bir ızdırap dalgası kabardı, kabardı, boğazına kadar çıkıp orada kaldı.

Bir an son model bir otomobil, otuz beşlik bir adam uğruna bunca şeyi feda etmenin deyip deymiyeceğini düşündü.

— Böyle lâzım, dedi kendi kendine. Akıllıca bir iş yapıyorum. Yakında Ünal'ı hiç düşünmeyeceğim. Bir gün gelecek Murat'a bütün bunları anlatıp, beraber güleceğiz.

Ağlamaya başladı. Bu ufacık macerasını hiç ama hiç kimseye anlatmıyacağını. Onun, masumiyetinden, sihrinden, hüznünden bir şeybetmesine müsaade etmiyeceğini, bir sır gibi kıskançlıkla yalnız kendisi için saklıyacağını biliyordu.

★

Pazartesi günü olup biteni Ünal'dan öğrendim.

Ünal bana hiç yalnız gelmezdi, kapıyı açıp da onu karşımda görünce şaşırdım.

— Ben geldim, dedi. Seninle konuşmak istiyordum.

— Hoş geldin Ünal.

— Kimse var mı evde?

— Hayır, kimse yok.

Onu salona aldım. Pencerenin önüne oturdu, ben de karşısına oturdum.

Anlatmasını beklediğimi biliyor ve lâfa mümkün olduğa kadar geç başlamaya çalışıyordu. Cebinden çıkardığı sigarayı yakarken eli titredi. Sigarasını yaktım.

— Dinliyorum. Ünal, dedim.

— Saçmalık, dedi. Senin de kafanı ağrıtacağım.

— Merak etme, kafam sağlamdır. Ne oldu?

— Ayşe'yle ayrıldık, dedi. Daha doğrusu o beni ekti.

Rahat bir nefes aldı.

— Anlat, dedim.

— Ayşe bir şey söylemedi mi sana?

— Üç gündür görmüyorum onu, bugün mektebe de gelmedi.

— Biliyorsun zannediyordum.

Sustu, sigara dudaklarının arasındaydı ve silkmeyi akıl etmiyordu. Bir parça kül yere düştü, beceriksizce külü temizlemek istedi.

— Bırak, dedim, zarar yok, ben sonra toplarım. Cumartesi mi oldu?

— Evet.

— Sebep?

— Zengin bir adamla evlenecekmiş.

Sustum, ne söylemem icap ettiğini bilmiyordum.

— Bu da neden bütün bunları bana anlatıyor? diyorsundur içinden. Sana gelmemin sebebi zannettiğinden çok başka.

— Bir şey zannettiğim yok.

— Sana söyliyeceklerimi Ayşe'ye anlatmanı istiyorum. Ona kurtulduğumu, hayatımı seçtiğimi ve mutluluğa yaklaştığımı söyle.

— Kurtuldun mu? diye mırıldandım farkına varmadan.

— Beni rahat bırakmayan bir korku vardı. Hayatımı, kendi varlığımı seçme korkusu.

— Hepimizin korkusu bu zaten.

— İşte ben artık korkmuyorum.

Sigarasını söndürüp, bir sigara daha yaktı.

— Çok içiyorsun, dedim.

— Evet, çünkü canım öyle istiyor. Her şeyin benim isteğime bağlı olduğunu öğrendim. Ayşeden ayrılmamız bir bakıma iyi oldu. O gün beni bırakıp gittikten sonra bir serseri gibi Taksim Bahçesi'nin kapısındaki aslana dayandım. Kafamın içi bomboştu. Feci bir şeydi bu, önce tahammül edemiyeceğimi zannettim. Etrafımda olup bitenleri görüyordum, fakat anlıyamıyordum. Sonra bir otomobilin içinde Ayşe geçti. Sadece birkaç saniyecik gördüm onu. Otomobil geçip gittiği zaman artık kurtulmuştum. O çılgın keder geçmiş, yerini dayanılmaz bir boşluk ve yalnızlık almıştı. Yaşamak, dedim birden, yaşamak, ıstırap çekebilmek, ağlıyabilmek, sarhoş olabilmek, yaşamak. Ah Oya, anlatabiliyor muyum? Her şeyde hayat vardı. Gök yüzü, otomobiller, evler, insanlar, şehrin gürültüsü... Bütün bunlardan vazgeçemezdim. Ancak bunlarla vardım ben. İlk olarak varlığımın ne şahane bir şey olduğunu hissettim. Ufacık hücrelerden meydana gelmiş bir vücuttum ben. Ama bu hücreleri aşan bir şey vardı bende. Hayatım vardı önümde. Sadece benimdi bu hayat. İstediğim şekle sokabilirdim onu.

Yaşıyordum, Oya bir an çıldıracağımı zannettim. Yürümeye başladım. Yaşadığımı, var olduğumu tâ içime kadar hissetmeye çalışarak saatlerce yürüdüm. Önüme gelen bütün sokaklara saptım. Bir kere dursam hayatım elimden kaçıverecek zannediyordum.

Sustu, sigarasından derin bir nefes çekti.

— Anlattığın fevkalâde bir şey, dedim.

— Hiçbir şeyin bizleri kurtarmıyacağını zannediyorduk. Yuvarlanıp gidiyorduk. Aşk bile bir oyundu bizim için. Önce Ertan kendi hayatını seçti. Demek ki insan kurtulabiliyor, mutluluğu bulabiliyor, diye devam etti Ünal.

Birden anlattıklarım baştan başa saçma buldum. Bir kurtuluştan bahsetmişti ama neden kurtulmuştu? Şimdi neye doğru gidiyordu?

— Şimdi ne yapacaksın? diye sordum.

— Bir taraftan mektebi bitirmek, bir taraftan da klâsik müzik üstünde çalışmak istiyorum. Ş... de çalmıyacağım artık.

— Ben de sana hep klâsik müzik üstünde çalışmanı tavsiye etmek isterdim. Muvaffak olacağına eminim. Nihayet yerini buldun gibi geliyor bana.

— Ne güzel söyledin. Bende de bu his var. Nihayet yerimi buldum. Önemli olan da bu değil mi? Hani bazan bir makinenin bir vidası çıkar, uğraşırsın, uğraşırsın nihayet vida yerini bulunca her şey düzeliverir.

Gülümsedim.

— Ben hiçbir zaman yerimi bulamıyacağımı hissediyorum, dedim.

— Bir şeylere inanmalısın Oya, beklediğin bir şey olmalı.

— Söylediklerini Ayşe'ye anlatırım, dedim.

— Çok teşekkür ederim, ben artık gideyim.

— Görüşemiyecek miyiz bir daha?

— Tabiî görüşeceğiz. Öküz öldü ortaklık ayrıldı olmasın.

— Gülegüle, dedim.

O da gitmişti. Onun da bizlerden uzaklaştığını, yeni dünyasına girdiğini hissediyordum. Çocukluğu üstünden atmıştı artık.

Onlarla ilk tanıştığım günü hatırladım. Ünal'ın piyanonun üstünden eğilip merhaba deyişi gözümün önüne geldi.

O gün Domani'yi, Nanure boyu, benim en sevdiğim şarkıları üst-üste çalmıştı.

Sonra Ayşe'si için çaldığı parçalar. Ayşe'yle ilk bu-

luşmaları kalblerinde delice bir kurtuluş ümidiyle, mutlu ve çocuksu, elele kalabalık caddelerde dolaşışları.

Onlar mutluluk demekti benim için, bütün güzel ve temiz şeyler demekti. Neden çevremdeki her şey bu kadar hüzünlü ve bu kadar kısa?

★

Sıkıcı, monoton, tahammül edilmez günler birbirini takip ediyordu. Zamanın geçişi bile korkutmuyordu beni artık. Günler siyah bir tesbihin taneleri gibiydiler. Tesbih çekmek ne kadar faydasız bir alışkanlıksa onları da öylece yaşıyordum.

Mektepte de değişen bir şey yoktu.

Kız mekteplerinin iç yüzü beni her zaman korkutmuştur. Çocukluğu henüz üzerinden atamamış kızlar arasında cinsî konulara karşı duyulan merak sonsuzdur. Onları dinlerken bir taraftan da düşünürdüm. Hep aynı şeylerden bahsederlerdi. Kızları dinlerken, insan ne kadar iğrenç bir mahlûk, diye düşünürdüm. Neden bu yaşlar, belki de dünyanın tek gerçeği olan, erkek - kadın münasebetlerini çirkin konuşmalariyle kirletmekten zevk duyarlar?

Geceleri yatağıma yatınca ben de bazan bu konular üzerinde düşünürdüm. Bir gün bir erkeğin kuvvetli kollarını vücudumda hissedip ürperecegim, bir gün bütün hazları tanıyıp gerçekten yaşamaya başlıyacağım. Bu hislerde kutsal, ebedî, güzel bir şeyler var. İnsanların Havva'nın günahını çektikleri yalan. İnsanlar Havva'ya ve ilk günaha olan şükran borçlarını asla ödeyemezler. Hiçbir haz duymadan ebediyen cennet bahçelerinde dolaşacak bir vücuttan daha sıkıcı ne olabilir?

Bütün bunları birine anlatmak isterdim. Kız'ar oraya buraya saklanmış gruplar halinde birbirlerinin bilgisini arttırmaya çalışırlarken, onlardan nefret ediyor "in-

san korkunç ,insan iğrenç yine de insan öylesine büyük, öylesine güzel ki" diye tekrarlıyordum kendi kendime.

Engin'in maceraları herkesin dilindeydi. Her zamankinden fazla içmeye başlamıştı son günlerde. Onu Nişantaşı'nda, Beyoğlu'nda ekseriya yalnız olarak serseri serseri dolaşırken görebilirdiniz. Bir gün Beyoğlu'nda rastlaştık. Daracık mavi bir pantolon, mavi bir kazak giymişti. Sakal da bırakmıştı. Yüzünde bir yama gibi duran kızıl bir sakaldı bu. Yalnızlığı içinde kaybolmuş bir hali vardı. Eğer o beni görmeseydi yanına gitmeye cesaret edemiyecektim.

— Az kaldı görmüyordum seni, dedi.

— Çok dalgındın.

— Dalgın mı? Bilmem, başım çok ağrıyor da. Elini başına götürdü, sonra sakalında gezdirdi.

— Çok içiyorsun, dedim.

— İçiyorum, içmiyeyim de ne halt edeyim?

— Biliyorum ama bir çaresi yok mu sence? Birşey yapabilir miyim senin için?

— Şu anda birşey yapabilirsin, işin var mı?

— Saat üçte Mehmet'le buluşacaktım.

— Saat daha iki buçuk, istersen bir telefon et, belki daha çıkmamıştır evden.

— Bir tecrübe edelim.

Postaneye girdik, Mehmet'in numarasını çevirdim. Karşı taraftan bir ses alo dedi.

— Sen misin Mehmet?

— Evet Oya, ne haber?

— Bugün gelemiyeceğim.

— Neden?

— Mühim bir işim çıktı. Affedersin, sonra seni telefonda ararım ben.

Bir sessizlikten sonra.

— Peki gülegüle, dedi.

Engin'in yanına döndüm.

— Tamam mı? diye sordu.

— Tamam, ne yapıyoruz?

— Bir yere gidip otursak, istersen Ş... ye gidelim, caz da vardır orada.

— Gidelim. Biliyor musun artık Ünal oradan çıktı.

— Neden?

— Uzun mesele, Ayşey'le ayrıldılar.

— Demek nihayet..

— Böyle olacağı malûmdu, demek mi istiyorsun?

— Eh öyle birşey.

Güneşli bir gündü.

— Bahar geldi artık, dedi.

Elini tuttum.

— Yine havadan, sudan konuşmağa başladık, dedim. Biliyorsun, böyle konuşunca birbirimize söylemek istediğimiz, fakat söyleyemediğimiz bir şeyler var demektir.

— Birbirimize öylesine benziyoruz ki dedi. Ne düşündüğünü, ne söylüyeceğini daha sen ağzını açmadan biliyorum.

Birbirimize âşık olmadığımıza da çok memnunum, yoksa arkadaş olamazdık.

Metin aklıma geldi.

— Doğru, dedim. Meselâ Metinle iyi arkadaştık, sonra beni sevdiğini söyleyince, kendimiz bile farkına varmadan aramızdaki dostluk ve anlayış yıkılıverdi.

— Metin iyi çocuktur, dedi. Seni de gerçekten seviyor. Bilmem neden severim bu oğlanı. Belki de onda, kendimde eksik olan bazı şeylerin varlığını hissettiğim için...

— İnanç, ümit, hayata karşı bağlılık gibi şeyler değil mi Engin? Bunlar bizim mâlik olmadığımız güzel şeyler, fakat bir hayalden ibaret olmadıkları nereden malûm?

— Mesele burada zaten. Yanılan o mu biz miyiz? Diye düşünüyorum. Korku değil bu Oya. Ben korkuyu çoktan geride bıraktım. Korkudan da feci birşey hissediyo-

rum. Mutluluğa ulaşmak kendi elimdeyken, belki de çocukça bir gurur yüzünden onu ebediyen kaybettiğimi bilmek hissi.

— Niye "gurur" diyorsun Engin?

— Çünkü herşeyi inkâr ettiğim zamanlar tuhaf bir gurur duyardım.

— Sana birşey söyliyeyim mi Engin? Allah yok diyoruz, sonra da tutup saatlerce bu mevzuda konuşuyoruz. Bu da Allah'a inanmanın bir çeşidi değil mi?

— Belki de haklısın.

Tam o sırada uzaktan Mehmet'i gördüm. Taksim meydanındaydık. Aksi gibi o anda etrafımız kalabalık da değildi. Onun bulunduğu tarafa bakmamaya çalışıyordum ama beni gördüğünden emindim.

— Mehmet bizi gördü Engin, dedim.

Yüzüme uzun uzun baktı.

— Korkmuş gibi bir halin var, dedi.

— Korku değil.

— Vicdan âzabı de de göreyim seni.

— Öyle şeyler kullanmam.

— Niçin benimle geldin Oya?

— Seninle beraber olmak hoşuma gidiyor.

— O halde yapabileceğin en iyi şey, benimle gelmekti. Mehmet'in canı cehenneme şimdi.

Islıkla Domani'yi çalmaya başladı. Birkaç ay evvelsini hatırladım.

— Güzel günler geçirdik, dedim.

— Sahiden güzel günlerdi. Hep beraberdik o zamanlar. Filiz'le Ertan vardı. Sonra Ünal ve Ayşe... Geçen gün bir parti vermeyi düşündüm, sonra vazgeçtim. Pek sıkıcı birşey olurdu bu. Ertan nerelerde acaba?

— Bilmiyorum, dedim. Bilmemek daha iyi, dünyanın herhangi bir yerinde bir çocuğun mutluluğu aradığını düşünmek güzel birşey.

— Onu severdim, dedi. Ümitsiz ve mahzundu. Bir

keresinde hiç unutmam iki üç kıza aynı yerde randevu vermiş, sonra oradan otobüsle geçip, bekleyen kızları seyretmişti.

— Marifet mi sanki?

— Sonra gelip beni buldu, tıpkı bir küçük çocuk gibi ağladı. Kötülük yapmak istemiyorum, diyordu. Yine de en iyi niyetlerle başladığım bir işi, en kötü bir şekilde bitiriyorum. Elimde değil. Filiz'i gerçekten seviyordu, o zamana kadar hiçbir kızı böyle ciddiye aldığını hatırlamıyorum. Filiz, onun hayatına bir intizam getirmişti diyebilirim. Ne oluyor yahu? dedim, bir gün, yoksa bu sefer âşık mısın? Galiba, dedi. Galiba nihayet bizim de başımıza geldi o iş. Sonra aradan üç ay geçti, ayrıldıklarını duyduk. Hiç aklım ermiyor benim bu işe.

Her neyse, artık aramızda değil. Ölüm bu mudur acaba?

Yüzüne baktım. Ölümden bahsettiği zamanlar, Engin'in yüzüne bakınca gözlerinde ölümü görürdüm.

— Ölüm bu mudur? diye tekrarladı.

— Hayır, ölüm bu olamaz. Herkes tarafından unutulan kimseler, gerçekten ölürler.

Ş... ye gelmiştik, boş bir masaya oturduk.

— Hiçbir ümidim yok dedi. Birşeye de inanmıyorum. duyduğum tek his, sıkıntı; herşeye boş veriyorum.

— Ama yaşıyorsun dedim.

— Evet, yaşamak diyorlar buna. Mesut olmak da isterdim halbuki.

— Çok geç kalmış sayılmazsın, mutluluğa inanabilseydin elde ederdin onu.

Belki de mutluluk vardır, dedi. Ama ben, onu nerede aramam icabettiğini bilmiyorum. Belki de mutluluk benim inkâr ettiğim şeylerdedir. Bütün inkâr ettiğim şeylere, bütün nefret ettiklerime dönemem Oya, çok geç artık.

Elini başına götürdü.

— Hâlâ geçmedi mi başın? diye sordum.

— Hayır, ihtimal hiçbir zaman da geçmiyecek.

Elimi tuttu.

— Yanımda olduğuna memnunum dedi.

— Ben de Engin.

— Etraftan neler söylüyorlar dersin?

— Etrafa boş ver. Onlar için ben senin yüzlerce macerandan biriyim. Belki de namussuz diyorlardır bana.

— Namuzsuz mu? pöh... onların namus dedikleri nedir ki?

— Bilsem sıkıca tutacam ama nerede olduğunu bilmiyorum. Vız gelir Engin.

— Hadi dans edelim o halde.

Kalktık. Bana sıkıca sarıldı. Başımı göğsüne yasladım. Çok güzel bir slow çalıyordu.

— Namusun elden gidiyor Oya, dedi gülerek.

— Şimdi namusuma başlatma beni, dedim.

★

Mehmet telefonu kapadıktan sonra sokağa fırladı. İlk gelen otobüse atlayıp Taksim'de indi. Güzel, aydınlık bir gündü. Keşke yağmur yağsaydı, diye düşündü çocuk. Hava güzelken mahzun olmak daha da dokunuyordu insanın içine. Oya niçin gelmiyordu acaba? Ne işi çıkmış olabilirdi? Birden onu hiçbir zaman gerçek varlığiyle tanıyamadığını düşündü. Kollarının arasındayken bile kendinden ne kadar uzak hissederdi onu.

Oya, hayatıma ne getirdi? diye kendi kendine sordu. İnsanın cevap vermekten kaçındığı sorular vardır. Onlardan biriydi bu da. Soruyu kafasında evirdi, çevirdi.

— Yalnızım, diye mırıldandı, yalnızım.

Yalnızlığımı arttırdı, diye düşündü. İnsan, kimseyi sevmezken yalnızlık önemli değildir. Gerçek yalnızlık dostlar, sevgililer arasında başlar. Oya'yı bir kurtarıcı gibi arzulamış, onunla hayatının daha güzel, daha anlam-

lı olacağına inanmıştı. Beni sevmiyor, diye düşündü. Hiçbir zaman sevmemişti zaten. Daha ilk tanıştığımız gün, sadece kendi varlığıma inanırım, hiçbir kimseye bağlanmak istemem demişti. Dünyasına giremezdim, hürriyetini sınırlayamazdım. Kendi hayatını yaşıyor o. Bugün gelmedi, çünkü gelmek istemiyordu. Yarın aklına eserse gelir, boş vermeliyim.

Etrafına baktı ve Oya'yı gördü. Yanında Engin vardı. İçinde ezik, ezik bir şeyler hissetti. Kıskanıyor muydu Oya'yı yoksa? Oya ile Tngin kalabalığa karışmışlardı bile.

— Nihayet bir kadın, diye söylendi kendi kendine. Bir kadın ne demekti? Oya ne demekti onun için? Hiçten fazla fakat her şeyden daha az. İnsan bir kadını gerçekten tanıyabilir miydi acaba? Vücuduyla beraber ruhunu da veren kadın var mıydı? Oya hiçbir zaman o kadınlardan olmıyacaktı. Onu tanımıyorum, diye düşündü, kimse de tanımıyacak. Engin geldi aklına. Adeta fizikî bir acı duydu içinde. Birden Oyaya çok yakın olduğu zamanlar bile neden mahzun olduğunu anladı. Ne kadar yaklaşırsa yaklaşsın ona sahip olmamak hiçbir zaman da tam mânasiyle sahip olamıyacağını bilmekten doğuyordu bu hüzün.

— Aklımı başıma toplamalıyım, dedi. Artık onu düşünmeyeceğim. Ondan daha önemli şeyler var düşünülecek. Kendime bir gaye edinmeliyim, sonunda hiç bir şey bulamıyacak da olsam bir şeylere doğru gitmeliyim. Aramak bile insanı mesut edebilir. Her şeyden evvel aramayı öğrenmem lâzım. Oya'nın ve Engin'in hiç bir zaman öğrenemiyecekleri şey bu işte. İlk olarak kendini kuvvetli hissetti.

★

Birkaç gün Mehmet'ten boşuna haber bekledim. Nihayet evde yalnız olduğum bir akşam üstü ona telefon ettim.

— Sen misin Oya? dedi.

— Benim.

— Ne var ne yok?

— Sana anlatacaklarım var Mehmet. Yarın mektepten alabilir misin beni?

— Yarın günlerden nedir?

— Cuma.

— Gelmeye çalışırım.

— Peki o halde, Allahaısmarladık.

— Güle güle.

Telefonu kapadıktan sonra Mehmet'e ne anlatacağımı düşündüm. O gün onu ekip Engin'le gittiğimi söyliyecektim. Bir itiraf mıydı bu? Hayır, bir çeşit gururdu belki de. Hür olduğuma kendi kendimi inandırmaya çalışıyordum. Neden onunla gittin diye sorarsa bir tek cevabım vardı verecek. O anda canım öyle istemişti de ondan.

Ertesi gün Mehmet mektebin kapısına geldi. Elimde iki kitap vardı.

— Kitaplarını ver istersen, dedi.

— Yok teşekkür ederim. Ellerim boş olunca rahat yürüyemiyorum. Islıkla Banbinoyu çalmaya başladı sonra başka bir şarkıya geçti.

— Bütün şarkıları sıralıyacak mısın? dedim.

— Bana ne söyliyecektin? diye sordu.

Şu işi çabuk bitirmeliydim.

— Sana gelmiyeceğim diye telefon ettiğim gün Engin'le beraberdim, dedim.

Islık çalmayı bıraktı.

— Biliyordum zaten.

Şaşırmıştı, bunu açıkça söyliyeceğimi tahmin etmiyordu.

— Seninle buluşmak için Beyoğlu'na çıkmıştım, diye devam ettim. Engin'e rastladım, benimle konuşmak istiyormuş. Onunla Ş... ye gittim.

Yeniden ıslık çalmaya başladı.

— Kızmadın mı bana? diye aptalca sordum.

— Kızmamı bekliyordun galiba? Kıskançlık sahneleri yapsam pek hoşuna giderdi değil mi?

Sonra sesinin tonunu değiştirdi.

— Serbessin, dedi. Senin üstünde hiç bir hakkım yok. Canın kiminle istiyorsa onunla gidebilirdin. Bana anlatmana bile lüzum yoktu.

— Bilmeni istiyordum. Gizli kapaklı bir şey değildi bu. Dediğin gibi, o an canım öyle istemişti.

— Hürsün, diye tekrarladı.

Bir kaç dakika sessiz yürüdük.

— Oyun uzun sürdü galiba, dedi. Beni hiç sevmemiştin.

Hayallerinin, çocukça ümitlerinin yıkıldığı noktaya gelmiştik nihayet.

— Seni sevdim, dedim.

— Aşkla, demek istiyorum. Bir genç kızın bir oğlanı sevdiği gibi sevmedin beni.

— Aşka inanmadığımı biliyordun.

— Erkek kadın munasebetlerinde neye inanıyordun peki?

— Cinsî arzu ve arkadaşlığa. Meselâ seninle arkadaşça konuşurken seni severdim. Bazan beni kollarının arasına aldığın zamanlar da sana karşı arzu duyardım fakat hepsi bu kadar işte. Açık konuştuğum için affet beni. Sen de beni zannettiğin gibi sevmemiştin.

— Bilmiyorum, sevdiğimi zannetmiştim belki de. İlk zamanlar bir kurtarıcıydın, yalnızlığımı azaltacaktın. Sonra gerçeği gördüm ama görmemiş gibi davrandım, kendimi aldattım. Kollarımda olduğun zamanlar bir mankeni, ruhsuz bir vücudu kucakladığımı zannederdim. Öylesine uzaktın benden.

— Biliyorum, dedim, elimde değildi.

— Kabahatlisin demiyorum. İlk gününden söylemiştin bana. Sen bir yol tutturmuş gidiyordun. Yolunu değiş-

tirmek gibi aptalca bir ümide kapıldım. Kurtuluşu kendini bile kurtaramayan bir kimsede aradım.

— Seni bedbaht ettim, dedim. Halbuki mesut olmanı istemiştim. Beni olduğumdan başka türlü hayal etme, demiştim sana. Büyük eksiklerim var benim. Mehmet. Sana aradıklarını hiçbir zaman veremezdim ben. Sen hiçbir şey beklemeden, ümit etmeden yaşamanın kahredici sıkıntısını bilmezsin. Sen insanın içini hafakanlar boğan sınıflarda bütün hafta cumartesiyi bekleyip de cumartesi gelince miskin miskin oturması ne demektir anlıyamazsın. Sen yalnızlıktan kurtulmak için çabalarken hiçbir zaman kurtulamıyacağını bilmenin çılgın kederini hissetmedin hiçbir zaman. Aramızda benim ümitsizliğimle senin ümitlerin var Mehmet. Yine de inşallah sen haklısındır.

— Her zaman herkesten uzak olacaksın böyle dedi.. Seni gerçekten kimse tanıyamıyacak. Ben de tanımadım. Hayalimde yarattığım bir kız vardı sadece. Seni arzu ettiğim gibi görüyordum.

— Halbuki bana bak, o kafandaki hayalden ne kadar uzağım. On dört yaşındayken güzel bir oğlan gördüler mi çılgına dönen, hiçbir filimi kaçırmayan, akılları beş karış havada kızlarla alay ederdim. Bak şimdi nasıl değiştim.

— Seni anlıyamadım, dedi. Anlattığın gibi misin, değil misin bilmiyorum. Fakat artık oyun bitti.

— Şimde sadece dostluk kaldı bize, dedim.

Gülümsedi, onu en çok o an sevdim.

— Haklısın, dedi, dostluk... Şimdi birbirimize daha fazla yardım edebiliriz.

Bizim apartımanın kapısında bir an durduk. İkimiz de ilk geceyi hatırlamıştık.

— O gece dudakların soğuktu, dedi. Halbuki şimdi ellerin sıcacık.

— Dudaklarımın vermek istemedikleri, inanmadık-

ları bir şeyi zorla almıştın. Ellerim sıcacık çünkü içimdeki bütün dostluğu canı gönülden veriyorlar sana.

— Hatamı anlıyorum, dedi. Ellerini tutmadan dudaklarına uzandım.

Ellerimi avucundan yavaşça çekip içeri girdim.

*

29 Mart, 30, 31 Mart...

Mehmet'in hayatına bir yön verecek olan gün yaklaşmıştı. Neticeler bir Nisanda belli oluyordu. Bir Nisan... Bir şaka, bir muziplik gibi...

Bir Nisan sabahı mektebe gitmek için evden çıkar çıkmaz ilk rastladığım gazeteciden mecmuayı aldım. Sayfaları açmadan evvel biraz durdum. Sayfalar böyle kapalıyken her şey eskisi gibi devam ediyordu. Çok uzaklarda olan, yıllardır görmediğiniz bir dostun ölümünü gazeteden okumaya benziyordu bu his. Gazetede ölüm haberini görmemiş olsanız o insan sizin için yaşamaya devam eder.

— Başka bir şey istiyor musunuz? diye sordu gazeteci.

Kendime geldim. Mecmuanın parasını verdikten sonra orta sayfayı açtım. Birinci gelen şiir sayfanın en başındaydı. Derece alanların isimlerine baktım. Mehmet'in ismi yoktu, kazanamamıştı. Mecmuayı katlayıp kitaplarımla beraber koltuğumun altına sıkıştırdım. Tuhaf tuhaf şeyler geliyordu aklıma.

Kalabalık bir otobüse bindim. Etrafımdaki konuşmaları rüyadaymış gibi duyuyordum. Arkadan ittiler.

— Önlere doğru yürüyelim bayanlar baylar, önler boş, yürüyelim, diye bağırıyordu biletçi.

Öne doğru yürüdüm. Arkamda iki kız dedikodu ediyorlardı.

Suriye, Süveyş diye bir şeyler anlatıyordu bir adam. Herkes kendi âlemindeydi.

Otobüsten inince temiz havayı içime çektim. Kafamda gün ışığına çıkmak için bekleyen birtakım düşünceler vardı.

Güzel bir gündü. Güneşli, pırıl pırıl, tertemiz bir ilkbahar sabahı. Şimdi mektebe gitmek, sınıfta saatlerce sıkıntı içinde oturmak, bütün derslere, hayata ve kendi kendine küfretmek, dışarda iyi kötü bir hayat varken sınıfta diridiri gömülmek...

Otomobiller geçiyordu yollardan, sonra acele acele bir yerlere doğru yürüyen insanlar, masmavi gökte küçücük, beyaz bulutlar. Sınıfta oturduğum yerden bulutları görürdüm, bulutları ve kestane ağaçlarının dallarını... Şimdi kestaneler çiçekteydiler, üzerlerinde pembe lekeler bulunan beyaz çiçekler, dallar hafif bir rüzgârla titreştikçe ağır ağır dökülüyorlardı.

Mektebe sıkıntıyla girdim. Şu anda Mehmed'in yanında olmak, onun için birşeyler yapabilmek isterdim.

Zavallı Mehmet, diye düşündüm. Zavallı Mehmed'im benim. İçim sevgiyle, acımayla doldu.

★

Ayın biri oldu mu, köşe başındaki tütüncü yeni çıkan dergileri kendiliğinden uzatırdı Mehmed'e. O gün genç çocuk erkenden sokağa fırladı. Saat sekize geliyordu. Sokaklar kalabalıktı. İşine gücüne gidiyordu herkes.

— Bir paket birinci, dedi tütüncüye.

As'ındaysa oraya sigara almak için gelmediğini pekâlâ biliyordu. Adamın dergiyi kendiliğinden uzatmasını bekliyecekti. Kimse, hattâ şu ihtiyar tütüncü bile farketmemeliydi sabırsızlandığını.

— Bu da mecmuanız, dedi adam.

Hırsla atılıp adamcağızın uzattığı dergiyi elinden kapmamak için zor tuttu kendini.

— Ha unutmuştum, dedi. Bugün ayın biri değil mi? Teşekkür ederim.

Sigaranın ve mecmuanın parasını verdi. Paketi hemen açıp bir sigara yaktı. Eli titriyordu, üşüyorum herhalde, diye düşündü. Sonra kendine güldü. Tam da üşünecek havaydı hani! Derginin orta sayfasını açtı, yabancı bir isim gördü. Sayfayı hemen kapadı. Etrafta dayanacak bir yer aradı, yoktu. Yerden binlerce metre yükseklikte kurulmuş bir ipin üstünde yalnız başına yürüyormuş gibi hissetti kendini. Yeniden orta sayfayı açtı. Bütün isimleri bir bakışta gördü.

— Kötü bir haber mi? dedi tütüncü.

Elini cebine attı, para çıkarıp adama uzattı.

— Para verdiniz, dedi adam.

— Verdim mi? a evet verdim. Eyvallah.

Gelişi güzel yürüdü. Karşıdan karşıya geçerken bir otomobil zınk diye hemen yanında fren yaptı. Mehmet koşmaya başladı. Karşı kaldırıma geçtiği halde hâlâ koşuyordu. Küçük bir çocuğa çarptı. Çocuğun kitapları etrafa dağıldı.

— Dikkat etsene be ağabey! dedi çocuk.

Mehmet oğlana şöyle bir baktı, ne demek istediğini anlıyamamıştı. Çocuk kitaplarını toplarken hâlâ söyleniyordu. Mehmet Osmanbey'i, Harbiye'yi geçti. Taksim'e geldiği zaman kurgusu bitmiş bir oyuncak gibi duruverdi. Bir sigara yakmak için elini cebine atınca parmakları bir kâğıt yığınına deydi. Dergiyi cebinden çıkarıp düzeltti. Orta sayfayı açıp tekrar okudu. Bitirince hemen yanıbaşındaki bir çöp kutusuna bıraktı.

Sonra yürümeye başladı.

Kaç saat yürümüş, nerelerden geçmiş, neler düşünmüştü hatırlamıyordu şimdi. Kendini tekrar Beyoğlu'nun arka sokaklarında bulduğunda saat dokuza yaklaştığına göre on iki saatten fazla bir zamandır sokaklardaydı. Bir yaz gecesi kadar sakin ve güzel bir geceydi. Gökte insanlarla alay

edercesine göz kırpan küçük, muzip yıldızlar vardı. Genç çocuk bir Şişli otobüsüne atladı. Osmanbey de otobüsten indi, eve doğru yürüdü. Kapıyı kendi anahtarı ile açtı. Kimseler yoktu evde. İçinde bir rahatlık hissetti. Odasına girdi, odanın penceresi apartmanlar arasında kalan daracık, kasvetli bir avluya bakardı. Bir boğulma hissiyle pencereyi açtı. Apartmanların, gecenin içinde lâcivertler giymiş, esrarengiz rahibeler gibi yükselen siluetlerini gördü.

— Boğuluyorum, diye mırıldandı kendi kendine. Boğuluyorum, diye yüksek sesle tekrar etti.

Kendi sesini duyunca içini garip bir korku kapladı. Boğuluyordu. Bu sakin gece, bu oda, bu apartmanlar boğuyordu onu.

Birşeyler kırmak, olanca gücüyle haykırmak, etrafındaki her şeyi yerle bir etmek arzusuna kapıldı.

Önce masanın üzerinden bir kitap alıp yere attı. Sonra bir bardak, bir tabla, pek sevdiği ufak bir vazoyu fırlattı. Odadaki her şeyi kırdıktan sonra rahat edeceğini zannediyordu. Masanın üstünde duran bir defter gözüne ilişti. Hırsla bu defteri yırttı. Yırttıktan sonra bu defterin içine birkaç şiir yazdığını hatırladı. Kafasında adetâ bir ışık yandı. Bir taraftan da çekmeceleri açıyor, masanın gözlerini karıştırıyor, kitap raflarında birşeyler arıyordu. Ara sıra eline geçen bir defteri veya üstü yazılarla dolu bir kâğıdı odanın ortasına fırlatıyordu. Beş dakika sonra halının üstünde bir kâğıt ve defter yığını meydana geldi.

Mehmet, camla kaplı yazıhanenin üstünde ne bulduysa yere attı, kâğıtları camın üstüne taşıdı, sonra cebinden kibriti çıkardı, bir kibrit yaktı. Defterlerden birini parmaklarının ucuyla tuttu, kibriti kâğıda yaklaştırdı. Defter alev aldı. Sayfalar, önce sarardılar, sonra kıvranmaya başladılar. Mehmet alevleri seyrediyordu. Bütün kâğıtları birer birer yaktı. Odanın içinde dokunulunca hemen kül haline gelen siyah kâğıt parçacıkları uçuşmaya başladılar.

Bütün inandığım şeyler kül oluyor, diye düşündü Mehmet.

— Artık bir satır bile yazmıyacağım, diye mırıldandı. Bunca yıldır inandığım şey sadece bir hayaldi demek. Bütün yazdıklarımı yaktım. Alevler kâğıtları nasıl sarıverdiler? İçimde güzel olan ne varsa yaktım. Sadece ümitsizlik ve kötülüğüm şimdi ben. Cehennem bu mudur acaba? Allahım, ne kadar yalnızım. Boğuluyorum.

Odasının dağınık, perişan haline baktı. Birden dayanılmaz bir ağlama ihtiyacı hissetti. Fakat gözlerinden bir damla yaş akmıyordu.

Pencereyi yavaşça kapadı. Perdeyi çekip elektriği söndürdü. Karanlık odayı sardı. Pencereden bir tek küçük yıldız görünüyordu sadece... Sönük, titrek, ufacık bir yıldız.

*

O gün Mehmet'e telefon etmeye cesaret edemedim. Fakat içim hiç de rahat değildi. Şu anda bana ihtiyacı var, bense hiç birşey yapamıyorum onun için, diye düşünüyordum.

Ertesi gün mektebin önünde otobüsten inince onun durakta beklediğini gördüm. Bir gecede insanın bu kadar değişebileceğine inanmazdım. Havanın çok güzel ve ılık olmasına rağmen titrediğimi hissettim. Bana doğru yürüdü, elleri ceplerindeydi, gözleri kızarmış, yüzü korkunç derecede sararmıştı. Bir an karşılıklı konuşmadan durduk. Etrafımızdan bir sürü talebe geçiyordu. Mektep yeni bir dedikoduyla çalkalanacaktı şimdi...

Nihayet ağzımı açtım.

— Aldırma, dedim.

Ne olursa olsun, şu anda ona biraz yardım edebilecek tek insan bendim.

— Aldırma, diye tekrarladım. Boş ver Mehmet. Biliyorum çok zor ama böyle lâzım.

— Ne demek istiyorsun? diye sordu.

— Ne demek istediğimi biliyorsun.

— Mektebe geç kalacaksın.

— Vız gelir mektep. Seni bu halde bırakamam. Hiç aynaya baktın mı sen? Kendini görsen korkardın.

— Ama ben iyiyim dedi. Bak ne kadar iyiyim.

— Ya gözlerin?

Gözlerini başka tarafa çevirip saklamaya çalıştı.

— Senin için yazmıştım o şiiri dedi. Kazanacağıma inanıyordum. Artık bir satır bile yazmıyacağım. Herşey bitti.

— Sana yardım etmeme müsaade eder misin Mehmet?

Kötü kötü güldü.

— Başkalarına yardım etmek ne kadar kolay gelir insana.

— Yanılıyorsun, bazan çok zordur.

— Ne istersen onu yap.

Önümüzden geçen boş bir taksiyi durdurdum.

— Levent'e dedim.

Önce Mehmet'i ittim, sonra kendim bindim.

— Beni nereye götürüyorsun? diye küçük bir çocuk gibi sordu.

— Biraz hava alalım, dedim.

— Deli misin sen? Bu saatte! Mektebin ne olacak? Biri görse!

— Vız gelir, şu anda önemli olan sensin.

— Geç kaldık Oya, kurtaramazsın beni artık.

— Kurtarmağa çalışacağım, dedim.

Yalan söylemem lâzımdı ona, inanmadığım şeylerden bahsetmem lâzımdı. Levent'e gelene kadar hiç konuşmadık. Göz ucuyla onu seyrediyordum. Başım arkaya yaslamış, ellerini göğsünde kavuşturmuştu. Yalnızlığını azaltamıyacağımı, sadece kendi kendimi kandırdığımı biliyordum. Her seferinde böyle olacaktı.

Onlara ellerimi uzatacak, yalnızlıklarını azaltmak için

çırpınacak, her seferinde biraz daha ümitsiz, biraz daha kırılmış olarak gerileyecektim.

Levent'te otomobil'den indik. Onu Arnavutköy sırtlarına götürdüm. Pek kolay unutamıyacağım kadar güzel bir sabahtı.

Boğaz'ın suları ayaklarımızın altında pırıl pırıl uzanıyordu. Çimenler, henüz nemliydiler, papatyalar gece kapadıkları yapraklarını açmaya uğraşıyorlardı. Herşey bu kadar güzelken biz nasıl bedbaht olabilirdik.

Ceketimi çıkarıp yere yaydım. Yanyana oturduk. Benim bu saatte matamatik dersinde bulunmam lâzımdı. Birden hür olduğumu hissettim. Garip bir mutluluk doldurdu içimi. Sabahın serinliğiyle ürperdim.

— Üşüyorsun, dedi.

Ceketini çıkarıp omuzuma koydu.

— Yanımda olman hoş birşey dedi. Bir dost, bir arkadaş gibi yanımdasın şimdi.

— İnan bana böylesi daha iyi. Sana yardım etmek istiyorum.

— Demin de söyledim, çok geç artık.

— Kararın nedir?

— İnsanın bir kararı olabilmesi için hayata inanması lâzımdır. Karar verirken hayatla karşı karşıya gelir insan.

— Bak, dedim.

Denizi, gökyüzünü, yeşil çamları gösterdim ona.

Uzaklara baktı.

— Güzel, dedi. Herşey, her yer insanı çıldırtacak kadar güzel.

Birden ağlamağa başladı.

Başını göğsüme dayadım. Koskoca bir boşluk vardı içimde.

Bir türlü yatışmayan inatçı saçlarını okşadım.

— Şiirlerim güzeldi, diye hıçkırdı. Senden bahsetmiştim bir çoğunda. Güzelliğinden; kaşından gözünden değil de yalnızlığından, hüznünden, inançsızlığından bahsetmiştim.

— Ben de o şiirleri seviyordum Mehmet.

— Artık bir tek satır bile yazmıyacağım, artık herşey değişti. Eskiden bir çocuktum. İnançlarım, ümitlerim vardı. Ama şimdi, bir daha hiçbir zaman çocukluğuma dönmiyeceğimi biliyorum. Artık hayatımı sürükliyeceğim. Eskiye dönebileceğimi mi zannediyorsun? Bunca ümitten sonra gökten düşmüş bir Tanrıya benzerdim.

Başını avuçları içine almış, denize bakarak konuşuyordu. Birkaç dakika sustu, nihayet:

— Farzet ki büyük bir şair oldum, aradığımı bulabilecek miyim? Ürperdiğimi hissettim.

— Söyle, dedi. Söyle meşhur bir şair olsaydım ne değişecekti? Niye susuyorsun Oya? Demin inanmadığın nasihatler veriyordun bana.

— Hiçbir şey değişmiyecekti Mehmet.

— Benim yerimde olsaydın ne yapardın? Teselli istemiyorum.

— Giderdim, dedim.

— Nereye doğru? Ne aramak için?

— Bir zamanlar Paris'i düşünürdük hatırlıyor musun? "Sen" boylarında bana şiirler okuyacaktın. Sabahlara kadar hür ve mesut dolaşacaktık sokaklarda. Unuttun mu Mehmet?

— Unutmadım diye fısıldadı.

—Paris'i bir adanmış toprak gibi düşünmüştük. Mutluluğu orada bulacağımıza inanmıştık. Belki de doğruydu düşündüklerimiz.

— Her şeye yeniden başlamaktan korkuyorum. Ölmekten de korkuyorum.

— O halde yaşamaya çalış Mehmet. Bırak ölüm kendiliğinden gelsin.

— Hayatımı düşünüyorum Oya, bilhassa son üç yılı... Bundan sonra da yıllar böyle geçerse felâket.

— Niye geleceği düşünüyorsun? Lüzumsuz bir şey bu. Geçmişe de boş ver, bu anı yaşa. Bütün hazları, bütün geçi-

ci zevkleri, bütün hüznüyle sadece içinde bulunduğun anı düşün.Hattâ bunu bile düşünme .

— Yapayalnız kalacağım oralarda.

— Burada da yalnız değil misin?

— Evet, her yerde, her zaman.

— Gidecek misin?

— Başka yapacak bir şey yok galiba. Bir şey öğrendim Oya. Hayat ciddiye alınmaya değmez.

Güneş epeyce yükselmişti. Papatyalar iyice açılmışlardı artık. Ceketini geri verdim.

— Sana teşekkür etmem lâzım, dedi.

— Bir şey yapabildim mi Mehmet?

— Evet, galiba.

Ceketimi yerden kaldırdım. Otların kokusu sinmişti ceketime. Mehmet denizi seyrediyordu.

— Bir daha buraları senelerce görmiyeceğim, dedi.

Boğaz sırtlarında hiç bir bahar sabahı bu kadar güzel olmamıştı her halde. Biz de kendimizden, artık ebediyen yıkılan çocukça ümitlerimizden, çaresiz yalnızlığımızdan, hüznümüzden bir şeyler veriyorduk oraya. Mehmet gittikten sonra bir daha buralara uğramıyacağımı biliyordum.

— Şimdi artık anlıyorum, dedi. Yarışmayı kazanmasaydım da aradığımı bulmuş gibi hissetmiyecektim kendimi. Aradığım bu değildi. Ne olduğunu da bilmiyorum. Bunu aramaya gideceğim.

Arkamıza bakmadan yürüdük. Bastığımız yerlerde papatyalar ve zerrenler boyunlarını büküyorlardı ama biz geçip gittikten sonra tekrar taptaze ve hayat dolu güneşe doğru uzanacaklarını biliyorduk. Onlar bize benzemiyorlardı.

★

Mehmet gitti.. Korkularını, endişelerini, ümitsizliğini de beraber götürdü.

Son olarak bir akşam üstü görüştük. Yine eskisi gibi mektebin kapısına gelmişti.

— Öbür gün gidiyorum, dedi. Marsilya'ya kadar vapur biletimi aldım.

— Demek nihayet iş ciddileşti, haydi hayırlısı.

— Hayrını şerrini bilmem, gidiyorum işte.

— Göreceksin Mehmet en iyisi bu senin için.

— Çok zor, ne kadar zor olduğunu anlıyamazsın.

— Anlıyorum.

— Değer mi? diye düşünüyorum bazan. Bu bomboş dünya için değer mi?

— Önemli olan yaşamaktır Mehmet.

— Artık bizimkilere gittiğimi sen söylersin. Hiçbirini görmek istemiyorum. Pek çok şeyler hatırlatıyorlar bana.

— Ben onlara söylerim. Vapurun kaçta kalkacak öbür gün?

— Geçirmeye gelme sakın.

— Neden?

— İstemiyorum.

— Peki, nasıl istersen.

— Seni Paris'te bekliyeceğim, geleceğinden eminim. Senin de bütün ümidin orada, değil mi?

— Ümit mi? Hiç bir yerde ümidim yok, sadece bir avunma ihtiyacı diyebilirsin.

— Gözlerinde, ışıklı caddelerin hayali var. Buralardan kaçacaksın bir gün, önce adanmış toprağımıza uğrayacaksın.

— Yola çıkanların hepsi adanmış toprağa erişemediler, dedim.

— Sen erişeceksin.

Farkına varmadan Taksim'e kadar gelmiştik.

— Ayrılıyor muyuz burada? diye sordu.

— İstiyorsan biraz daha yürüyebiliriz.

Beyoğlu'nun, bir zamanlar pek çok sevdiğim kalabalığına karıştık. Artık bu kalabalık bile sarmıyordu beni.

— Ne düşünüyorsun? diye sordu.

— Seni, dedim.

— Neyimi düşünüyorsun benim?

— Bir daha uzun müddet görüşemiyeceğimizi. Bir kış içinde hepimiz bir tarafa dağıldık.

— Öyle oldu, önce Metin aramızdan ayrıldı, seni seviyormuş da ondan diyorlar, doğru mu bilmem.

— Doğru, dedim.

— Çocuğu çarpıtma yazık. Seni sevmek kötü bir şeydir.

Güldü.

— Tecrübeyle sabit, diye ilâve etti.

— Haklısın, dedim. Beni sevmek kötü bir şey olsa gerek. İnsanı inançsızlığa boşluğa sürüklüyorum belki de.

— Gerçeği gösteriyorsun sadece. Metin bizlere benzemez, onu değiştiremezsin, kuvvetlidir o.

— Değiştirmek istediğimi mi zannediyorsun?

— Biliyorum, elinde değil.

Kendimizi tünelde bulduk.

— Artık ayrılıyoruz, dedi.

Bilmem neden o an öylesine derin bir boşluk, öylesine büyük bir yalnızlık hissettim ki ağlayacak gibi oldum. Ayrılacağım kimse sadece Mehmet değildi.

O giderken hayatımın bir parçasını da beraber götürüyordu. Kim bilir bir daha ne zaman, nerede, nasıl görecektik birbirimizi? Belki de son defa olarak görüşüyorduk ama apaçık bir gerçek vardı. Bir dahaki görüşmemizde ne o eski Mehmet, ne de ben eski Oya olacaktık. Görünmez bir duvar bizi eski günlerden ayıracaktı.

— Seni bekliyeceğim, dedi.

Elimi uzattım.

— Avuçların yine sıcacık, dedi.

Son vedâ kelimesini söylemiyordu bir türlü.

— Bu kadar zor olacağını tahmin etmemiştim, diye fısıldadı. Şişli otobüsü geldi. Otobüse en son ben yetiştim.

Arka sahanlıkta durup ona el salladım. Sonra otobüs hareket etti.

Boğuluyordum, içimdeki boşluk ve yalnızlık boğuyordu beni. Arrideverçi, Sayanora, Elvedâ, Adieu... Bütün bildiğim vedâ kelimelerini tekrarladım kendi kendime.

★

Ertesi gün, akşam üstü Babıâlide bir kitap aramak bahanesiyle İstanbul tarafına indim. Belki de Mehmet'in gideceği gemiyi görebilirim, diye düşünüyordum. Tophane'den geçerken rıhtıma baktım, eski köhne birkaç şilep vardı sadece. Yalnızlık ve hüzün çöktü içime. Mehmet çoktan gitmiş olmalıydı. Bir daha beni mektebin kapısında beklemeye gelemiyeceğini düşündüm. Ne fena şeydi, bu alışkanlık.

Rıhtım bomboş ve terkedilmiş göründü gözüme.

Eve dönünce odama girip kapıyı kilitledim. Bir sigara yaktım. Sıkıntıya iyi geliyordu.

Pikaba, hepsi birer anı olan plâkları koydum ve saatlerce dinledim.

Belki de bütün bir kıştan bana kalan tek şey bu şarkılardı.

★

Metin sık sık düşünürdü Oya'yı. Geceleri yatağına yattığı zamanlar Oya'nın hayali gelip yanı başına uzanıverirdi. Bu hayali kovmak için çabalamak boşunaydı. Zaten gerçekten kovmak istemezdi hiç bir zaman. Kolunu uzatır, ellerini yastığın, çarşafın üzerinde gezdirirdi.

Bir gün böyle yanımda yatabilir, diye düşünürdü. Bir gün elimi uzatınca onun ince vücudunu, etinin tatlı sıcaklığını, yumuşak saçlarını hissedebilirim.

Kendinden utanırdı önceleri. Sonra insanın gerçekten

sevdiği bir kadını arzulaması kadar tabiî, güzel ve kutsal şey olamıyacağını düşünürdü.

— Onu seviyorum, arzuluyorum, diye tekrar ederdi kendi kendine. Bütün erkeklik gücümü hissediyorum bu arzuda.

İlk zamanlar unuturum zannetmiştim. Hattâ âşk zannettiği hissin çocukça bir heves olmasından şüphe etmişti. Sonra unutamadığını, henüz unutamıyacağını anladı. Oya kafasının içindeydi, onu söküp atamazdı oradan. Güzel bir kız değildi, hiç bir şeye inanmıyordu, yine de seviyordu Metin onu.

Neden? diye soruyordu bazan kendi kendine.

Neden mi? Oya olduğu için, önemli sayılan şeylerle alay edip sonra başını avuçları arasına alarak düşüncelere daldığı için saatlerce sessiz ve mahzun Beethoven'in senfonilerini dinlediği için. Belki de hayata kafa tutarken, yaşamaya çalışırken, çocukça gururuna rağmen bu derece zayıf ve mahzun olduğu için.

Ve Metin, Oya'nın kendisinin olacağı günü bekliyordu. Bir gün genç kızın son ümit olarak kendisine koşacağına inanıyordu. Onu ben kurtaracağım, ona inanmayı ben öğreteceğim, ben onu aşkın varlığına inandıracağım, diye düşünüyordu.

Bu kriz geçecekti, onlar kurtulacaklardı, insanların ümitsizlik, endişe, sıkıntı içinde çırpındıkları bir devirde onun aşkı ikisini de kurtaracaktı.

★

O günlerde pasaport işinin olmadığını, Paris'e gidemiyeceğimi haber verdiler. Bunca ümitten sonra açık kalan tek kapı da kapanmıştı. Gidemiyordum, kurtulamıyordum. Gitmek ümidi, karanlık ve soğuk bir gecede ormanda yolunu kaybeden bir insanın, pencerelerinden ışık sızan, bacasından duman tüten bir kulübeye raslaması kadar güzeldi.

Pasaport, döviz, gibi kelimelerin, bir insanın mutluluğunu yanında ne önemi olabilirdi ki. Hürriyetimin bir kâğıt parçasındaki imzaya bağlı olmasına dayanamıyordum.

Gecenin ilerlemiş saatlerinde pikaba Sonat Pathetique'i koyardım. Yatağıma uzanıp bir sigara yakar, elime de bir şiir kitabı alırdım. Gece lâmbası kırmızı bir ışık verirdi ve galiba ağlardım da. Mutluluk nedir? diye sorsalar o dakikaları anlatırım. Benim mutluluğum buydu.

Müzik, şiir ve sigara dumanlarından içime çöken hüzün birleşip bir bütün olurlardı. Ümitsizliğimi ve hüznümü bir yirminci yüzyıl çocuğunun on yedi yaş kadehinden yudum yudum, bütün tadını çıkararak içerdim. Böyle zamanlarda önüne geçilmez, dayanılmaz bir arzu doldururdu içimi. Hiç utanç duymadan, kendi kendimi aldatmağa çalışmadan, bir erkeğe ihtiyacım var, diye düşünürdüm. Beni yeniden yaratacak, bana kendi gücümü öğretecek bir erkeğe ihtiyacım var.

Geleceğin vaadettiği hazların ümidiyle sevgi ve gururla okşardım vücudumu. Beethoven çalardı pikapta, kitabı elimden bırakıp lâmbayı söndürürdüm. Bütün pasaport ve döviz işlerine, insanın özgürlüğünü sınırlayan bütün kanunlara son bir lânet okuyup, yüzümü yastıklara gömer, uykunun, can sıkıntısı, pişmanlık ve yalnızlığın girmediği ülkesine doğru yol alırdım.

★

Nihayet Engin telefon etti. O kadar uzun zamandır konuşamamıştık ki birden sesini tanıyamadım.

— Tanımamakta haklısın, dedi. Ben Engin.
— Aman, sen daha ölmedin mi?
— Sitem etme ne olur.
— Ne haber?
— Pek çok şey var, seni muhakkak görmeliyim. Yarın

parti veriyorum, gelir misin? Müthiş bir parti olacak, kırk kişiden fazla dâvetli var.

— Uf çok kalabalık, ben sıkılırım.

— Kalabalıktan sana ne? Muhakkak gelmelisin.

— Mademki istiyorsun gelirim Engin.

— Çok teşekkür ederim, bekliyorum.

★

Ertesi gün, günlerden Cumartesiydi. Mektepten gelip çabucak hazırlandım. Evden çıkarken annem nereye gittiğimi sordu.

— Bir arkadaşımın partisine, dedim.

— Bu arkadaşlardan da bıktım. Pek merak ediyorum doğrusu şu arkadaşlarını. Hem de böyle cumartesi günü çekip gitmen hiç de hoşuma gitmiyor.

— Hoşuna götürtmeğe çalış. Bu böyle işte. Senin etekkerinin dibinde oturacak bir kız değilim ben.

— Kendin bilirsin.

— Tabiîki kendim bilirim. Hayatım bana ait.

Kapıyı çekip çıktım. Yine annemi üzmüştüm, arkamdan söylenip duruyordu.

★

Kapıyı Engin açtı.

— En aceleci benmişim, dedim.

— Erken geldiğine iyi ettin.

— Yoksa iş mi göstereceksin bana?

— Öyle bir şey.

Ön taraftaki salona geçtik.

— Bir buçuk ay oluyor görüşmeyeli, dedi.

— Evet.

— Özledim seni.

— İltifat mı?

— Hayır, itiraf diyebilirsin.

— Neye hiç uğramadın?

— Uzun mesele.

— Zayıflamışsın, içiyor musun hâlâ?

— İçmiyeyim de ne halt edeyim?

— Engin, nutuk vermek gibi olmasın ama sen daha az içsen iyi olacak. Çok zayıflamışsın.

— Birkaç gün sonra artık içmiyeceğim.

— Bakıyorum iyi niyetlerin var.

— Evet, adam olucam ama sen görmiyeceksin.

— Artık bu lâfları bıraksak Engin. Asıl konuya geçmekten ikimiz de korkuyoruz yine.

— Asıl konu mu?

— Bana anlatmak istediğin şeyler vardı hani?

— Evet Oya, sana anlatmak istediğim şeyler var, sen beni her zaman anladın zaten. Bu sefer de anlıyabilecek misin?

— Anlamaya çalışırım Engin.

Başını iki tarafa salladı, saçları yine alnına düştü. Sigara paketini çıkarıp uzattı. Bir sigara aldım. Kendi de bir tane yaktı.

— Gidiyorum Oya, dedi.

Yine mi bu gitmek, bu uzaklaşmak arzusu?

Birden ona kızdım. Belki de kıskanıyordum onu.

— Neden kaçacaksın? diye sordum.

— Kendimden.

—Sen de bunun mümkün olmadığını biliyorsun.

— Korkuyorum, dedi. Öylesine anlamsız, öylesine küçük hissediyorum ki kendimi. Bir hiç olmadığımı nasıl ispat edebilirsin?

— Öyle bir iddiam yok zaten.

— Ah Oya, her şey bir hayâl bile olsa her hayâl bir gerçeğe dayanmaz mı? Korkuyorum, kendimden korkuyorum. Öylesine kötülük doluyum ki.

— Ve öylesine iyisin ki, dedim.

— İnsanlardan nefret ediyorum, diye devam etti. Yine de insanlardan vazgeçemem. Allaha isyan ederken de korkuyorum. Sonra bu çaresiz yalnızlık korkutuyor beni. Bir kadeh içkide bulduğum dünya ise pek küçük, pek dar, pek çabuk geçiyor. Sonra kimse de yardım edemez bana çünkü herkes kendi derdiyle meşgûl.

Kapı çalındı.

—Geldiler, dedi. Birkaç saat bütün bu saçmalıkları düşünmeden yaşıyabileceğiz. İnsan böyle iki kişiyken konuşabiliyor bu konuları ancak. Üçümüz beşimiz bir araya gelince işi sululuğa vuruyoruz.

Kapıyı açmak için kalktı.

★

Partinin dedikodusu günlerce devam etti. Sonradan, o gün orada bulunanlar, her önlerine gelene, hiçbir şeyi yoktu o gün, boyuna Oya'yla dansetti, parti de çok eğlenceli çok güzel oldu, şaşılacak şey doğrusu, bir türlü inanamıyorum, diye anlattılar.

Gerçekten de Engin'in o son partisi şâhâne oldu. Akademili bir arkadaşı evi sırf bu parti için dekora etmiş, sadece mum ışığıyla aydınlanan karanlık köşeler, insanın üzerinde rahatça oturabileceği yer minderleri hazırlanmıştı. Her çeşit içki vardı ve herkes istediği gibi eğleniyordu.

Engin'le önce bizim valsimizi yaptık: Domani.

Bana sıkıca sarılmıştı. İçimde mutlulukla karışık bir hüzün vardı. Neden bilmem, ara sıra gözlerim doluyordu.

— Neyin var? diye sordu. Ağlıyacak gibisin.

— Doğru, ağlamak istiyorum ama neden olduğunu bilmiyorum.

Beni kolları arasında daha çok sıktı. İçimde yine acayip bir sıcaklık hissettim. Başımı onun göğsüne dayadım.

— Seninle son defa olarak Domani'yi yapıyoruz, dedi.

— Söyleme böyle, bir daha hiç görüşemiyecekmişiz gibi konuşuyorsun.

— Belki de görüşemiyeceğiz Oya.

Başımı kaldırıp yüzüne baktım. Gülümsemeye çalışıyordu. Elini saçlarıma götürdü. Başımı göğsüne yasladım.

— İçinde bulunduğumuz anı düşün, dedi.

— Korkunç bir şey bu Engin, bak ne kadar çabuk geçiyor zaman. Zamanı durdurabilmek isterdim.

— Domani'yi unutmayacaksın değil mi Oya?

— Nasıl unuturum?

— Senden birşey istesem yapar mısın?

— Tabiî.

— Bir daha bu valsi kimseyle yapma. Bu, bizim valsimiz. Pek mi romantik buluyorsun beni? Sersemce bir romantizm değil mi?

— Seni anlıyorum, istediğini yapacağım Engin.

— Hep zor şeyler istiyorum senden. Daha da zor şeyler isteyeceğim belki de.

— Ne zaman gidiyorsun?

— Pek yakında. Şimdi bunu düşünme. Eğlenmeye bakalım. Bak herkes nasıl eğleniyor.

Yüzünü saçlarının arasına gömdü.

★

Engin, yüzü genç kızın yumuşak saçları arasına gömülü olarak düşündü. Ona bir yere gideceğini söylediği zaman, bu yerin neresi olduğundan bahsetmemişti. Yıllardır beyninde dönüp duran, fakat bir türlü karanlıklardan kurtulamamış bir düşünce vardı. Sonra bir gün, bu düşünce, birden aydınlanıverdi. Engin, onu bütün güzelliği ve bütün korkunçluğu içinde gördü. Yıllardır farkına bile varmadan neye doğru gittiğini anladı. Önce korktu, sonra yavaş yavaş alıştı bu fikre. Oya, sorduğu zaman söyliyememişti bir türlü nereye gideceğini. Belki de genç kız anlamıştı, gözle-

rindeki ölüm düşüncesini okumuştu belki de. Birkaç gün evvel, gece saat dokuza doğru, evden çıkmıştı.

Hayatında ilk defa olarak ne yapacağını, adımlarını ne için, nereye doğru attığını biliyordu. Önüne gelen ilk duraktan, bir Tünel otobüsüne bindi. Boş bir yer bulup oturdu. Arkasında iki kadın konuşuyordu. Kadınlardan birinin kucağında, küçük bir çocuk vardı. Engin, onların konuşmalarını, sanki tiyatrodaymış gibi dinliyordu.

— Sizin kaç tane? diye sordu, kadının biri.

— Bu bir, bir de bundan birazıcık kabası var.

— Benim de iki tane, biri yedi, biri sekiz yaşında. İkisi de kız. Bakım evindeler. Bugün ziyaret günüydü de oradan geliyorum. Gözlerim neden mi kızarmış?? Biraz ağladım da ondan. Gittim baktım ikisi de ağlıyorlar. Oyuncak kavgası etmişler meğerse. Ana yüreği bu. Ben de başladım ağlamaya.

— Benim de büyük kız, hani sanatorom mu ne diyorlar, işte orada. Yok hasta değil tabiî, biraz zayıf, evde yemiyor, mızmızlık ediyor. Hasta değil bir şeyciği yok. Yakında eve gelecek.

Tabiî hasta değil diye düşündü Engin. Ölmeyecek yaşayacak, yaşaması lâzım, ölmek istemiyor.

Bu yaşama arzusunda ne büyük, ne anlaşılmaz, ne utandırıcı bir şey vardı. Kendinden nefret etti. Sanatoryumlarda insan ölümle pençeleşip yaşamak için çırpınırlarken o ölümü düşünüyordu.

Hafiften bir yağmur başlamıştı. Taksim'e otobüsten inip bir sigara yakmış, ceketinin yakasını kaldırarak, Beyoğlu'na doğru yürümüştü. O zaman Oya'nın varlığını arzulamıştı. Yağmur birden hızlanıp sigarasını söndürmüş, etrafındaki insanlar yağmurdan kaçmak için hızlı hızlı yürümeğe başlamışlardı. Oysaki Engin iliklerine kadar ıslanmak istiyordu. Yağmurda, elleri ceplerinde, ıslık çalarak son dolaşması olacaktı bu. biliyordu. Halbuki yaşıyabilirim. diye düşündü. Her şey benim elimde, hürüm ve ölümü se-

çiyorum. O anda ölmek istemiyordu. Ebediyen böyle yağmur altında yürümek mümkün olsa. Beyni yine karıncalanmaya başlamıştı. Önüne ilk çıkan karanlık bir sokağa saptı. Yanı başında bir adam belirdi.

— İçki bulabileceğim bir yer var mı yakınlarda? diye sordu. Engin.

— Tam yerindesin. Şu kapıdan gir. Şu sesler gelen ev canım. Dikkat et ama. Seni alimallah yoluk kazlara çevirirler.

Engin adamın gösterdiği kapıdan girdi. İri yarı bir garson karşıladı onu.

— Aşağı mı ineceksiniz? dedi.

— Evet.

— Böyle gelin.

İki üç merdiven indiler. Hafif bir sigara dumaniyle kaplanmış, kalabalık bir salondu burası. Rakı, nefes ve sefalet kokuyordu. Feci denecek kadar kötü bir caz Türkçe tangolar çalıyordu.

Dekolte tuvaletli, boyalı çirkin kadınlar, sarhoş erkeklere sarılmış dansediyorlardı. Öteki masada esmer, şişman bir adam kıllı elini, dizlerine oturttuğu bir kadının göğsüne daldırmağa çalışıyordu. Engin hafif bir mide bulantısı hissetti. Onu kapıdan karşılamış olan da yanından kayboluvermişti. Çocuk bir an ne yapacağını bilmeden olduğu yerde durdu. Kırmızı tuvaletli, esmer bir kadın yaklaştı yanına.

— Buyurun, dedi. Sizinle meşgul olmama müsaade eder misiniz? Bakın şurada boş bir masa var.

Kadını takip etti. Kadın yürürken dolgun kalçalariyle bir yarım daire çiziyor, omuzlarını sallıyordu. Tuvaleti beline kadar açıktı. Koyu renk saçları omuzlarına dökülüyordu.

Masaya oturdular.

Engin kadının yüzünü incelemeye başladı. Çirkin de-

ğildi. Hattâ alt dudağındaki yarık olmasa güzel bile sayılabilirdi.

— Zavallı bir halin var, dedi. Nihayet ıslanmışsın da. Dertlisin. Ne içersen söyle de ısmarlıyayım.

— Ne içersen ısmarla.

Kadın garsonu çağırdı, talimat verdi. Sonra yine Engin'e döndü.

— Benim adım...

— Söyleme, dedi genç çocuk. Adını öğrenmek istemiyorum. Buraya nasıl düştüğünü anlatmana da lüzum yok.

— Nasıl istersen. Dansetmek ister misin?

— Hayır.

— Senin için ne yapabilirim?.

— Birşey yapabileceğini zannetmiyorum. Ama dur, dinliyebilir misin anlatacaklarımı? Anlamasan da zararı yok. Meselâ benim öleceğimi bilseydin nasıl hareket ederdin bana karşı?

— Her istediğini yapardım.

—Bana bak nar çiçeği. Sana nar çiçeği desem kızmazsın değil mi? Ben yakında öleceğim. Bunu senden başka kimse bilmiyor. Şimdi beni eğlendirmeğe bak.

Caz bir göbek havasına başladı. Garson, kadının ısmarladığı içkileri getirdi. Engin bir yudum aldı. Kötü bir içkiydi. Yine de sesini çıkarmadı.

— Kaç yaşındasın? diye sordu kadın.

— Bin yaşındayım.

— On dokuz yirmisin ancak. Ölmek için çok gençsin henüz. Ölecek ne var be?

— İyi kızsın sen nar çiçeği. Demek ki ölmek için çok genç olduğumu düşünüyorsun? Doğru gencim. Hattâ henüz çocuk sayılırım. Aldırma be narçiçeği, yaşasam ne olacak sanki? Ne güzel saçların var senin. Güzel kızsın vallahi. Ne dersin, öbür dünyada da güzel kızlar var mıdır acaba?

— Ne bileyim ben, ölmeye niyetim yok daha. İçsene, kaderin olduğu gibi duruyor.

— Benim midem bulanıyor biraz. Sen aldırma bana, ne istiyorsan ısmarla.

Kadın yeniden garsonu çağırıp içki ısmarladı.

— Her zaman böyle cömert müşteri bulunmuyor, dedi.

— Her zaman az sonra ölecek bir insana raslanmaz da ondan.

— Bırak şu ölüm lâfını, öleceğin zaman düşünürsün bunu. Bak caz ne güzel tanbo çalıyor. Dans etmiyorsun ki.

— Mademki sen istiyorsun, edelim.

Kızın önünde tiyatrovari bir edayla eğildi. Cazın berbatlığına, etrafındaki insanların adiliğine kolları arasındaki kadının bir fahişe olmasına aldırdığı bile yoktu.

— Güzel dans ediyorsun, dedi. Kalantor birine benziyorsun sen. Baban zengin mi?

— Herkesin parasını dolandırır, babam.

— Hoşuma gidiyorsun. Mert oğlansın be. Vallahi öleceğini düşündükçe acıyorum. Ne acelen var yahu? Nasıl olsa öleceğiz, bir gün. Bir derdin mi var yoksa? Söylemez misin bana?

— Derdim mi? Var ya. Dur anlatayım sana. Sen bunları anlamazsın ama, olsun. Yalnızlık nedir bilir misin sen narçiçeği? Seni kollarımda tutarken bile yalnız olmak... Sonra hiçbir şeye inanmamak... Ben Allaha bile inanmam.

— Tövbe de, deli oğlan.

— Bırak da anlatayım. Canım anlatmak istiyor, seninle konuşmak hoşuma gidiyor, çünkü anlamıyorsun, bir duvar gibisin karşımda. Tanıdığım bir kız var.

— Ha anlıyorum şimdi.

— Yok anlamıyorsun. İşler senin bildiğin gibi değil. Ben aşka inanmam. Aşk maşk hepsi masal. O bahsettiğim kız var ya, işte o kız, yalnızlığımı azaltıyor.

Galiba sen haklısın be. Ben, o kızı seviyor muyum yoksa? Tuh Allah kahretsin. Resmen rezalet bu. Hani aşk yok, falan diyorum ya, aslında seviyorum galiba onu.

— Bir şey anlıyamıyorum.

— Zararı yok, sen dinle yeter. Bu iş senin eğlendirdiğin hacıağaların aşkına benzemez. O kız da aşka inanmaz ama, belki de bilmeden seviyordur beni. O halde samanlık seyran oldu gitti değil mi ya? Neden ölüyorsun desen haklısın.

Oturalım mı artık masamıza?

— İstiyorsan oturalım. Buraya iyi dans eden sık sık uğramaz. Hem sen hiç istifadeye de kalkmadın. İnsan ara sıra böylelerini de istiyor.

Masaya döndüler.

— Ne o, başın mı ağrıyor? diye sordu kadın. Şakaklarını tutuyorsun da.

— Evet, biraz ağrıyor.

— İstersen yukarı çıkalım, yukarıda odam var.

Engin'in vücudunu tuhaf bir ürperti dolaştı.

— Şimdiye kadar hiçbir kadınla kalmadın mı? diye sordu kız.

Genç çocuk cevap vermedi.

— Benimle yukarı gel, o halde. Daha bebekmişsin sen ayol.

Hesabı gördü, salonu geçtiler, merdivenleri çıktılar. Kadın koridorun sonundaki kapıyı açtı, elektriği yaktı.

Engin odayı tanmininden daha temiz buldu. Küçük bir odaydı burası. Pencerenin önünde geniş bir yatak vardı. Kadın karyolanın ayak ucuna ilişti.

— Tuvaletimin fermuarını çözsene, dedi.

Engin fermuarı çözdü. Kadının belden yukarısı çırıl çıplak meydana çıktı. Genç oğlan yine bir bulantı hissetti. Başını başka tarafa çevirdi.

Kadın tuvaletini üstünden sıyırıp yatağa giriverdi.

Engin elektriği söndürdü.

— Elektriği niye söndürdün? dedi kadın.

Cevap vermedi.

*

Yarım saat kadar sonra giyinirken, hâlâ bir ağlama ihtiyacı içinde kıvranıyordu. Kendinden ve bütün insanlardan iğrendi.

El yordamiyle giyindi. Elini cebine atıp cüzdanını çıkardı. Cüzdanındaki paranın yerinde yeller esiyordu.

Yatakta yatan kadına baktı. Boş cüzdanı yatağın üstüne fırlattı.

— Aldığın paraları içine koyarsın, dedi. Sonra odadan çıktı.

Yağmur durmadan yağıyordu, ama hava ılıktı. Hemen hemen hiç içki içmediği halde, sarhoş gibiydi. Kadınla yattığı zaman duyduğu hisleri düşünüyordu. Bir boşluğa düşer gibi olmuştu. Sonsuz bir uçuruma yuvarlanıyordu sanki. Kadının âlkol kokan sıcak neşesini halâ yüzünde hissediyordu. O ilk hayvani arzu birden sönüverince, yalnızlığını o zamana kadar hiç duymadığı şekilde hissetmişti. Çoğu zaman olduğu gibi kendi kendinden korkmuştu yine.

— Ölmek istemiyorum, demişti kadına. On dokuz yaşındayım ve ölmek istemiyorum, diye hıçkırmıştı.

— Seni öldüren yok ki.

— Var. Beni öldüren bir şey var. Yaşasam bile bir ölüden farkım olmayacak.

Başını kadının esmer göğüslerine dayayıp ağlamıştı. Şimdi her şey bittikten sonra garip bir yorgunluk ve serhoşluk hissediyordu. Saat gece yarısına yaklaşmıştı Yağmur dinmiş, ışıklar sokaktaki su birikintilerinin üzerinde ttireşiyorlardı. Ne yapacağını bilmeden kararsız bir halde kaldırımda durdu.

Yabancı oğlan işte o zaman geldi.

— Ateşiniz var mı, dedi. Hiç kibritim kalmamış da.

Engin arkasına döndü. Çocuk ciddi bir yüzle cevap bekliyordu.

Engin çakmağını çıkardı, yaktı. Çakmağın titrek sarı ışığında çocuğun yüzünü gördü. On sekiz yaşından fazla göstermiyordu. Mavi bir pantolon, deri bir ceket giymişti. Saçları kızıldı ve ışığın altında parlıyorlardı. Çakmağı söndürünce çocuğun yüzü yine yarı karanlıkta kaldı.

Başka bir zaman olsaydı Engin çeker giderdi. Artık ölecekti ya, her şeye hak buluyordu kendinde.

— Bir yere mi gidiyorsunuz? diye sordu.

— Nereye gitttğimi bilmiyorum, dedi çocuk. Ya siz?

— Ben de nereye gideceğimi bilmiyorum. Ama bir yerlere gitmem lâzım.

Beraber yürümeğe başladılar.

Birden Engin, bu çocuğu, bu yabancıyı seviverdiğini hissetti. Kaderleri birdi. Yalnızlıkları, hüzünleri, serserilikleri içinde öylesine benziyorlardı ki birbirlerine.

— Adınız nedir diye sordu çocuk.

— Adımı öğrenmeyin. Ben de sizinkini öğrenmek istemiyorum. Gelin bu gece beraber gezelim. İki eski dost gibi... Birbirimizin adını öğrenmeye ne lüzum var?

— Anlıyorum galiba.

— Gidebileceğimiz bir yer var mı? Birkaç kadeh içmek isterdim.

— Şuralarda, benim ara sıra uğradığım bir yer vardır.

Engin'in aklına hiç parası olmadığı geldi.

— Param yok benim, dedi. Daha evvel bir yere uğramıştım. Orada bütün paramı harcadım. Ama saatimin bileziği altındır. Bunu verebilirim.

Çocuk saate baktı.

— Yazık, dedi. Güzel bir saat. Size lâzım olur. Bende biraz para var. İkimize de yeter zannederim.

— O halde saatimi size veririm. Bana nasıl olsa lâzım olmayacak artık.

Çocuğun bahsettiği yere geldiler. Ufacık bir meyhaneydi burası. Fakir kılıklı iki üç adam sessizce içiyorlardı. Hüzün ve yalnızlık, etraflarında elle tutulur hale gelmişti adeta .

En köşedeki bir masaya oturdular. İçki ısmarladılar.

— Demin, saatin size bir daha lâzım olmıyacağını söylediniz, dedi çocuk. Neden...?

— Gideceğim yerde saat kullanılacağını zannetmiyorum da ondan.

Oğlan güldü.

— Zamanın durduğu bir yere mi gidiyorsunuz.

— Evet.

Çocuk bir gecelik arkadaşının yüzüne dikkatle baktı.

— Yüzün çok mahzun, dedi. Uzak yollardan geliyor gibisin. Küçük prens diye bir kitap okumuştum. Başka bir seyyareden gelen küçük bir oğlandan bahsedilir orada. Sonra bir gün küçük prens geldiği gibi sessiz ve anlaşılmaz bir şekilde ortadan kayboluverir. Bana küçük prensi hatırlatıyorsun.

— Güzel bir hikâye olmalı.

İçkiler geldi. Yudumlamaya başladılar.

Engin, içince daldığı sisli âlemi severdi. Serhoş olunca kendi varlığını hissetmez, başkalarının nasıl olup da kendini görebildiklerine şaşardı. Onun zavallı gerçeği bu içkide, bu serhoşluk, bu kendini unutuştaydı.

— Tuhaf bir halin var, diye devam etti yabancı oğlan. Yüzünde güzel ve korkunç bir şeyler görüyorum. Ölüm gibi...

Engin ürperdi. Ölüm onu böylesine sarmıştı demek.

— Yoksa gideceğin yer... dedi oğlan.

Sonra birden sustu.

— Biraz evvel ilk olarak bir kadınla yattım dedi En-

gin. Anlıyamıyacağını bildiğim için herşeyi ona anlattım. Yine de anlamadı. Sen anlıyorsun.

— Yüzünde okuduğum doğru mu?

— Evet.

— Ama neden?

— Sen hiç düşünmedin mi?

— Çok düşündüm.

— O halde "neden" diye sorma.

— Kendi kendime de "neden" diye sorarım.

— Allaha inanır mısın?

— Her zaman değil!

— Ya aşka!

— Aşk kurtarmaz insanı.

— İşte "neden" in cevabını kendin verdin.

İkisi de dirseklerini masanın üzerine dayamış başlarını avuçları içine almışlardı.

Meyhane boşalmıştı artık. Yalnızdılar. Köşede meyhaneci uyukluyordu.

İki genç çocuk, ümitsizliklerinin, delice kederlerinin, dünyanın sonsuz anlamsızlığının tadını çıkarıyorlardı. Birbirlerinin yalnızlıklarına küprü kurmaya çalışmıyorlardı bile. Onlar bunun imkânsız olduğunu çoktan öğrenmişlerdi.

Meyhaneci yerinden kalktı, iki çocuğu gördü.

— Beylerin işi bittiyse kapıyacaktım, dedi.

— Kalkıyoruz.

Adam önce lâmbalardan birini söndürdü. İkisi de birbirlerinin yüzünü yarı aydınlığa gömülmüş olarak gördüler. Yüzlerinden gölgeler gelip geçti.

— Beyler?...

— Kalkıyoruz.

Bütün ışıklar söndü. Dışarı çiktılar. Yağmur yeniden başlamıştı. Bir apartımanın kapısına sığındılar. Engin saatini çıkarıp, çocuğa verdi.

— Almam doğru olmaz, dedi çocuk.

— Almanı istiyorum. Bunu verecek başka kimsem yok. İnsanın bir hatıra verebileceği bir kimsesi olması ne demektir bilir misin?

— Çocuk, saati bir zaman avucunda tuttu.

— Ne tuhaf, dedi. İnsanın bir kaç saat içinde bir kimseyi bu kadar sevebileceğine inanmazdım.

Engin elini uzattı.

— Senden birşey istesem yapar mısın? Bazan buralardan geçerken beni hatırlayabilir misin?

— Geceleri buralardan geçerken, çok yalnız olduğum, ölümü düşündüğüm zamanlar hep seni hatırlıyacağım. İstesem de unutamam ki.

— Allaha ısmarladık, dedi Engin.

Arkasına bakmadan yürüdü gitti.

Çocuk bir müddet daha orada kaldı. Saati halâ avcunda sıkı sıkı tutuyordu. Engin'in gecenin içine karışmasını seyretti.

— Tuhaf bir oğlandı, diye mırıldandı. Onu unutamıyacağımı biliyorum. Tıpkı küçük prens gibi beklenmedik bir zamanda geldi, beni yapayalnız bırakarak gitti. Eee! Peki zırlamak da ne oluyor şimdi! Bir bu eksikti.

★

Müzik bitti, Engin yüzünü saçlarımın arasından çekti. Birbirimize sıkıca sarılmış olarak dansettiğimiz dakikalar boyunca onun benden çok uzaklarda olduğunu, düşüncelerine asla köprü kuramıyacağımı anlamıştım. Herkes çılgınca eğleniyordu, evin altı üstüne gelmişti. Karanlık köşelerde çiftler öpüşüyor, yerlerdeki minderlere çökmüş oğlanlar kızlar içki içiyorlardı. Krepon kağıdından süsler kopup yerlere düşmüş, mumlar erimiş, kâğıt fenerler yırtılmıştı. Karanlık ve tenha bir köşeye doğru yürüdüm. Bir koltuğa oturdum, iki üç kişinin dans davetini reddet-

tim. Orada ne kadar zaman kaldım bilmiyorum. Nihayet Engin yanıma geldi.

— Nerelerdeydin? diye sordu. Canın mı sıkıldı?

— Hayır can sıkıntısı değil, bir huzursuzluk var içimde. Artık gitsem ben Engin.

— Bu akşam kalmalısın Oya. Annene telefon et birşeyler söyle. Saat henüz yedi, ben bunları çabuk sepetlemenin çaresini bulurum. Seninle yalnız olarak konuşmam lâzım.

— Bilsen Engin, annemle aramız berbat durumda.

— Düşün ki bu son konuşmamız olacak Oya. Bir daha birbirimizi göremiyeceğiz. Şimdi ister git ister kal.

— Kalıyorum, dedim.

Anneme bir yalan kıvırmak için telefonun başına gittim.

Engin ne söyledi, ne yaptı bilmiyorum, saat sekizi geçerken ev boşalmıştı. Ben hâlâ o köşede oturuyordum. Yanımdaki sehpada duran mumlardan biri sönmüştü. Engin son davetli de gittikten sonra bütün ışıkları söndürdü. İçimi garip bir korku kaplamıştı. Titriyordum. Salonu, biten şeylerin hüznü sarmıştı. Bütün mumlar yarıya kadar erimiş bazıları tamamen sönmüştü. Titrek ve solgun ışıklar duvarlarda uzayan, genişleyen, büzülen garip şekiller çiziyorlardı. Bu dev gölgelerin arasında sihirli bir dünyaya düşmüş küçük bir kıza benziyordum. O zamana kadar duymadığım, sebepsiz bir korku sarmıştı benliğimi.

Engin sessizce yaklaşıp karşımda durdu. Yarı karanlıkta kalan yüzünü, daracık mavi pantolonunu, siyah kazağını hayal meyal görebiliyordum. Kollarını açtı, ona doğru koştum, kollarına atıldım. Hâlâ vücudumda Engin'in kuvvetli, hayat dolu kollarının tatlı eziciliğini hissediyorum.

— Gözlerime bak, dedi. ne görüyorsun gözlerimde?

Gözlerinde dünyanın bütün kederi, bütün hüznü ve yalnızlığı vardı. Sonra ölümü gördüm. Biliyorum inanmı-

yorsunuz, inanılacak şey değildi bu. Fakat ölüm onun gözlerindeydi.

— Korkuyorum, dedim. Korkuyorum Engin, ne oluyor anlatsana bana.

— Artık anlatmama lüzum yok, nasıl olsa gördün, anladın.

— Yanıldığımı, yanlış gördüğümü söyle.

Sustu. Şimdi her şey apaçıktı. Daha evvel nasıl tahmin edemediğime şaşıyorum. Yüzünü yüzüme yaklaştırdı. gözlerindeki o acayip pırıltılardan korkuyordum. Dudakları henüz yaşadığını isbat etmek istercesine sıcaktı. İçindeki bütün yaşama hırsı dudaklarında toplanmıştı. Dudaklarımdan ruhuma girmek istiyordu sanki. Ne olurdu vücut denen o lüzumsuz varlığı üstümüzden silkip atabilseydik. Şimdiye kadar sadece vücudun önemli olduğuna inanmıştık, şimdi ilk defa olarak şaşkınlık içinde yanıldığımızı anlıyorduk. O etten kemikten vücudun içinde titreyen, yanan gizli bir kuvvet, gerçek varlığımız vardı. O anda ikimiz da anladık ve şaşırdık. Bu öpüşte bambaşka bir şey vardı. Anlatılmaz derecede güzel bir sessizliğe gömülmüştük. İkimiz de bu an sadece bir kere yaşıyacağımızı biliyorduk. Ellerini saçlarımda, yüzümde, dudaklarımda dolaştırdı. Bir şeyler arıyordu.

Bense onun garip pırıltılı gözlerine bakıyordum. Hiç bir aşk cümlesi bu sessizlik dakikaları kadar güzel olamazdı. Ara sıra bir mumun titrek alevi onun yüzünü yalayıp geçiyor, sonra bu sevgili yüz yeniden karanlığa gömülüyordu. Hayatımda bir daha hiç bir kimseyle bu şekilde susmaya cesaret edemiyeceğimi biliyordum. Bu susuşta aşk vardı, inanmadığımız, korktuğumuz, inkâr ettiğimiz aşk... Küçücük hayatımız boyunca bir gerçek peşinde koşmuştuk. İşte o gerçek bu susuştaydı. Bir an sonra da elimizden kaçıverecekti. Bir daha da bulamıyacaktık onu çünkü bir daha hiç bir zaman bu şekilde susamıyacaktık. Ellerinin omuzlarımda gezindiğini hissediyor-

dum. Bir boşlukta düşer gibiydim. Sonra sessizliğimiz onu korkuttu.

— Hissettin mi Oya? diye sordu.

Gözlerimi açtım,

— Evet, dedim.

— İnanamıyorum, diye mırıldandı.

— Ben inanıyorum, dedim.

— Yoksa biz...

— Biz birbirimizi seviyoruz Engin.

— Biz birbirimizi seviyoruz, diye tekrarladı.

Şaşkınlık dolu bir sesle, ağzının içinde tekrar tekrar aynı kelimelesi söyledi.

— Hani inanmazdık biz? dedi. Aşk mı bu?

— Bilmiyorum, şimdiye kadar böyle bir his duymamıştım.

— Mesut musun Oya?

— Evet galiba en nihayet aradığımı buldum.

— Şimdi anlıyorum, dedi. Şimdi her şeyi apaçık görüyorum. Seni seviyorum Oya, neden bu kadar geç kaldık?

Yıllardır aşkı inkâr ettikten sonra, ölüme bu kadar yaklaşmışken sevdiğinin farkına varmak.

— Her şeye yeni baştan başlıyabiliriz, dedim.

— Yeni baştan başlamak mı? Ümitsizliğimize, yalnızlığımıza dönmek için mi?

— Şimdi herşey değişti Engin, birbirimizi seviyoruz.

— Bunun bir işe yarıyabileceğini mi zannediyorsun?

— Demin mesuttuk.

— Sadece bir an için. Bir şey öğrendim Oya, aşk vardır ama insanları kurtaramaz. Sana anlatmak istiyorum. Sen her zaman anlarsın.

Alnına düşmüş kumlar saçlarını kaldırdım. Elimi avucunun içine aldı.

— Bir ay kadar evvel bir gece sokakta dolaşıyordum. Kafamın içi karma karışıktı. Halbuki o gün ağzıma içki almamıştım. Köprünün üzerindeydim. Parmaklıklara da-

yanıp vapurları, denizi, iskeledeki insanları seyrettim. Etrafımda insanlar kaynaşıyordu; ara sıra konuştuklarının birkaç kelimesini işitebiliyordum. Hayatım, dedi biri, o sırada bir vapur düdük öttürdü, sonunu duyamadım. O zaman garip bir şey oldu. Bir an kafamın boşaldığını zannettim. Sonra herşey apaçık, apaydınlık göründü bana. Hayatım, dedim ve bu meseleyi o gece orada halletmem icabettiğini anladım. Bilmiyorum nasıl anlatayım. Anlatılmıca basit bir olay oluyor, halbuki fevkalâdeydi. İlk olarak kendi hayatımla iki ezelî rakip gibi karşı karşıyaydım. Böyle bir ânı insanın ancak bir defa yaşıyabileceğini biliyordum. O anda her şeyi halletmezsem bir daha bu fırsat elime geçmiyecekti.

Ben neyim? bir insan ne demektir? diye sordum kendi kendime. Ve sadece bir hayal olduğumu hissettim. Bütün kâinatı saran o çıldırtıcı esrarı düşün, bütün bunların ortasında ben nasıl bir gerçek olabilirdim? Üstünde durduğum köprünün, şu denizin şu mânasızca gelip giden gemilerin gerçek olduğunu kim ispat edebilirdi bana? Sonra içimdeki şeytanı düşündüm. Kendi kendimden korktum. Acaip, korkunç, güzel bir şeyler vardı içimde. Dünyalar yaratacak bir güce sahip olduğunu bilip de parmağını bile kıpırdatamamak... Anlıyabiliyor musun Oya?

— Evet.

— Ve birden anladım. Bir tek yol vardı önümde. Bütün kapılar bu yola açılıyordu. Yalnız bu yol beni içinden çıktığım boşluğa ulaştırabilirdi. Düşün Oya, ik defa hürdüm. Hayatım benim elimdeydi. Ölebilirdim, yaşıyabilirdim, istediğimi yapardım kimse karışamazdı. İntihar fikri ümitsizliğimden doğmamıştı. Artık dünyaya nê için geldiğimi biliyordum.

Sustu. O anda hiç bir kuvvetin onu bu yoldan döndürmiyeceğini döndürmemesi icap ettiğini anladım. O ölmek için doğmuştu, hayatının bundan başka bir anlamı olmamıştı zaten.

— Şimdi bir şeylerin değiştiğine inanmıyor musun? diye sordum.

— Değişen bir şey yok, aşkımız hayatın karşısında o kadar küçük, o kadar zayıf ki.

— Ama güzel, gerçek olamıyacak kadar güzel.

— Ölümün, ayrılığın eşiğinde doğdu da ondan. Her şeye yeni baştan başlamak, dedin demin. Bunu denesek bile yine şimdi bulunduğumuz noktaya geleceğiz, hem aşkı da kaybetmiş olarak.

— Anlıyorum galiba, benden istediğin bir şey var mı Engin? Elini vücudumda dolaştırdı.

— Vücudunu istemiyorum, dedi. Önemli olan bu değil, senden çok daha zor bir şey istiyeceğim.

Kendisiyle beraber gitmemi istediğini zannettim. O anda her şey öylesine kolaydı ki. Ölümün kapısından içeri yalnızlıktan kurtulmuş olarak Engin'le girmek bir teselli gibi geldi bana. Bundan daha güzel bir ölüm hayal edemezdim.

— Seninle beraber gelmemi istiyorsan gelirim Engin, dedim. Yüzünde bir mutluluk ışığı dolaştı.

— Daha zor bir şey diye fısıldadı. Senden seven bir insanın verebileceği en zor şeyi, senden yaşamanı istiyeceğim Oya.

O zamana kadar yaşamanın böylesine feci olabileceğini hiç düşünmemiştim. Her zaman onu hatırlıyarak, ölü-

ötesinde hiçlikten başka bir şey bulunmadığını, hayata isyan etmek istesem bile göklerin ve yerlerin bomboş olduğunu bilerek yaşamak..

— Neden yaşamamı istiyorsun? dedim. Yoksa bir ceza mı bu?

— Bir gün ölümden bahsederken belki de gerçek ölümün insanın herkes tarafından unutulması olduğunu söylemiştin hatırlıyor musun? Ölmek istemiyorum Oya. Eğer sen yaşarsan, beni hatırlarsan, gerçekten ölmüş olmıyacağım.

— Senin için yaşıyacağım Engin, dedim yavaşça. Hayatıma yeni bir yön, yeni bir anlam vereceğim.

— Şimdi mesudum, dedi. Ne tuhaf içimde hiç korku yok. Şimdiden sende yaşıyor gibiyim, artık yalnızlık duymuyorum.

Benim içimdeyse bir yalnızlık uçurumu vardı. Onun gözlerini görüyordum. Ölümün eşiğinde alabildiğine mutluydu. Kollarımı boynuna doladım. Gölgeler yine duvarlarda oynaşıyordu. Mum erimek üzereydi.

— Yaşaman beni kurtaracak, dedi. Beni son bir öpüşle öptü. Dudaklarının temasını hâlâ hissediyorum. Hiç bir öpüş bu teması silemez. İkimiz de bunun son olduğunu biliyorduk. Yarın yoktu bizim için, artık hiç bir zaman yarın olmıyacaktı.

— Başka biri beni sana unutturacak mı? diye hırsla sordu. sevdin mi beni?

— Eğer aşk insanın sevdiği kimse için yaşamayı bile göze almasıysa seni sevdim Engin.

— Böyle inançsız, böyle ümitsizken öyle güzelsin ki. Senin bu güzelliğini benden başka kimse bilmeyecek.

— Biliyorum, dedim. Beni kimse senin gördüğün gibi göremez, sen bana kendi gözlerimle baktın. Belki ilerde birçok kimseler vücuduma sahip olacaklar ama ben sadece seninim.

— Son bir söz kaldı, dedi. Malreau'nun bir kahramanının dediği gibi eğer yeniden başlamam icap etseydi kendi hayatımı seçerdim.

Biliyorum, bizim dramımız buydu işte. Bizi intihara sürüklemiş bile olsa kendi hayatımızı kendi zavallı gerçeğimizi seçerdik. Mumun ışığı birkaç saniye titredi ve söndü. Karanlığın içinde kalbinin atışını duyuyor, nefesini yüzümde hissediyordum. Engin ölecekti, kimse bunu önliyemezdi.

— Artık gidelim, dedi.

Dışarı çıktık, beni otomobile bindirdi kendi de direk-

siyona geçti, hafif bir sis bastırmıştı. Otomobilde hiç konuşmadık. Sokağın başında otomobilden indim. Ayrılırken bile bir tek kelime söylemedik birbirimize. Sisin içinde eve doğru koştum. Apartımana girmeden evvel arkama baktım. Otomobil çoktan gözden kaybolmuştu. Caddelerdeki insanlar delice bir süratle giden otomobildeki oğlanın ölüme koştuğunu bilmiyorlardı. Yalnız ben biliyordum. Yalnız ben yıllar yılı onun hâtırasını taşıyacak, dudaklarının tatlı eziciliğini dudaklarımda hissedecektim.

Kapıyı yavaşça çaldım.

— Maşallah küçük hanım, nihayet gelebildiniz, diye söylendi annem. Artık sen iyice gemi azıya aldın. Nerede olduğunu sorsam kabahatli olurum.

— Bir oğlanlaydım anne, dedim.

Yüzüme tuhaf tuhaf baktı. Şaka mı ciddi mi konuştuğumu anlıyamamıştı.

— Şu anda belki de ölmüş olan bir oğlanlaydım.

— Ölen kim? ne demek istiyorsun?

— Engin öldü, diye tekrarladım.

— Engin mi? Şu kırmızı otomobili olan mı?

— Öldü, dedim, öldü. Nasıl anlamıyorsun? Henüz ölmediyse bile yaşıyacak pek az zamanı kaldı.

— Hiç bir şey anlamıyorum.

— Ben de anlıyorum diyemem. Sadece onun öleceğini biliyorum. Sonra bir şey daha biliyorum, son dakikada öğrendiğim bir şey. Onu seviyorum.

— Bütün bunlar ne demek oluyor?

Dişlerimi elime geçirdim, içimdeki acıya dayanamıyacağımı zannediyordum.

— Bütün bunlar mı? dedim, mânasız, saçma şeyler. Ama elimde değil, elimde değil anne. Son dakikada birbirimizi sevdiğimizi anladık fakat çok geç kalmıştık.

Hıçkırıklarla boğuluyordum yine de bir damla yaş akmıyordu gözlerimden.

— Bana yalan söyle anne, dedim. Unutursun, de. Ge-

çer, de. Hattâ onun bir başka dünyada mutluluğu bulabileceğini, bir gün biribirimize kavuşacağımızı söyle. Dayanamıyorum anne.

— Şimdi biraz anlıyorum galiba, dedi. Bir delilik yapmaya kalkma sakın.

— Benden yaşamamı istedi, yaşıyacağım. Belki de bu deliliklerin en büyüğü.

Elini alnımda gezdirdi.

— Yanıyorsun, dedi. Yatağına yat. Sana bir ilâç vereyim. Şimdi dinlen, bütün bunları daha sonra anlatırsın.

Beni odama götürdü, uyku ilâcını verip üstümü örttü.

— O öldü, dedim. Şu anda yaşamıyor. Sokaklara çıkıp bütün geçenlere o öldü diye bağırmak istiyorum. Böyle yaparsam belki içimdeki zehir akar kurtulurum.

Artık içimden ağlamak gelmiyordu, göz yaşlarını çoktan geride bırakmıştım ben. Boğuluyordum.

Bütün geceyi kâbuslar içinde geçirdim. Daha çok baygınlığa benzeyen uykum boyunca korkunç bir rüya gördüm. Gök yüzü simsiyahtı ve karelere bölünmüştü, her karenin içinde bir göz vardı. Engin'in gözleri. Başımı ne tarafa çevirirsem çevireyim bu gözlerden kurtulamıyordum. Uyandığım zaman uyku hapının tesiri hafiflemişti. Bulutlar içinde yüzüyor gibiydim. Çok sakin ve rahattım. Yavaş yavaş gecenin olaylarını hatırladım. Hâlâ Engin'in kolları arasındaymışım gibi bir his vardı içimde. Birden her şeyi apaçık hatırlayıverdim, Engin ölmüştü. Üzerimden yorganı atıp yatağın içinde doğruldum. Annem endişeli bir yüzle karşımda duruyordu.

— Gazeteyi ver bana, dedim.

Belki ölmemişti, belki kurtulmuştu. Artık ona hak veremiyordum, beni teselli edebilecek son düşünceyi de kaybetmiştim. Şimdi Engin'in intaharını bir hal çaresi olarak değil de bir saçmalık, çocukça bir kapris olarak görüyordum. Aşkımız belki de bizi kurtarabilirdi. Ona mâni olma-

lıydım, ona yardım etmeliydim. Engin yaşamalıydı, mutlu olmak istiyordum.

— Uyumaya çalış, dedi annem. Gazeteyi sonra okursun.

— Hemen istiyorum.

Çaresiz, masanın üstünde duran gazeteyi uzattı.

İşte oradaydı. Birinci sayfada en aşağı üç sene evvel çekilmiş bir resmi onun yanında da otomobilin denize uçtuğu noktanın fotoğrafı vardı. İsminin sadece baş harfini yazmışlardı, o gazetenin birinci sayfasından çok iyi tanıdığım mahzun bakışıyla bana bakıyordu. Seni seviyorum Oya, seviyorum. Neden bu kadar geç kaldık? diye feryat eder gibiydi. Bir gün olup da bu derece ıstırap çekeceğimi düşünmezdim.

— Bir şeyler söyle anne, dedim. Çıldırmamak için ne yapmalıyım söyle.

Çaresiz sustu.

— Aşka inanmadığımı zannediyordum, dedim. O da tıpkı benim gibiydi. Aşka inanırsak hürriyetimizi kaybedeciğimi zannediyorduk. Öyle yalnız öyle mahzundu ki. Onu kurtarmak isterdim. Nasıl bilmiyorum. İnsanın kurtulabileceğine de inanmazdım zaten. Belki de yalnızlığını biraz azaltabilmiştim. Belki de ilk gördüğümüz zamandanberi sevmiştik birbirimizi. Bizi yalnızlığımız, ümitsizliğimiz, inançsızlığımız birleştirmişti. Birbirimizi sevdiğimizi sadece dün gece, o ölmeden birkaç dakika evvel anladık. Benden yaşamamı istedi. Ben yaşarsam, ara sıra kendini hatırlarsam gerçekten ölmiyeceğine inanıyordu. Ölmek istemiyordu anne, yaşamaktan da bıkmıştı artık.

— Ne olur sus, dedi annem Uyumaya çalış.

— Ben de uyumak istiyorum, dedim. İlâcın tesiri geçti. Bir tane daha verir misin? Beni telefonda arayan olursa kimseyle konuşamıyacağımı söyle.

— Doktora telefon edeyim mi?

— Lüzum yok.

★

Akşama doğru uyandığımda yanımdaki iskemlede Metin oturuyordu.

— Annem nerede? diye sordum.

— Annemle içerde oturuyorlar.

— Saat kaç?

— Sekize geliyor.

— Akşam mı?

— Evet.

— Sen neden buradasın?

— Belki bana ihtiyacın olabileceğini düşündüm. Gözüm masanın üstündeki gazeteye ilişti.

— Okudun mu? diye sordum. Başını önüne eğdi.

— Kaza olmu, dedi.

— Gazeteye göre kaza, ölümünden yarım saat evvel onunla beraberdim. Benimle son defa olarak konuşmak istemişti. Onu kararından vaz geçirmeye çalışmadım. Artık çok geç.

— Bırak bunları şimdi.

— Anlatmak istiyorum. Anlatmazsam bütün zehir bana kalacak.

— Onu seviyordun, dedi.

— Nereden biliyordun sen bunu?

— Daha ilk günden onu seveceğini anlamıştım. Birbirinize benziyordunuz. Çocuksu, acaip, alabildiğine mahzun, gününü gün etmeye bakan, umutsuzluğunu serseri bir görünüş altında saklamaya çalışan bir oğlandı. Seni çekeceği, dünyasına sürükleyeceği belliydi.

— Evet Metin, onu seviyordum. Ama neye yarar?

— Mesut olmaya yarardı.

— Biz bu inancı çoktan kaybetmiştik.

— Sana tekrar kazandırmaya çalışacağım.

— Benim için vakit kaybetmeye değmez.

— Biliyorsun seni her zaman sevdim Oya.

Beni nasıl sevebildiğine şaşıyordum.

— Neyimi Metin?

— Seni, olduğun gibi, bütün inançsızlığınla. Ona elimi uzattım, avucunun içine aldı.

— Hatırlıyor musun? beni aşkla sevmesen bile bir gün benimle evlenebileceğini söylemiştin.

— Hatırlıyorum.

— Bir gün evlenirsek güzel, küçük bir evimiz olur. Bahçe içinde senin istediğin bir yerde. Sonra çocuklarımız da olur. Geceleri hep beraber otururuz, hep böyle yanyana, yıllar yılı.

— Sus, diye bağırdım. Ne olur sus Metin.

Tahammül edemiyordum. Susuz bir insana berrak pınarlardan bahsediyordu. Onun mesut bir tablo olarak çizdiği hayat beni ancak isyan ettirirdi. Ne olmıyacak şeylerdi bunlar, ben bütün bunlardan ne kadar uzaktım. Onunla hiç bir zaman evlenemiyecektim. Hiç bir zaman.

Yanaklarımda bir ıslaklık hissettim.

— Ağlıyorsun, dedi.

— Ne olur hayal kurma Metin, her şeyi oluruna bırak.

— Birkaç sene sonra daha mâkul düşünmeye başlıyacaksın. O zaman kurduğum hayallerin seni gerçekten mesut edebilecek tek şey olduğunu anlıyacaksın.

— Olabilir, sen de bunlardan birkaç sene sonra bahsedersin. Elini şefkatle saçlarımda gezdirdi, yeniden ağlamaya başladım. Onun umut ettiği gibi değişmek istemiyordum. Hep böyle Engin'in sevmiş olduğu Oya olarak kalmalıydım ben.

— Artık yalnız değilsin, dedi. Her zaman sana yardım etmek için yanında olacağım.

Bense onun bütün çırpınmalarına rağmen ne kadar yalnız olduğumu ve bundan sonra da ölene kadar bu yalnızlığı sürükleyeceğimi bilmenin kederi içindeydim.

II. KISIM

Bir hafta içinde iyileştim. Doktor sokağa çıkmamı tavsiye etti. Mektebin son günleriydi. Bütün sınıf hastalığımın sebebini öğrenmişti, yine de bildiklerini belli etmemeye çalışıyorlardı. Sözüm ona beni eğlendirmek için bütün gün gülünç şeyler anlattılar. Onları hafifçe gülümsiyerek ve önümdeki boş kâğıtlara bir takım acaip şekiller çizerek dinledim.

Akşam üstü beni mektepten Metin aldı. Onu kapının önünde görünce Engin'i hatırladım. Metin'in bu kadar çabuk onun yerini almasına kızdım. Beni eve kadar getirip anneme teslim etti. Koruyucum olma sıfatını hemen benimseyivermişti. Annem de bu vaziyetten memnundu. Onun düşüncesine göre bu Engin hikâyesi bütün açıklığına rağmen çocukça bir şeydi.

Nihayet mektebin son günü geldi, içimde ne sevinç, ne de keder vardı. Bir heykel kadar hissizdim. Sınıftakilere kısaca vedâ ettikten sonra eve kadar yalnız yürüdüm.

Ayşe ve Filiz de evlerine yalnız döndüler. Bizleri birleştiren hiçbir bağ yoktu artık.

★

Bütün bu olaylardan sonra annemin gözünde her şeye hak kazanmıştım. Bir gece Metin'le Ş... ye gitmek için ondan izin istedim.

— Nereye gideceksiniz? diye oldukça isteksiz bir sesle sordu.

— Engin'in her zaman uğradığı bir yer vardır, oraya gitmek istiyorum.

Bir ölüyle çarpışamıyacağını biliyordu. Engin'in ismi ona karşı kullandığım en son silâhtı.

— Çok geç kalmamak şartiyle gidebilirsin, dedi.

Artık mevsim geçtiği için olacak.. S.. tenhaydı. Caz ağır bir parça çalıyordu. Gözüm orta yaşlı piyaniste takıldı. Ünal'ı hatırladım. Onun yerini aldığı için adama âdeta kızdım.

Danseden tek tük çiftler vardı pistte. Her şey ne kadar hüzün ve yalnızlık doluydu bu akşam. Boş bir masaya doğru yürüdük. Hâtıralar peşimi bırakmıyorlardı.

— Neler düşünüyorsun? diye sordu Metin.

— Eskiyi, dedim. Sonra kendi lâfıma kendim de güldüm.

— Eskiyi demekte haklısın dedi. Aradan yıllar geçmiş gibi.

— Dans eder misin? diye sordu. Sonra.

— Kalktık. Hafif bir slow çalıyordu.

— Gelmemeliydik buraya Oya, dedi.

— Hatırlamak istiyordum.

— Çok mahzun oldun ama.

— Bu hüznü seviyorum ben.

Bir daha konuşmadık. Slow bitti. Piyanist birkaç akor bastı, sonra yeni bir parçaya başladı. Domani.

— Oturalım, dedim. Ne olur oturalım Metin.

Hıçkıra hıçkıra ağlamamak için, çıldırmamak için şarkının sözlerini mırıldanıyordum. Değer miydi bu dünya? Değmezdi, ölmeye bile değmezdi. Ölüm hayata göre çok büyük bir fedakârlıktı.

Metin gözlerini bana dikmişti.

— Kendine böyle azap vermekten neden zevk alıyorsun? diye sordu.

Cevap vermedim. Uzandı masanın üstünden elimi tuttu.

— Hâlâ inanıyor musun? diye sordum.
— Neye?
— Her şeye, hayata, mutluluğa... Allaha.
Birkaç saniye sustu, nihayet:

— İnanmam lâzım, dedi. İkimiz için de inanmam lâzım benim. İnanmak, her şeyi basitleştiriyor, kolaylaştırıyor. Yoksa feci olurdu.
— Feci olmadığım mı zannediyorsun? Bütün olanlardan sonra nasıl inanabiliyorsun?

— Her şey senin olayları görüş şekline bağlıdır.
— Allah var Oya. Var ama belki de çocukları unuttu.
— Bizi hiç bir zaman hatırlamadı, dedim.
Kadehi dudaklarıma götürdüm. İnançsızlığımın, umutsuzluğumun ve unutulmuş çocukların şerefine içtim.
Bir adam, Domaniyi söylüyordu:

Belki de yarın bana âşık olabilirsin,
Belki de yarın akşam güneş doğabilir."

— Belki ben de aradığımı bulabilirim, diye fısıldadım.

★

Sonra yaz geldi. Bütün yaz Paris'e gitmeyi sayıkladım. Bütün yaz rıhtımdan vapurlar bensiz kalktılar. Trenler, tayyareler herkesi götürdüler de beni bıraktılar. Demir alan vapurlar, istasyonlardan kalkan trenleri seyrettim.
Otur, oturduğun yerde, dedim kendi kendime. Sen buna mahkûmsun. Uzak diyarlarda aradığını bulabilecek misin ki? Özlediğin melânkoli dolu Paris akşamları, sana aradıklarını verebilecekler mi? Bak, İstanbul ne güzel şehir. Şurada Mehmet. sana şiir okumuştu. Burada Ertan'la ağlamıştınız, şurada Engin'le ölüm dakikalarını beklemiştiniz, genç bir çocuk otomobiliyle buradan denize uçmuştu. Sana bu hâtıralardan başka birşey kalmadı. Gitsen de unutamıyacaksın bu hâtıraları. Unutmak istemiyorsun.

Bırak, gemiler uzak diyarlara gitsinler, bırak, trenler sınırları aşsınlar. Sen, "I love Paris" şarkısını söyle, haritalar önünde hayâl kur.

Bir gün denizden çıkmış, kumların üstüne Metin'le yan yana uzanmıştık. Denizin tuzlu suyu, vücudumdan pul pul dökülüyordu. Üstümde güneşin tatlı sıcaklığını hissediyordum. Yaşıyordum yarabbim, yaşıyordum.

— Yüzyıllarca böyle güneşin altında yatabilirim, dedim. Çok rahatım. Böyle sükûn içinde yatabilmek varken, insanlar, neye didinip duruyorlar, neye birbirlerini yiyorlar şaşıyorum.

— Kendini bırakmamalısın, dedi. Bir şeyler yapmalıyız. Oya. İnsanlık denilen şey, bu didinmededir. Bana itimat et. Engin'in fedakârlığı boşa gitmemeli.

— Hayat, fedakârlığa değmez, dedim.

— Bu kadar umutsuz olmamalısın.

Beni hâlâ her şeye rağmen seviyordu, kurtaracağına inanıyordu. Yanıldığını söylemiyordum ona. Bir gün nasıl olsa kendiliğinden anlayacaktı.

Paris'e gitmeyi çok istediğim için de kızıyordu bana.

— Orada ne yapacaksın sanki? diye sordu bir gün.

— Anlatmayayım daha iyi, dedim.

— Anlat, içinde kalmasın.

— Her dakikamı, her saniyemi yaşayacağım. Sabahlara kadar sokaklarda, kimin nesi olduğunu bilmediğim, fakat hoşuma giden oğlanlarla dolaşacağım, içine aşk karışmadığı zamanlar bu iş, oldukça zevklidir.

— Bilmem ama bu hayat, beni pek sarmıyor. Hayatını boşuna yana bir mum gibi eritmeye benziyor bu Oya.

— Bütün hayatlar boşuna yanan bir mumdur zaten.

— Seni anlayamıyorum.

— Elimi kumların üstünde gezdirerek, elini aradım.

— Anlamağa çalışmana değmez, dedim.

İçimden geçenleri bilse korkardı, nefret ederdi benden.

★

Dün gece yalnızlığım ve hüznümle el ele vererek sükûn içinde düşündüm.

Hava ılık ve sakindi. Eylülün son günlerini yaşıyorduk. Pencerenin önüne oturup gökyüzünün yavaş yavaş kararışını, birkaç yıldızın uzak, unutulmuş anlar gibi parlamaya başlayışını seyrettim. Kulağıma otomobil ve tramvay gürültüleri geliyordu. Bu gürültüler bana aşağıda, hem pek de yakınımda insanlara ait bir dünyanın varlığını hatırlatıyordu.

Gece apartmanların üstüne büyük, siyah bir kuş gibi indi. Elektriği yakmadan el yordamiyle sigaralığı aradım, bir sigara yaktım. Sigaranın yanan ucu bir yaranın kanlı başı gibi parlıyordu.

Yanıbaşımdaki pikaba "Nature boy" u koydum. Ayaklarımı pencereye dayayıp sigaramdan derin nefesler çektim. Üstümde tatlı bir uyuşukluk vardı. Mutluluğa inansaydım "mesudum" derdim.

Hâtıralar birer birer gelip etrafıma dizildiler. Varlıkları âdeta elle tutulur bir hal almıştı.

Önce Mehmed'i hatıradım. Paris'in karanlık sokaklarında yalnız dolaşırken hayal ettim onu. Adanmış toprağımızda mutluluğu ararken çılgın çocukluk hayallerini hüzünle hatırlıyor olmalıydı. Artık o da unutulmuş çocukların arasına karıştı.

Mehmed'in hayali içinde bir eziklik bırakarak kayboluyor. Dışarıda ortalık biraz daha kararmış, gökyüzü yıldızlarla dolmuş.

Artık anılar da korkutuyor beni. Karşı apartmandaki oğlan yine pencerede, her şey tıpkı eskisi gibi, dünya dönüyor ve hayat beni sürüklemeye devam ediyor. Yakında mektepler açılacak. Günlerim hep böyle geçiyor işte. Bir güne dünya kadar iş sığdırmak istiyorum. Ancak böyle yaparsam anlıyabiliyorum yaşadığımı. Zamanın akışı da eskisi gibi korkutmuyor beni artık. Karşıki oğlan el sallıyor. Rahmaninof çalıyor pikapta. Dışardan yine gürültüler geliyor. Bütün bunlarda hayat var. Ben de bu hayatın içindeyim. Bazan kahkahalarla gülüyorum, yorulana kadar dans ediyorum. Şu anda hayattayım. Yarın mı? Yarının ne önemi, ne anlamı olabilir. Yarın başka bir gündür, düşünülmemesi icabeden yepyeni bir gün. Hayat tarafından sürüklenirken, nerde sabah, orada akşam eğlenmeye çalışırken rahatım.

Bir sigara daha yakıyorum.

Sigara bana Engin'i hatırlatıyor. Göğsüme birşeyler tıkanıyor, boğulacak gibiyim. Dudaklarımda Engin'in dudaklarını hissediyorum.

Şimdi müzik sustu karşıki oğlan da pencereden çekildi. Engin'in yüzü hâtıraların karanlığından çıkıp gözlerimin önüne dikiliyor. Bir mumun solgun ışığı bu mahzun, bu çocuksu yüzü aydınlatıyor. Hepsi bir rüya mı yoksa? Hâlâ birbirimizi sevdiğimizi anladığımız o gecede miyiz?

Mumun ışığı gibi onun yüzü de anılarımın karanlığı içinde titriyor ve yavaş yavaş eriyor.

Artık son mum da söndü. Hiç bir şey görmüyorum. Yıldızlar bile görünmez oldular.

Etrafım ne kadar karanlık, ne kadar yalnızım Yarabbim, ne kadar unutulmuş ve yalnızız.

SON

Oya Baydar

Doğum	1940 (75–76 yaşında) İstanbul
Meslek	Yazar, sosyolog, köşe yazarı
Dönem	1958'den günümüze
İlk eseri	*Allah Çocukları Unuttu*
Önemli ödülleri	Sait Faik Hikâye Armağanı (1991) Yunus Nadi Roman Ödülü (1992) Orhan Kemal Roman Armağanı (2000) Cevdet Kudret Edebiyat Ödülü